

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA FILOZOFICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2024

Šárka Hodinářová

Univerzita Pardubice

Filozofická fakulta

Pozice literatury v meziválečném časopise Eva
Bakalářská práce

2024

Šárka Hodinářová

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Šárka Hodinářová**
Osobní číslo: **H21059**
Studijní program: **B0288A090002 Historicko-literární studia**
Téma práce: **Pozice literatury v meziválečném časopise Eva**
Zadávající katedra: **Katedra literární kultury a slavistiky**

Zásady pro vypracování

Práce bude zkoumat beletristické texty a literární publicistiku otiskované v meziválečném časopise pro ženy *Eva*. Autor/ka charakterizuje zastoupenou beletristickou produkci a zmapuje způsob uvažování o literatuře v publicistických textech. Cílem práce bude zachytit a definovat, jakou roli celkově zaujímá literatura ve zvoleném periodiku.

Rozsah pracovní zprávy:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BEDNAŘÍK, Petr, JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. Praha: 2011
FIRT, Julius. *Knihy a osudy*. Brno: Atlantis, 1991.
HECZKOVÁ, L. *Píšíci mineroy. Vybrané kapitoly z dějin české literární kritiky*. Praha: Univerzita Karlova, 2009.
LEHÁR, Jan – STICH, Alexandr – JANÁČKOVÁ, Jaroslava – HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátků k dnešku*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008.
MUKAŘOVSKÝ, Jan, ed. *Dějiny české literatury. Díl IV*. Praha: 1995.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Bc. Kateřina Korábková, PhD.**
Katedra literární kultury a slavistiky

Datum zadání bakalářské práce: **23. března 2023**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2024**

doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D.
děkan

PhDr. Miroslav Kouba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 23. března 2023

Prohlašuji:

Práci s názvem Pozice literatury v meziválečném časopise Eva jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 15. 6. 2024

Jméno a příjmení autora v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Mé obří díky patří Mgr. Bc. Kateřině Korábkové Ph.D. za všechny její cenné rady, podněty, a hlavně za její nekonečnou trpělivost, kterou se mnou při psaní této práce měla. Nedokážu slovy popsat svůj vděk. Dále bych chtěla poděkovat své rodině, která mě podporovala a převážně svému partnerovi, který ve mně věřil více než já samotná.

ANOTACE

Hlavním cílem této bakalářské práce je zmapovat pozici literatury v meziválečném časopise *Eva*, který je určen vzdělaným čtenářkám, samotný podnázev od 11. ročníku zní *Časopis vzdělané ženy*. Pomocí vymezených dílčích cílů se pokusíme zjistit kolik je v *Evě* literatury, jakou zde má literatura funkci, v jaké formě se literatura vyskytuje, jak vypadá a kdo ji píše. Bude nás zajímat, jestli byla literatura jako taková pro *Evu* důležitá, či byla jen prvkem, který v ní byl vedlejší. Krátce se budeme také věnovat literární publicistice, která je v *Evě* otiskována. Zkoumat budeme texty publikované v časopise *Eva* od roku 1928 až do roku 1938¹ tedy díly vycházející za první republiky a druhé republiky. Krátce zmíníme i konec druhé republiky a období protektorátu Čechy a Morava, kvůli doplnění dalšího vývoje tohoto časopisu, jelikož se v poválečné době mění.

V teoretické části čtenáře za pomoci odborné (sekundární) literatury seznámíme s literaturou a publicistikou za první republiky, druhé republiky i protektorátu a také s tehdejším postavením žen ve společnosti, jelikož časopis *Eva* byl určen právě jim. V praktické části se už zaměříme na samotný časopis, který budeme analyzovat a následně interpretovat naše výsledky v souladu s cíli práce.

KLÍČOVÁ SLOVA

časopis pro ženy, *Eva*, literatura, periodika, publicistika

ABSTRAKT

The main aim of this Bachelor's thesis is to map out the position of literature in the interwar period magazine *Eva* which is intended for educated female readers. The sub-title itself from the 11th year is the "Magazine for Educated Women." With the help of defined targets, we will try to find out how much literature is present in *Eva*, what its purpose is, what form it takes, who writes it and how it appears to the reader. We will explore whether literature as such was vital for *Eva* or if it was secondary. We will also focus on literary journalism, which is printed in *Eva*. We will analyse articles published in *Eva* magazine between 1928 and 1942, during the First Republic and Second Republic. We will also mention the end of the Second Republic and the period of the Protectorate of Bohemia and Moravia, in order to supplement the further development of this magazine, as it changes in the post-war period.

¹ Tyto roky odpovídají rozmezí 1.–10. ročníku *Evy*, kterým se primárně věnujeme.

In the theoretical part, we will introduce the readers to the literature and journalism of the First and Second Republics and Protectorate, with the help of academic (secondary) literature. We will also discuss women's roles in the era's society, as the magazine is aimed at them. In the practical part, we will analyse the magazine and summarise the findings in accordance with those of the dissertation.

KEYWORDS

women's magazine, Eva, literature, periodicals, journalism

OBSAH

ÚVOD	1
1. TISK V MEZIVÁLEČNÉM OBDOBÍ	3
1.1 TISK ZA PRVNÍ REPUBLIKY	3
1.2 TISK ZA DRUHÉ REPUBLIKY A PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA.....	7
1.1 ČASOPISY	8
1.1.1 Časopisy a rubriky pro ženy a jejich autorky	10
2. HISTORICKO-LITERÁRNÍ KONTEXT MEZIVÁLEČNÉHO OBDOBÍ	12
2.1 PRÓZA 20. LET	12
2.2 PRÓZA 30. LET	14
2.3 POEZIE 20. LET	17
2.4 POEZIE 30. LET	19
2.5 LITERATURA ZA DRUHÉ REPUBLIKY A PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA.....	20
3. POSTAVENÍ ŽEN VE SPOLEČNOSTI	22
4. ČASOPIS EVA.....	26
4.1 PRÓZA	28
4.1.1 Romány na pokračování	28
4.1.2 Povídky na pokračování.....	57
4.1.3 Témata a motivy	62
4.1.4 Kompozice	68
4.1.5 Vypravěč.....	72
4.1.6 Epika a lyrika	74
4.1.7 Autoři a autorky, hrdinové a hrdinky.....	74
4.2 POEZIE.....	77
4.2.1 Témata a motivy	77
4.3 LITERÁRNÍ PUBLICISTIKA	80
4.3.1 Literární fejetony a causerie	81
4.3.2 Recenze.....	83
4.3.5 Texty o literárních osobnostech.....	85
4.4 ČASOPIS EVA ZA DRUHÉ REPUBLIKY A PROTEKTORÁTU.....	88

ZÁVĚR	91
POUŽITÁ LITERATURA	95
SEZNAM PŘÍLOH.....	96

ÚVOD

V průběhu historie ženy neúnavně čelily předsudkům kvůli jejich pohlaví a často se musely potýkat s podřadným postavením ve společnosti. Byly neustále podceňovány a považovány za slabší pohlaví, které se mužům nemůže vyrovnat. Období první republiky bylo v mnoha ohledech pokrokové (například zavedením volebního práva pro všechny, nebo rozvojem feministického hnutí), ale stále zde přetrvávaly tendence, které ženy utlačovaly, např. odsouzení žen novinářek k psaní do ženských rubrik nebo časopisů, ale jinam ne. Časopis *Eva*, určený moderním a vzdělaným ženám, vycházející v letech 1928–1943, nám ukazuje, že ženy mohou být inteligentní a sečtělé. Že ženy nemusí zajímat jen sentimentální romány nebo pouze domácnost. Dokazuje nám, že periodika pro ženy mohou být kvalitní a s příspěvky od špičkových autorů a autorek.

V první části této práce se pokusíme nastínit stav tisku za první republiky, jelikož je to období, kdy vychází většina námi zkoumaného textu *Evy*. Prvně se zaměříme na to, jak tisk v Československu vypadal, jaká byla jeho struktura, jak fungoval a jak se dělil. Potom si blíže představíme koncern Melantrich, jelikož právě ten vydával *Evu*. Ukážeme si, kdo ho řídil a jak fungoval a co jiného produkoval. Kvůli nastínění dalšího vývoje časopisu *Eva* další kapitola shrnuje tisk za druhé republiky a protektorátu Čechy a Morava.

V podkapitole se podíváme na produkci časopisů, jaké druhy existovaly či co bylo populární. V další podkapitole se blíže zaměříme na časopisy a rubriky pro ženy, kdo je psal, jak vypadaly a jaké se s nimi pojily problémy.

V další kapitole si představíme literaturu ve všech již zmíněných obdobích. Ukážeme si směry a skupiny, které v dané době existovaly, abychom nastínili prostředí, ve kterém literatura otiskovaná v *Evě* vznikala. Ukážeme si jak prózu, tak poezii.

V další kapitole bude nastíněno postavení žen, jelikož časopis *Eva* byl určen právě jim. Považujeme to za důležité, jelikož situace, v níž ženy byly, měla na *Evu* i její čtenářky velký vliv.

Praktická část je rozdělena na kapitoly o próze, poezii a literární publicistice. První, největší a nejdůležitější částí je kapitola o próze. Zde si představíme jak často a v jakém množství se v časopise objevovala literatura. Následně si přiblížíme jednotlivé romány na pokračování a o každém z nich si něco řekneme. V další podkapitole postup zopakujeme i u povídek na pokračování. V následujících podkapitolách se zaměříme na témata a motivy, kde

pokusíme ilustrovat, jaké byly nejčastější motivy, dále jak vypadala kompozice, také zda jsou texty převážně epické či lyrické, nebo jak často se objevuje poezie v próze. Nakonec si uděláme malé srovnání, abychom zjistili, zda prozaické texty píše hlavně ženy nebo muži a jestli převažují hrdinové mužští nebo hrdinky ženské, a co to znamená.

V poezii, která v *Evě* má méně důležité místo oproti próze, si představíme pravidelnost a formy, v nichž jsou básně publikovány. Potom se zaměříme na hlavní témata a motivy, které v básních jsou, a budeme interpretovat výsledky.

V další kapitole o literární publicistice se podíváme na literární fejetony a causerie, o čem jsou a proč jsou v *Evě*. Dále se zaměříme na další publicistické texty jako jsou recenze a texty o autorech. Představíme si, jak často byly otiskovány recenze, kde a zda byly jednostranné či objektivní. V další podkapitole o textech o spisovatelích se podíváme, jak autoři časopisu vnímali literární osobnosti a jejich životy a jestli se jim v *Evě* vůbec věnovali.

Součástí této práce jsou dvě přílohy. První z nich je seznam autorů, kteří publikovali v *Evě* nebo v ní byly jejich texty překládány a otiskovány. Tím se snažíme poukázat na důležitost těchto autorů, kteří nebyli autory neznámými. V další příloze, která je součástí této práce, se vyskytuje seznam textů v jednotlivých ročnících, které jsme podrobili analýze v podkapitole o autorech, autorkách, hrdinech a hrdinkách. Tuto přílohu dodáváme pro přesnost a ilustraci naší analýzy. Ve všech částech zkoumání *Evy* pracujeme převážně s texty od 1. do 10. ročníku, jelikož ty reprezentují nejdelší časový úsek (první republiku), ve kterém *Eva* vycházela.

1. TISK V MEZIVÁLEČNÉM OBDOBÍ

1.1 TISK ZA PRVNÍ REPUBLIKY

Tištěná média byla za první republiky velmi populární.² Tisku se proto dařilo, což způsobilo jeho množstevní růst a zlepšení kvality.³ Tisk se ve srovnání s předchozím obdobím stal věcnějším, důležité pro něj byly aktuální informace a reflexe dění kolem, jazyk byl srozumitelný. Texty byly sice kratší, ale údernější.⁴

Periodický tisk byl na jednom ze svých vývojových vrcholů, ve 20. letech ho doplnil rozhlas a filmové zpravodajství. Tisk měl ale stále zásadní mediální vliv. V tomto období vznikala i průmysl tištěných médií, který souvisel s komercializací tisku. Tiskové podniky byly základem struktury novin a časopisů, záležela na nich organizace a ekonomika.⁵

V Československu byla tištěná média převážně spojená s politickými stranami, které je téměř vždy financovaly.⁶ To způsobovalo, že denní tisk byl silně ovlivněn politickou příslušností svého majitele.⁷

Mezi státotvorné politické strany patřila národní demokracie, živnostenská strana, agrární strana, lidová strana, národně socialistická strana a sociální demokracie. Tyto strany byly velmi důležité, protože se často podílely na vládě formou vládních koalic. Objevovaly se i strany odmítající Československý stát nebo strany toužící nastolit vlastní státní zřízení. Sem patřila politická hnutí krajní pravice, fašistická uskupení nebo komunisti.⁸

Politické strany nemohly vlastnit nemovitosti, tím pádem ani vydavatelství nebo tiskárny. Proto vznikaly tiskové podniky, kde klíčová místa obsadili straničtí funkcionáři.⁹ Tiskových podniků bylo velké množství, jedním z nejvýznamnějších byl Melantrich patřící národním socialistům. Dále sem patřila Novina agrárníků, Pražská akciová tiskárna národních demokratů či Československá akciová tiskárna lidovců.¹⁰ Tyto stranické tiskárny produkovaly kromě ústředního tisku i další regionální periodika s různým zaměřením (na děti, ženy, sport,

² KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 40.

³ Tamtéž, s. 32.

⁴ Tamtéž, s. 38.

⁵ Tamtéž, s. 32.

⁶ Tamtéž, s. 35.

⁷ OSVALDOVÁ, Barbora a ČEŇKOVÁ, Jana. *Česká publicistika mezi dvěma světovými válkami*. První republika., svazek 7. Praha: Academia, 2017, s. 11.

⁸ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 43.

⁹ Tamtéž, s. 35.

¹⁰ Tamtéž, s. 36.

kulturu...).¹¹ Jedinečnou pozici mělo Tempo, které založil Jiří Stříbrný, mělo fungovat komerčně, ale zároveň i politicky.¹²

Komerční tisk patřil většinou soukromníkům, kteří jej využívali ke generování zisku. Sem patří například vydavatelství Politika a jejich *Národní politika*, knižní vydavatelství Rodina produkující časopisy pro ženy, nebo brněnský Globus.¹³

Průkopníky komercionalizace tisku se staly velké tiskové podniky jako byl Melantrich. Na rozšíření bulváru měl podstatnou roli Jiří Stříbrný a jeho Tempo.¹⁴ Po jeho vyloučení ze socialistické strany založil Národní ligu (krajní pravice)¹⁵ a spolu s bratrem začal vytvářet Tempo, kde vycházelo několik bulvárních plátků. Politicky sice úspěšný příliš nebyl, kdežto jeho bulvární tisk úspěšný byl. Tempo vydávalo hlavně odpoledne – *Večerní list*, *Polední list*, *Expres* či týdeník *Šejdrem*.¹⁶ Bulvár psal především o skandálních věcech či událostech, což byly třeba vraždy, loupeže, politické aféry nebo životy slavných.¹⁷

V tisku existovala i nestrannická média, i když jich bylo podstatně méně.¹⁸ Nestrannický denní tisk nebyl až tak rozšířený, ale byl důležitý svou kvalitou a společenským vlivem. Jedněmi z nadstrannických novin se staly *Lidové noviny*, které měly svou čtenářskou základnu v tehdejší inteligenci. Obsah se skládal z aktuálního zpravodajství a objektivních komentářů (sympatizoval s politikou Hradu).¹⁹ V *Lidových novinách* pracovala spousta prvotřídních novinářů (např. Ferdinand Peroutka, bratři Čapkové, Eduard Bass či Rudolf Těsnohlídek). Jedinečné byly i v tom, že si mohly dovolit udržovat síť vlastních zahraničních zpravodajů, ty měly například v Paříži, Londýně nebo Vídni.²⁰

Mezi nestrannické noviny patřilo i *Národní osvobození*, i ono (stejně jako *Lidové noviny*) mělo blízko k názorům Hradu, podporovalo politický i kulturní liberalismus a sociální

¹¹ BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 160–161.

¹² KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 36.

¹³ Tamtéž, s. 36.

¹⁴ Tamtéž, s. 36.

¹⁵ Tamtéž, s. 52.

¹⁶ Tamtéž, s. 53.

¹⁷ BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 178.

¹⁸ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 36.

¹⁹ Tamtéž, s. 41.

²⁰ Tamtéž, s. 42.

reformismus.²¹ Dále se sem řadí *Tribuna* nebo *Národní politika*. Tyto tiskoviny byly sice nezávislé, ale často se přikláněly k některé z politických stran či názorů.²²

Pro období první republiky byla typická nadprodukce tištěných médií. To vedlo k tomu, že kvantita měla přednost před kvalitou, takže bylo jednoduché udržet se s laciným či průměrným obsahem.²³ Hlavní noviny vycházely dvakrát denně ve formě raníků a večerníků. Raníky byly většinou plné politiky – patřily sem projevy straníků, různé politické komentáře událostí, usnesení ze stranických schůzí a další převážně politicky orientovaný obsah.²⁴ Večerníky oproti tomu už nebyly až tak zaměřeny na politiku, ale spíš na témata, která širokou společnost zajímala a bavila. Lišila se i grafická stránka, titulky večerníků byly výraznější a obecně se večerníky často blížily k bulváru.²⁵ Vrcholem tvorby bylo nedělní vydání, na kterém si dávaly záležet.²⁶ Ne tolik důležité deníky měly menší periodicitu, vycházely v rozmezí každého druhého dne až jednou za týden.²⁷

Denní tisk byl členěn do specializovaných rubrik, časté byly i přílohy. Přílohy se většinou objevovaly i v nedělních vydáních.²⁸ Noviny obsahovaly jak zpravodajské, tak publicistické články z mnoha různých oblastí – zahraniční i domácí politika, sport, kultura, ekonomika a další. Velmi časté byly úvodníky, komentáře, nacházely se zde i soudničky, fejetony či glosy. V periodících se uplatňovaly z velké části fotografie, ale stále byly v tiscích přítomny i kresby, často ve formě karikatur. Některé noviny měly už i rozsáhlou inzerci. Tisk měl být informativní, komentativní, agitační i zábavný.²⁹ Tisk měl informace z vlastních sítí externích zpravodajů rozmístěných po celém Československu.³⁰ Náklad novin se různil, populárnější byly večerníky, což bylo způsobeno jejich obsahem, ale i tím, že lidé byli zvyklí číst noviny po příchodu domů z práce. Raníky měly nižší náklad než večerníky, pohyboval se kolem 10–40 tisíc výtisků, důležitou roli v oblíbenosti hrál i obsah politických témat, noviny, které ho omezily, se prodávaly lépe. Večerníky měly asi o třetinu vyšší náklad než raníky (ale

²¹ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 42.

²² BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 161.

²³ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 38.

²⁴ BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 161.

²⁵ Tamtéž, s. 161.

²⁶ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 38.

²⁷ Tamtéž, s. 39.

²⁸ Tamtéž, s. 38.

²⁹ Tamtéž, s. 37.

³⁰ Tamtéž, s. 31.

např. *Večerní České slovo* mělo víc než půlmilionový náklad), vyšší náklad se týkal i nedělních vydání (*Národní politika* až 400 tisíc).³¹

Náklad časopisů určovala tematika a čtenářský zájem. Velmi populární byly ilustrované magazíny Melantrichu, ty vycházely v nákladu vysokém (*Hvězda* ve 30. letech skoro 400 tisíc výtisků). Specializovaná periodika vycházela v malém nákladu (stovky výtisků).³²

U Melantrichu ještě zůstaneme, protože je pro tuto práci důležitý svou spojitostí s *Evou*. Melantrich patřil k Československé straně národně socialistické, jejíž stranický tisk prošel právě v letech první republiky velkým rozvojem díky Jaroslavu Šaldovi.³³ Ten z Melantrichu vytvořil jeden z nejdůležitějších koncernů v meziválečném Československu.³⁴ Melantrich vydával velkém množství deníky, regionální týdeníky, čtrnáctideníky, měsíčníky a další tiskoviny bez pravidelné periodicity. Jedním z těchto periodik je i časopis *Eva*. Kromě periodik vydával Melantrich i knihy různých žánrů.³⁵

Ústředním tiskovým orgánem Československé strany národně socialistické bylo *České slovo*. Popularitě pomáhaly příspěvky známých výtvarníků jako byl Josef Lada nebo František Bidlo.³⁶

Večerník *Večerní České slovo* patřil mezi noviny s nejvyšším nákladem a během 30. let dosahoval více než půl milionu výtisků. Zajímavý byl svým aktuálním zpravodajstvím, sportovní tematikou, zábavností a lehkým nádechem bulvárnosti. Úspěšný byl také raník *A-zet*, nebo *Telegraf*.³⁷ Melantrich měl na prvním místě zisk a až na druhém politickou agitaci, byl ukázkovým příkladem průmyslu tištěných médií v českých podmínkách. Fungoval na principu masovosti.³⁸ Melantrich také zavedl tzv. mutační stránky, což byly strany, které se pro určité místo měnily.³⁹

³¹ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 39.

³² Tamtéž, s. 39.

³³ Tamtéž, s. 48.

³⁴ BEDNARÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 168.

³⁵ Tamtéž, s. 168.

³⁶ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 48.

³⁷ Tamtéž, s. 48.

³⁸ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 49.

³⁹ Tamtéž, s. 48.

1.2 TISK ZA DRUHÉ REPUBLIKY A PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA

Pro začátek připomeňme, že období druhé republiky začalo podepsáním Mnichovské dohody (30. 9. 1938) a skončilo vznikem samostatného Slovenského státu (14. 3. 1939) a obsazením Čech s Moravou nacistickým Německem (15. 3. 1939).⁴⁰ Protektorát Čechy a Morava vznikl 16. 3. 1939 a skončil až osvobozením po konci války v květnu roku 1945.⁴¹ Nás v této práci, ale nebude zajímat celý protektorát, ale jen jeho část do roku 1942, kdy končí naše zkoumání *Evy*.⁴²

Začneme změnami, po vzniku druhé republiky. Ty, ale začaly ještě před vznikem druhé republiky, už po vyhlášení branné povinnosti (23. 9. 1938).⁴³ 26. 9. 1938 byla vytvořena Ústřední cenzurní komise. Tato komise měla za úkol provádět cenzuru tisku, telegramů, telegrafních rozhovorů, divadla, filmů, radia a dalšího.⁴⁴ V jakémkoliv tisku nesměla být kritizována vláda ani Německá říše, jelikož na ní Československo bylo hospodářsky závislé.⁴⁵

Tyto změny vedly k tomu, že některá periodika musela skončit. To byla například česká periodika na odtrženém území pohraničí.⁴⁶ Dále to byla i německá periodika orientovaná komunisticky nebo sociálně demokraticky, a samozřejmě také periodika demokratická. Problémy byly i s materiálem a tiskem samotným, jelikož velká část polygrafického průmyslu zůstala v odebraném pohraničí. To vedlo k nedostatku papíru.⁴⁷

Za protektorátu se nacisti snažili dostat pod kontrolu všechna česká média působící na veřejné mínění, vyvrátit nelibost k německé nacistické orientaci a přinutit obyvatelstvo

⁴⁰ BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 196.

⁴¹ Tamtéž, s. 197.

⁴² Časopis *Eva* oficiálně končí až o rok později, tedy v roce 1943, bohužel, ale nemáme k dispozici poslední (15.) ročník, proto ho ani nemůžeme podrobit zkoumání.

⁴³ BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 201.

⁴⁴ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 77.

⁴⁵ BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 201.

⁴⁶ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 77.

⁴⁷ BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 201.

k věrnosti nacistům.⁴⁸ Okupační úřady byly nadřazeny těm protektorátním. O všem tedy rozhodovaly německé okupační úřady.⁴⁹

Tyto tendence vedly k boji proti nacistům domácí i zahraniční odboj. Za protektorátu působily tři druhy médií. Prvním byla legální kontrolovaná média podléhající nacistické cenzuře. Druhým ilegální tiskoviny vytvářené na území protektorátu domácím odbojem. A třetím byla média zahraniční, která ale působila na území protektorátu.⁵⁰

Nacistická nadvláda způsobila další vlnu ukončování periodik. Z počátku musely skončit politicky nepohodlná periodika, později kvůli totálnímu nasazení a nedostatku papíru končila i periodika další.⁵¹ Nedostatek papíru a totální nasazení způsobili pravděpodobně i konec *Evy* v roce 1943.

1.1 ČASOPISY

Časopisů v průběhu první republiky existovalo mnoho. V této podkapitole si nastíníme, jaké časopisy v tomto období vycházely. Začneme u politických časopisů. V oblasti politických revue byla nejvýznamnější *Přítomnost* Ferdinanda Peroutky. Byla považovaná za ideál nezávislého časopisu na vysoké teoretické úrovni. Peroutka kolem časopisu zajistil významné publicisty⁵² (většina z nich měla něco společného s *Lidovými novinami*, např. bratři Čapkové)⁵³. Peroutka v časopise probíral důležité společenské, politické, kulturní či umělecké otázky.⁵⁴

Ideové politické časopisy se snažily vyrovnat Peroutkově *Přítomnosti*, ale marně. To, že byly svázány se stranou, z nich tvořilo jen stranickou platformu či prostor pro propagandu. Z tohoto se trochu vymykal agrárnícký časopis *Brázda*, ve kterém psali humanisticky orientovaní mladší straníci.⁵⁵

⁴⁸ BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 203.

⁴⁹ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 89–90.

⁵⁰ BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 204.

⁵¹ Tamtéž, s. 206.

⁵² KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 54.

⁵³ OSVALDOVÁ, Barbora a ČEŇKOVÁ, Jana. *Česká publicistika mezi dvěma světovými válkami*. První republika., svazek 7. Praha: Academia, 2017, s. 107.

⁵⁴ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 54.

⁵⁵ Tamtéž, s. 54.

Také kulturní, umělecké či kulturně politické časopisy byly často provázané s nějakou politickou stranou, buď ideově nebo organizačně. Často se jednalo o komunisty například v časopisech *Červen*, *Proletkult*, *Kmen*, *Tvorba* nebo *U-blok*. Ke komunistům měly blízko i některé časopisy literární avantgardy, např. *Pásmo* nebo *ReD*.⁵⁶

Mezi katolická periodika patřily *Rozmach*, *Na hlubinu*, *Akord* či *Řád*, spojovala je literatura na úrovni a konzervativní náboženský pohled. Důležité kulturní a literární časopisy fungovaly nejen v Praze, ale i v Brně – např. *Host* nebo *Index*. Z literární kritiky byl velmi významný *Šaldův zápisník*.⁵⁷ Ten se orientoval na rozsáhlé kulturní a filozofické zaměření.⁵⁸ Z kvalitních nakladatelských časopisů jmenujme jen *Rozpravy Aventina* a ročenky *Almanach Kmene*.⁵⁹

Za první republiky byla hustá síť časopisů. Velká část z nich pocházela z melantrišského podniku.⁶⁰ Melantrich ukázkově zvládal reagovat na společenské trendy svými zábavnými periodiky.⁶¹

Velmi populární byly obrázkové týdeníky⁶², z produkce Melantrichu mezi ně patřily týdeníky *Pražský lustrvaný zpravodaj* a *Hvězda československých paní a dívek*.⁶³ Melantrišské magazíny cílily na život vyšší společnosti a převážně na celebrity z filmového průmyslu.⁶⁴

Během poválečného období se zlepšila pozice žen ve společnosti, což se projevilo i v tisku, proto vznikalo více časopisů přímo pro ženy.⁶⁵ Zde se opět uplatňuje Melantrich s časopisem *Eva* vycházejícím od roku 1928.⁶⁶ Tiskový podnik Rodina vydával *List československých paní a dívek* a jeho regionální mutace *Pražanka*, *Moravanka* a *Slovenka*.⁶⁷ Dále tu byly módní časopisy, kde nejpopulárnější byl měsíčník *Vkus*, opět z dílny

⁵⁶ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 54.

⁵⁷ Tamtéž, s. 54.

⁵⁸ OSVALDOVÁ, Barbora a ČEŇKOVÁ, Jana. *Česká publicistika mezi dvěma světovými válkami*. První republika., svazek 7. Praha: Academia, 2017, s. 106.

⁵⁹ Tamtéž, s. 103.

⁶⁰ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 53.

⁶¹ Tamtéž, s. 54.

⁶² BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 169.

⁶³ Tamtéž, s. 169.

⁶⁴ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 55.

⁶⁵ Tamtéž, s. 55.

⁶⁶ BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 170.

⁶⁷ Tamtéž, s. 176.

Melantrichu. Ženy měly nově i volební právo, takže na ně cílily i politické časopisy pro ženy,⁶⁸ zde uveďme jako příklad komunistickou *Rozsévачku*.⁶⁹

Během první republiky rozvíjí časopisy pro děti a mládež.⁷⁰ Rodina vydává *Puntů*, *Malého čtenáře* a *Mladý svět*. Ve 30. letech se předním časopisem stává *Mladý hlasatel* Melantrichu. Ten čtenáře okouznil komiksovými *Rychlými šípy* od Jaroslava Foglara a také povídkami Otakara Batličky. Pro mládež se tiskly westernové a dobrodružné románové časopisy, někdy označované jako brak. Zde byl rivalem Melantrišského *Rozruchu Rodokaps* patřící lidovcům. Stranický tisk se na dospívající zaměřoval jako na budoucí voliče.⁷¹

Mimo vyjmenované typy periodik působily i další časopisy. Třeba zábavné, rodinné, sportovní a tělovýchovné, zemědělské, zdravotnické, osvětové a mnohé další.⁷²

1.1.1 Časopisy a rubriky pro ženy a jejich autorky

Specificky ženským časopisům předcházely ženské rubriky v denním tisku. Prvním odvážlivcem na českém území byl deník *Národní politika*, který ženskou rubriku zveřejnil v nedělním vydání v roce 1907. Rubriku vedla Olga Fastrová a jmenovala se *Módní přehled*. Dalším tiskem, který zavedl ženskou rubriku byly *Národní listy* v roce 1912. Zde rubrika podléhala Františce Svobodové-Tůmové.⁷³

Další periodika se přidávala po roce 1918. Pomalu, ale jistě, začala být ženská rubrika nutností (stejně jako třeba sportovní zpravodajství), až se ženská rubrika stala součástí všech velkých a důležitých novin – např. *Lidových novin*, *Tribuny*, *Českého slova* či *Práva lidu*. Šéfredaktorům přitom bylo jasné, že kvalitně provedená dámská rubrika periodiku přinese nové čtenáře.⁷⁴

Proto tyto rubriky nebyly brány na lehkou váhu a šéfredaktoři do nich sháněli kvalitní žurnalistky, mezi které patřily např. Milena Jesenská, Marie Fantová, Staša Jílovská nebo

⁶⁸ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. Dějiny českých médií 20. století. Praha: Portál, 2010, s. 55.

⁶⁹ BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019, s. 173.

⁷⁰ Tamtéž s. 165.

⁷¹ KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. Dějiny českých médií 20. století. Praha: Portál, 2010 s. 55.

⁷² Tamtéž, s. 56.

⁷³ PENKALOVÁ, Lenka. *Rubriky pro ženy v českých denících 20. let 20. století: Případ Lidových novin a spor o koncepci ženské rubriky pod vedením Marie Fantové a Mileny Jesenské / Women's columns in Czech Newspapers of 1920's*. [Online]. *Mediální studia / Media Studies*. 2012, roč. 6, č. 02, s. 139. Dostupné z: https://medialnistudia.fsv.cuni.cz/front.file/download?file=2012_02_01_penkalova.pdf. [cit. 2024-01-30].

⁷⁴ Tamtéž, s. 139.

Zdena Wattersonová. Také je byli ochotní dobře platit a snažili se o postupný vývoj této rubriky.⁷⁵ K vyjmenovaným autorkám musíme podotknout, že Jesenská, Jílovská i Wattersonová přispívaly i do *Evy*.

Ženské rubriky byly svěřovány převážně ženám a měly obsahovat hlavně „ženská“ témata, což znamenalo psát o módě, péči o domácnost či péči o rodinu a hlavně děti. I přesto, že se mnoho z autorek snažilo do těchto rubrik zařadit i texty s jinými tématy než „ženskými“ jejich snaha se setkávaly s odporem.⁷⁶

Musíme si uvědomit, že ženy, které se snažily se uplatnit jako žurnalistky, to tehdy neměly jednoduché. Jinam než do těchto ženských nebo společenských rubrik psát nemohly, respektive je, až na výjimky, nenechali.⁷⁷ Často se proto snažily uplatnit v přidělené rubrice a aspoň ji nějak pozvednout, aby ukázaly, že ženská rubrika nemusí být špatná a pro nevzdělance. Nicméně, jak již bylo zmíněno, i v těchto snahách velmi často narážely.⁷⁸

⁷⁵PENKALOVÁ, Lenka. *Rubriky pro ženy v českých denících 20. let 20. století: Případ Lidových novin a spor o koncepci ženské rubriky pod vedením Marie Fantové a Mileny Jesenské / Women's columns in Czech Newspapers of 1920's*. [Online]. *Mediaální studia / Media Studies*. 2012, roč. 6, č. 02, s. 146. Dostupné z: https://medialnistudia.fsv.cuni.cz/front.file/download?file=2012_02_01_penkalova.pdf. [cit. 2024-01-30].

⁷⁶ Tamtéž, s. 141.

⁷⁷ JIRÁK, Jan; KÖPPLOVÁ, Barbara a WOLÁK, Radim (ed.). *Česká novinářka: k postavení a obrazu novinářek v českých médiích*. Praha: Portál, 2011, s. 41.

⁷⁸ Tamtéž, s. 42.

2. HISTORICKO-LITERÁRNÍ KONTEXT MEZIVÁLEČNÉHO OBDOBÍ

2.1 PRÓZA 20. LET

Próza 20. let se vyznačuje výraznou variabilitou. Po válce dochází k jejím změnám, avšak nejsou tak prudké jako u poezie. Na poválečné podobě prózy se velkým dílem podílí i autoři starší generace, obzvláště v románové tvorbě, kde doznívá předválečný naturalismus a psychologický realismus⁷⁹ (ten byl zaměřen na vnitřní vývoj postavy, můžeme jej vidět např. u Boženy Benešové nebo Marie Majerové).⁸⁰

Naturalismus a psychologický realismus se stávají základem společenského románu, který zachycuje změny ve společnosti a postavení člověka ve 20. století.⁸¹ Románová tvorba se nesnaží vytvořit nový románový tvar, ale spíš přidávat nové postupy.⁸²

V prvních letech po válce se válka stala hlavním tématem prózy. Promítalo se to v tvorbě autorů z generace starší i mladší, těch co byli ve válce, i těch co zůstali doma. Díla spojuje kritika krutosti a nelidskosti a snaha udržet si v sobě zbytky lidskosti a hodnot po jejich rozkladu, který způsobila válka. Jsou to převážně svědectví z války či fronty, které autory těžce zasáhly.⁸³

V Československu se tyto tendence prezentují v legionářské literatuře, kterou zastupují například Rudolf Medek, Josef Kopta a František Langer. Některé prózy těchto autorů vyšly společně jako *Legionářské povídky*.⁸⁴ Jednou z dalších reakcí na válku bylo hledání základních hodnot života, které válka nezničila. Tyto tendence jsou evidentní u Jaroslava Haška a Jaromíra Johna⁸⁵, kteří vytváří originální český typ válečné prózy.⁸⁶

⁷⁹ STROHSOVÁ, Eva. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 208.

⁸⁰ Tamtéž, s. 212.

⁸¹ Tamtéž, s. 211.

⁸² Tamtéž, s. 208.

⁸³ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 559.

⁸⁴ Tamtéž, s. 560.

⁸⁵ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 562.

⁸⁶ STROHSOVÁ, Eva. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 222.

V nejdůležitějších prozaických dílech se prosazuje více úhlů pohledu, časové roviny se vzájemně mísí a často se střídá prostředí i hrdinové.⁸⁷ Je zde přítomná snaha o zachycení složitého vnitřního světa jednotlivce i snaha zachytit jedince v rámci společnosti. Vidíme zde pokus pojmut svět jako celek.⁸⁸ Charakteristickým rysem prozaické tvorby ve 20. letech je proklamativnost, soustředění se na budoucnost a jasné vyjadřování myšlenek.⁸⁹

Obzvlášť zaměření na budoucnost se projevuje v dílech utopických a fantaskních.⁹⁰ V utopické a fantaskní próze se uplatňuje snaha zjistit základní smysl sociálního vývoje a snaha sloučit rysy moderního světa do modelu skutečnosti.⁹¹ Mezi utopická díla můžeme zařadit *Přehradu* Marie Majerové,⁹² nebo *Továrnu na absolutno* či *Krakatit od Karla Čapka*.⁹³

Dále do prózy ve 20. letech proniká lyrizace a prvky žurnalistiky, které díky svému charakteru, byly schopny bezprostředně reagovat na poválečné změny.⁹⁴ Žurnalistické prvky v próze souvisejí s pronikáním dokumentárních a reportážních prvků, což je důsledkem poválečného rozvoje novinářství.⁹⁵ Z žurnalistiky se v literatuře nejvíce uplatňuje reportáž a fejeton.⁹⁶ Publicistická próza se uplatňuje převážně ve 20. letech u levicově orientovaných (komunistických) autorů a autorů kolem *Lidových novin*.⁹⁷ Mezi komunistické autorky patří např. Marie Majerová.⁹⁸ Mezi autory z *Lidových novin* patří Karel Čapek a jeho *Kritika slov*⁹⁹ nebo Karel Poláček a jeho *Povídky pana Kočkodana*.¹⁰⁰

⁸⁷ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 586.

⁸⁸ STROHSOVÁ, Eva. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 209.

⁸⁹ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 586.

⁹⁰ Tamtéž, s. 587.

⁹¹ STROHSOVÁ, Eva. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 209.

⁹² LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 588.

⁹³ Tamtéž, s. 589.

⁹⁴ Tamtéž, s. 586.

⁹⁵ STROHSOVÁ, Eva. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 217.

⁹⁶ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 586.

⁹⁷ STROHSOVÁ, Eva. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 217.

⁹⁸ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 591.

⁹⁹ STROHSOVÁ, Eva. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 224.

¹⁰⁰ Tamtéž, s. 225.

Žurnalistické prvky se uplatňují i v psychologickém románu. Autoři tvořící v rámci psychologické prózy mísí fakta s fikcí a využívají dokumentárních a reportážních prvků. Psychologický román je tvořen vnitřním světem hrdiny na jedné straně a sociálním okolím na straně druhé. Zde se hlavně od poloviny 20. let uplatňuje tematika války a poválečného období, lidského života v této době a změn vyvolaných hrůzami. Do tohoto proudu můžeme zařadit Boženu Benešovou a její trilogii *Úder, Podzemní plameny, Tragická duha*.¹⁰¹

Jeden z proudů blížících se moderní poezii byl založený na imaginaci a lyrických asociacích.¹⁰² Centrum zájmu se tu přesouvá do vnitřního světa lyrického subjektu a realita je zobrazena pomocí prožitků, pocitů a dojmů. Důraz je dáván na osobní vnímání světa.¹⁰³ Příkladem může být *Dolce far niente* od Vítězslava Nezvala, dílo je volným tokem představ, událostí, vzpomínek a lyrických asociací.¹⁰⁴

Jak lyrika, tak publicistika přináší do prózy nové postupy a možnosti, tím ale způsobují úbytek epičnosti v textech, což v polovině 20. let vede ke snahám o obnovu epiky.¹⁰⁵

Autoři původně tvořící v rámci expresionismu hledají cestu k epice většinou v utopickém a fantastickém románu. Oproti tomu autoři začínající u vitalismu a impresionismu tvoří převážně ve venkovské próze, která se vrací.¹⁰⁶

Romány na pokračování otiskované v *Evě* patří velmi často k psychologické próze nebo společenskému románu. Co se týče kratších textů a povídek ve 20. letech, máme zde texty reagující na první světovou válku, nebo také prózu ovlivněnou lyrizací.

2.2 PRÓZA 30. LET

Ve 30. letech se proměňuje atmosféra v Československu i v celé Evropě. Přichází velká hospodářská krize vedoucí k bídě a sociálním bouřím. Evropské země přechází

¹⁰¹ STROHSOVÁ, Eva. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 214.

¹⁰² LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 596.

¹⁰³ STROHSOVÁ, Eva. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 229.

¹⁰⁴ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 597.

¹⁰⁵ STROHSOVÁ, Eva. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 208.

¹⁰⁶ Tamtéž, s. 236.

k autoritativním a fašistickým režimům. V první polovině 30. let zůstalo Československo posledním demokratickým státem ve střední i východní Evropě.¹⁰⁷ S příchodem německého fašismu se ozývají otázky, jestli je republika vnitřně i mezinárodně dostatečně zabezpečena.¹⁰⁸

Od konce 20. let se v próze objevují snahy posílit epiku.¹⁰⁹ Dokonce by se tyto snahy daly označit za dočasnou hlavní vývojovou tendenci v próze. Týká se to autorů různých generací i směrů.¹¹⁰ Od subjektu se přechází k objektivizaci, zajímají se o existenciální problémy a snaží se poznávat svět i minulost z více stran. Během 30. let do prózy přichází různé podoby společenského románu poukazující na složitost tehdejšího světa a místo v něm. Jiné texty si pohrávají s reflexivností a dokumentárností.¹¹¹ Epika se stává hlavním žánrem prózy, která se odlučuje od lyriky a žurnalistiky.¹¹²

Objevuje se zde i noetická (filozofická) próza, která má za cíl odkrývat nespátřené části reality a analyzovat poznávací možnosti člověka. Noetická próza patřila mezi jedny z nejvýraznějších forem zvažování¹¹³ a prohloubení. Během 30. let tuto svou funkci ztrácí a mění se. Tento prozaický proud patřil primárně k osobě Karla Čapka¹¹⁴ a jeho díla *Hordubal*, *Povětroň* a *Obyčejný život*¹¹⁵ a Richarda Weinera jeho díla *Lazebník* a *Hra doopravdy*¹¹⁶.

Na začátku 30. let do prózy přichází balada, dosud objevující se převážně v poezii. Vycházela z mytického řádu lidové tradice a později tragického osudu jedince. Můžeme sem zařadit Josefa Čapka a jeho *Stín kapradiny*, nebo Vladislav Vančuru a *Markétu Lazarovou*.¹¹⁷ Některé prozaické balady se snaží zobrazit sociální problematiku.¹¹⁸

¹⁰⁷ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 613.

¹⁰⁸ BRABEC, Jiří. Česká literatura v letech 1929-1938. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 333.

¹⁰⁹ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 636.

¹¹⁰ OPELÍK, Jiří. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 383.

¹¹¹ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 636.

¹¹² OPELÍK, Jiří. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 392.

¹¹³ Tamtéž, s. 389.

¹¹⁴ Tamtéž, s. 390.

¹¹⁵ Tamtéž, s. 392.

¹¹⁶ Tamtéž, s. 390–391.

¹¹⁷ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 638.

¹¹⁸ Tamtéž, s. 644.

S tím souvisí společenský román, v jehož centru je vývoj jedince během složitých společenských procesů i zobrazení postav a prostředí.¹¹⁹ Rozšířil se na přelomu 20. a 30. let.¹²⁰ Tomuto románu se věnovali, jak socialističtí realisté, tak ruralisté i další autoři.¹²¹

Ruralisté vyznávali selské tradice, půdu, národ, křesťanskou víru a zavrhovali městskou civilizaci a pokrokářství. Psali do časopisů *Básníci selství* a *Tváří k vesnici*.¹²² Přesným opakem byli sociální realisté. Ti se neobraceli k vesnici, ale k městu a převážně proletariátu a jeho revolučnímu hledisku.¹²³ Autoři publikovali v časopise *U*.¹²⁴ Tento směr měl ukazovat realitu v revolučním vývoji,¹²⁵ a tvorba měla směřovat k vývoji socialismu.¹²⁶ Věřili, že socialismus je optimálním řešením současných společenských problémů.¹²⁷ Zde jako příklad můžeme uvést Marii Majerovou a její *Sirénu*.¹²⁸

Mezi další linie 30. let patří psychologická próza, která se soustředovala na lidské nitro a vnitřní svět hrdiny. Snažila se ukázat jeho podvědomí.¹²⁹ Psychologická próza se dělila na dvě větve: první větev prózy měla sklon k ušlechtilosti, mravnosti a lidské čistotě (Jarmila Glazarová), druhá větev rozvíjela naturalistické tendence (Vladimír Neff).¹³⁰

Lyrismus v próze se koncentroval zejména do proudu imaginativní prózy. Autoři tvořící v tomto směru jsou převážně bývalí příslušníci *Devětsilu*: Vítězslav Nezval, Karel Konrád, Jiří Mařánek a další. Autoři psali uvolněně a hravě, snažili se ukázat zázračnost života a jeho krásu, radost, štěstí i humor.¹³¹ V průběhu 30. let dochází ke změně cílů imaginativní literatury, veselost byla nahrazena melancholickým smutkem či satiristickým

¹¹⁹ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 644.

¹²⁰ OPELÍK, Jiří. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 414.

¹²¹ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 645.

¹²² Tamtéž s. 647.

¹²³ Tamtéž, s. 648.

¹²⁴ OPELÍK, Jiří. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 414.

¹²⁵ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 649.

¹²⁶ BRABEC, Jiří. Česká literatura v letech 1929-1938. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 338.

¹²⁷ OPELÍK, Jiří. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 414.

¹²⁸ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 649.

¹²⁹ Tamtéž, s. 651.

¹³⁰ OPELÍK, Jiří. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 398.

¹³¹ Tamtéž, s. 393.

protestem.¹³² Od konce první poloviny 30. let se část imaginativní prózy přikláněla ke společenské próze, druhá část tíhla k próze psychologické.¹³³

Ve 30. letech se romány otiskované v *Evě* velmi často zabývají tématem války, hospodářské krize a objevují se zde protiválečné tendence. I ve 30. letech, stejně jako ve 20. letech, patří romány k psychologické a společenské próze. Ve společenské próze se často nachází kritika společnosti a jejího chování k jedinci. Psychologické romány se zabývají jedincem a jeho nitrem.

2.3 POEZIE 20. LET

Česká poezie prochází na počátku století rychlým vývojem. Ovlivňují ji evropské západní i východní tendence (expresionismus, futurismus, kubofuturismus, dadaismus, surrealismus, tvorba ruského LEFu), se kterými se literatura musí vyrovnat.¹³⁴

Bezprostřední reakcí na válku je senzualismus. Z něj následně vychází další tendence, jako je expresionismus nebo poetický naivismus.¹³⁵ Na začátku poválečného období navíc doznívá i Šrámkův vitalismus a naturalismus. Dále se v literární tvorbě objevuje i předválečná moderna ve formě civilismu ten ve svém díle uplatňoval např. S. K. Neumann.¹³⁶ Všechny tyto směry a tendence ovlivňovaly nejmladší generaci.¹³⁷

Zároveň se ale autoři vyhraňují v rámci názoru na svět a kontextu vývoje samostatné Československé republiky. Z mladé generace vychází dvě hlavní autorská uskupení, a to Literární skupina a Devětsil.¹³⁸

V poezii 20. let dochází i ke změně její funkce. Její primární funkce již není estetická, ale každý směr či skupina si volí, jakou funkci jejich poezie má splňovat (např. proletářská poezie – má vést k revolučnímu uvědomění, poetismus měl být zdrojem emocí).¹³⁹

¹³² OPELÍK, Jiří. Próza. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 394.

¹³³ Tamtéž, s. 395.

¹³⁴ PEŠAT, Zdeněk. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 183.

¹³⁵ Tamtéž, s. 183.

¹³⁶ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 567.

¹³⁷ Tamtéž, s. 567.

¹³⁸ PEŠAT, Zdeněk. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 183.

Literární skupina byla sjednocována stejným světonázorem i uměleckým programem.¹⁴⁰ Vznikla v Přerově v roce 1921. Mezi členy patřili Josef Chaloupka, Lev Blatný, Zdeněk Kalista, či František Götz. Jejich časopisem byl *Host*, do kterého nějakou dobu přispívali i autoři Devětsilu. Jejich cílem nebyl násilný převrat jako u proletářské poezie, ale revoluce lidských srdcí.¹⁴¹

Proletářská poezie měla být srozumitelná a dostupná všem, nejen inteligenci, ale i obyčejným lidem, a hlavně dělníkům z proletariátu. Svět je prezentován z pohledu pracujícího člověka.¹⁴² Mezi mladší autory Devětsilu tvořící v duchu proletářské poezie patří například Jaroslav Seifert, Jiří Wolker či Konstantin Biebl.¹⁴³ U Jiřího Wolkera v *Těžké hodině* je hlavní tendencí touha po změně světa.¹⁴⁴ Kolem poloviny 20. let dochází ke krizi proletářské poezie. Ta je způsobena vyčerpáním potenciálu proletářské poezie.¹⁴⁵ Autoři Devětsilu opouští proletářskou poezii a stanovují si svůj nový směr – poetismus.¹⁴⁶

Poetismus se v během 20. let stává hlavním proudem české poezie.¹⁴⁷ Snaží se začlenit do každodenního života.¹⁴⁸ V rámci poetismu se sblíží různé formy uměleckého projevu, jako je film, divadlo, tanec či výtvarné umění.¹⁴⁹ Poetismus je založen na asociaci představ, volné fantazii a polytematičnosti.¹⁵⁰

Kolem roku 1927 přichází změna.¹⁵¹ Vychází *Sépie* od Františka Halase a *Panychida* od Viléma Závady, kde se objevuje válka a skepse, ztrácí se hravost a veselost.¹⁵² Avantgardní generace dozrává a jejich tvorba se začíná měnit.¹⁵³

¹³⁹ PEŠAT, Zdeněk. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 185.

¹⁴⁰ Tamtéž, s. 183.

¹⁴¹ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 574.

¹⁴² PEŠAT, Zdeněk. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 193.

¹⁴³ Tamtéž, s. 196.

¹⁴⁴ Tamtéž, s. 196.

¹⁴⁵ PEŠAT, Zdeněk. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 198.

¹⁴⁶ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 576.

¹⁴⁷ PEŠAT, Zdeněk. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 183.

¹⁴⁸ Tamtéž, s. 199.

¹⁴⁹ Tamtéž, s. 199.

¹⁵⁰ Tamtéž, s. 204-205.

¹⁵¹ Tamtéž, s. 203.

¹⁵² Tamtéž, s. 202.

¹⁵³ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 585.

Kromě poetismu se ve 20. letech formovala i poezie času a osudovosti. Patřili sem převážně starší básníci, co se na začátku hlásili k proletářské poezii, ale nepřidali se k poetismu. Oprošťovali se od principů proletářské poezie. Patří sem sbírka *Struny ve větru* od Josefa Hory, nebo *Písně o jediné věci* od S. K. Neumanna.¹⁵⁴

2.4 POEZIE 30. LET

Změna klimatu ve 30. letech se jako první projevila v poezii.¹⁵⁵ Autoři vstupující do literatury nebyli jednotní, jejich lyrické prvotiny byly často kompilací několika různých směrů.¹⁵⁶ Navíc koncem 20. let dochází v lyrice avantgardy k využívání motivů smutku, nejistoty, ohrožení. Na literární scénu se dostávají nové osobnosti jako je František Halas, Vladimír Holan, Jan Zahradníček či Vilém Závada.¹⁵⁷ Vzniká zde poezie samoty a smrti.¹⁵⁸

Tito autoři vycházejí z poetismu, ale převládají u nich témata samoty, smrti a úzkosti.¹⁵⁹ Místo poetistické hravosti se prosazuje niternost, otázky a zámlky.¹⁶⁰ Zobrazují vztah mezi životem a smrtí.¹⁶¹ Patří sem Halasova sbírka *Kohout plaší smrt*.¹⁶² Období poezie samoty a smrti netrvalo příliš dlouho, kolem poloviny 30. let se autoři profilují k poezii ticha a času.¹⁶³

Zahradníčkova poezie se liší od zbytku autorů poezie smrti a samoty, je to i kvůli tomu, že to nebyl jediný směr, ve kterém tvořil. Zahradníček byl součástí autorů tvořících katolickou a spirituální poezii,¹⁶⁴ dokonce patřil mezi přední autory tohoto směru.¹⁶⁵

¹⁵⁴ PEŠAT, Zdeněk. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 205.

¹⁵⁵ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 616.

¹⁵⁶ BRABEC, Jiří. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 374.

¹⁵⁷ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 616.

¹⁵⁸ Tamtéž, s. 618.

¹⁵⁹ Tamtéž, s. 616.

¹⁶⁰ Tamtéž, s. 617.

¹⁶¹ BRABEC, Jiří. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 362.

¹⁶² LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 619.

¹⁶³ BRABEC, Jiří. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 363.

¹⁶⁴ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 623.

¹⁶⁵ Tamtéž, s. 624.

Avantgarda pomalu, ale jistě ztrácela tvůrce i podněty.¹⁶⁶ Teige i Nezval během 30. let přecházejí k surrealismu a stávají se centrem surrealistické skupiny. Mezi další větve tvorby 30. let se počítá lyrika času a ticha, kterou vyznávali Josef Hora, Jaroslav Seifert a František Hrubín,¹⁶⁷ k nimž se v polovině 30. let přidali autoři poezie samoty a smrti.¹⁶⁸ Byli to autoři z jiných generací, nespojoval je program nebo časopis. To, co pro ně bylo typické, bylo zobrazování ticha, vzpomínek a lyrické vyslovení času.¹⁶⁹ Převládá zde písňová forma, pracují s refrény, opakováním celých či kousků veršů.¹⁷⁰

Během 30. let se uplatňuje i veršovaná satira, v jejímž středu jsou sociální problémy. Objevovaly se v ní politické aktuality (hospodářská a sociální krize) nebo umělecké či kulturní otázky. Patřily sem například rozhlásky, které tvořil Eduard Bass.¹⁷¹

I autoři završující své dílo ve první polovině 30. let pociťují ohrožení humanitních hodnot a individuálního bytí.¹⁷² Nebyla to jednotná skupina autorů, spojovala je reakce na neklidnou dobu, kvůli které nemohli kladně hodnotit životní situaci.¹⁷³

2.5 LITERATURA ZA DRUHÉ REPUBLIKY A PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA

Období druhé republiky a protektorátu nebylo jednoduché ani pro literaturu a kulturu. Literatura ztrácí svou rozmanitost, která je typická pro předchozí období první republiky. Významní autoři odchází do exilu (Langer, Voskovec, Werich...), jiní nesmí publikovat. Týká se to demokratických, levicových, vlasteneckých i německých (protinacistických a židovských) autorů.¹⁷⁴ Zásahy okupantů a jejich agrese vedená ideologií mohly za to, že se kultura a literatura musely věnovat úkolům, které měly za dob obrození.¹⁷⁵

¹⁶⁶ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 627.

¹⁶⁷ Tamtéž, s. 631.

¹⁶⁸ BRABEC, Jiří. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 363.

¹⁶⁹ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 631.

¹⁷⁰ BRABEC, Jiří. Poezie. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 363.

¹⁷¹ Tamtéž, s. 373.

¹⁷² Tamtéž, 376.

¹⁷³ Tamtéž, 376.

¹⁷⁴ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 678.

¹⁷⁵ BRABEC, Jiří. Česká literatura v letech 1939–1945. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 443.

Všechny tyto okolnosti vedly k tomu, že se zvyšoval zájem o vlastenecké knihy, filmy či divadlo.¹⁷⁶ Literatura se dělí do třech proudů, oficiálního, domácího ilegálního a exilového. Ilegální literatura byla uznávaná nejen za svou uměleckou hodnotu, ale hlavně za hodnotu politickou a národně uvědomovací.¹⁷⁷

Z tematického hlediska se literatura dělí na dva proudy. Jeden proud se věnoval obrazu celistvosti člověka a světa. Objevují se motivy návratu domů, vytváří se moderní národní mýtus a harmonické typy hrdinů. Hrdinové se ocitají v proměnlivém prostředí, v němž se snaží o zachování vlastní integrity. Sem zapadá tvorba např. Seiferta či Hory.¹⁷⁸

Druhá literární linie přichází s obrazy moderní apokalypsy a krajních situací, ve kterých je zpochybňována lidská existence a život je vystaven hrozbě náhody. Smrt, neustále ohrožující život, odhaluje jeho pravdivost a opravdovost. To je tvorba Ortена, Řezáče nebo Hostovského.¹⁷⁹

Ale obě tyto linie literatury se vlastně snažily o totéž, bojovaly proti fašismu a snažili se zabránit degradaci lidství. Vzájemně se sblížují a tolerují převážně kvůli nutnosti jednoty a boje za stejný výsledek.¹⁸⁰

V průběhu druhé republiky a protektorátu v *Evě* můžeme sledovat určité tendence, které by se daly označit jako vlastenecké. Např. zvýšení počtu literárních textů od českých autorů místo autorů zahraničních, to se týká hlavně otiskovaných románů na pokračování a povídek. Oproti tomu např. obrazy moderní apokalypsy bychom v časopise hledali marně, *Eva* se totiž snažila působit jako by se nic nedělo, jelikož patřila do oficiálního a legálního proudu. Změny v *Evě* jsou postupné a nenápadné, můžeme je pozorovat například právě na změnách autorů.

¹⁷⁶ LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020, s. 679.

¹⁷⁷ Tamtéž, s. 680.

¹⁷⁸ BRABEC, Jiří. Česká literatura v letech 1939–1945. In *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945*. Díl 4. Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 443.

¹⁷⁹ Tamtéž, s. 443.

¹⁸⁰ Tamtéž, s. 443.

3. POSTAVENÍ ŽEN VE SPOLEČNOSTI

Po první světové válce došlo k výraznému zlepšení podmínek v oblasti emancipace žen. Zvyšuje se počet pracujících žen, a navíc se rozšiřuje i možnost jejich působnosti. Kromě dalších možností zaměstnání se to týká i vysokoškolského studia, které do války bylo pro ženy až na výjimky nedostupné. Navíc se jim zpřístupnily i další vysokoškolské obory kromě fakult filozofických a lékařských, které byly ženám do té doby dostupné.¹⁸¹

Od druhé poloviny 19. století se začínají utvářet ženské spolky, jejichž počet se časem zvětšuje a ony se diferencují. Výrazný nárůst sledujeme po první světové válce. Ve 20. letech vznikají ženské organizace politické a ideové,¹⁸² za účelem ovlivňování veřejnosti.¹⁸³ Jedním z velkých spolků je Ženská národní rada, kterou vedla Františka Plamínková.¹⁸⁴ Ženská národní rada měla i svůj vlastní časopis jménem *Ženská rada*.¹⁸⁵ Ten byl velmi kvalitní a měl vysokou úroveň.¹⁸⁶

Nová ústava Československa formálně zrovnoprávnila muže a ženy.¹⁸⁷ Rovnoprávnost ale zůstala jen na papíře, v obyčejném životě se ještě příliš neuplatňovala kvůli dobovým předsudkům, zvykům a uspořádání společnosti.¹⁸⁸ Zrovnoprávněním ženy získaly i volební právo,¹⁸⁹ což vedlo k tomu, že se politici snažili získat jejich hlasy.¹⁹⁰

Jednou z velkých organizací byly pokrokové liberální spolky. Členky liberálních ženských spolků byly velmi často i členkami některé z politických stran.¹⁹¹ Politické strany

¹⁸¹ BUREŠOVÁ, Jana. Okolnosti a souvislosti postupu žen k podobě společensky samostatné aktivní lidské bytosti. In ČADKOVÁ, Kateřina; LENDEROVÁ, Milena a STRÁNÍKOVÁ, Jana. *Dějiny žen, aneb, Evropská žena od středověku do poloviny 20. století v zasetí historiografie*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006, s. 374–375.

¹⁸² Tamtéž, s. 376.

¹⁸³ BUREŠOVÁ, Jana. Okolnosti a souvislosti postupu žen k podobě společensky samostatné aktivní lidské bytosti. In ČADKOVÁ, Kateřina; LENDEROVÁ, Milena a. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006, s. 377.

¹⁸⁴ Tamtéž, s. 376.

¹⁸⁵ BUREŠOVÁ, Jana. *Proměny společenského postavení českých žen v první polovině 20. století*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, s. 41.

¹⁸⁶ Tamtéž, s. 42.

¹⁸⁷ Tamtéž, s. 378.

¹⁸⁸ BUREŠOVÁ, Jana. *Proměny společenského postavení českých žen v první polovině 20. století*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, s. 40.

¹⁸⁹ Tamtéž, s. 379.

¹⁹⁰ BUREŠOVÁ, Jana. *Proměny společenského postavení českých žen v první polovině 20. století*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, s. 41.

¹⁹¹ BUREŠOVÁ, Jana. Okolnosti a souvislosti postupu žen k podobě společensky samostatné aktivní lidské bytosti. In ČADKOVÁ, Kateřina; LENDEROVÁ, Milena a STRÁNÍKOVÁ, Jana. *Dějiny žen, aneb, Evropská žena od středověku do poloviny 20. století v zasetí historiografie*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006, s. 376.

měly své vlastní ženské odbory a také ženský stranický tisk.¹⁹² Liberální ženské organizace se ale snažily být nadstranické a šlo jim o prosazení rovnoprávnosti ve společnosti. Jako spolek nepatřily k žádné z politických stran.¹⁹³ Do liberálních organizací nevstupovaly komunistky, i přestože s jejich cíli souhlasily. Měly vlastní spolky i tisk.¹⁹⁴

Pokrokové ženské spolky usilovaly o to, aby při školní zdravotní výchově byli přítomní lékaři, aby byly reformovány mateřské školy a zařazeny pod ministerstvo školství, také o to, aby byly zrušeny církevní školy, jejichž místo by nahradily veřejné školy, usilovaly i o zákonné upravení pozice učitelek a o mnoho dalšího. Tyto spolky podporovaly jakékoliv osvětové akce. Zajímaly se o ochranu rodiny a péči o děti. Požadovaly, aby sňatek byl záležitostí státu (tedy manželství civilní), matka nemanželských dětí neměla být ani mravně ani hmotně poškozována a nemanželské děti měly být na stejné úrovni jako děti manželské.¹⁹⁵

Dalšími organizacemi byly ženské katolické spolky. Ty patřily k lidové straně. Mezi největší spolky patřily Svaz katolických žen a dívek Republiky československé a Svaz katolických žen a dívek Moravy, Slezska a Hlučínska. Tyto spolky měly více členů než jiné ženské organizace.¹⁹⁶

Katoličky netoužily po vstupu do politické sféry, jejich cílem bylo podporovat a oživovat katolické mravní principy. Podílely se na charitativní činnosti a chtěly ovlivňovat školství. Požadovaly vyučování náboženství, ochranu mladých v práci a sociální pomoc ženám, které jsou výdělečně činné.¹⁹⁷ Snažily se navrátit křesťanskou víru do rodin. Byly proti tomu, aby se manželství stalo státním, aby byla povolena manželská rozluka,¹⁹⁸ bojovaly proti bezvěrecké, a dle křesťanských pravidel nemravné, literatuře i proti školám bez víry.¹⁹⁹ Navíc, oproti liberálním spolkům, nepodporovaly ženskou emancipaci, naopak byly proti

¹⁹² BUREŠOVÁ, Jana. *Proměny společenského postavení českých žen v první polovině 20. století*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, s. 14.

¹⁹³ Tamtéž, s. 13.

¹⁹⁴ BUREŠOVÁ, Jana. Okolnosti a souvislosti postupu žen k podobě společensky samostatné aktivní lidské bytosti. In ČADKOVÁ, Kateřina; LENDEROVÁ, Milena a STRÁNÍKOVÁ, Jana. *Dějiny žen, aneb, Evropská žena od středověku do poloviny 20. století v zasetí historiografie*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006, s. 377.

¹⁹⁵ Tamtéž, s. 379.

¹⁹⁶ Tamtéž, s. 377.

¹⁹⁷ Tamtéž, s. 377.

¹⁹⁸ Tamtéž, s. 377.

¹⁹⁹ Tamtéž, s. 378.

ní.²⁰⁰ Co se týče voleb v roce 1925 katoličky podporovaly katolické muže, samotné nekandidovaly.²⁰¹

I přes své zjevné odlišnosti měly katolické i pokrokové ženy a jejich spolky mnoho společného, všem jim šlo o pomoc sociálně slabým, ať už ženám, dětem či starým lidem, obě skupiny se zajímaly o vzdělání dívek (i když každá trochu jinak) nebo o charitativní činnost.²⁰² Navíc jak liberální, tak katolické spolky měly možnost se vyjadřovat v tisku, dělo se to převážně v časopisech nebo osvětových brožurách.²⁰³

Od období první republiky se tedy ženy podílí na práci ve společnosti, spolupracují s muži ve svém zaměstnání, a také ve společensko-politických sférách. Důležité je zmínit, že se v Československu nevyskytovaly protimužské tendence v rámci feminismu. Feminismus zde byl umírněný a založen na ženské a mužské spolupráci.²⁰⁴

V letech 1918–1938, během první republiky, byly ženy velmi aktivní ve sférách politických, sociálních i veřejných. Jejich aktivita byla podporována i odsuzována, podporu měly pokrokové ženy od prezidenta Masaryka, stejně tak ale byly společností nechápany jejich liberální tendence.²⁰⁵ Kromě Masaryka je podporoval i jeho následovník v prezidentském křesle Edvard Beneš. Oba tito významní muži byli za tento postoj mezinárodně uznávaní.²⁰⁶ Oblibu Masaryka můžeme pozorovat i v časopise *Eva*, kde je o něm vydáno několikero textů.

Eva patřila svým zaměřením spíše k pokrokovým ženám než katolickým. Časopis byl určený vzdělaným a moderním ženám (samotné katoličky, jak jsme již zmiňovali, moderní být ani nechtěly), podporoval feminismus a ženy v jejich samostatnosti a rovnoprávné roli s muži. Tyto tendence můžeme vidět, jak v neliterárních částech časopisu (např. několik článků o již zmiňovaném Masarykovi), tak i v těch literárních (hrdinky textů nechtějí být jen

²⁰⁰ BUREŠOVÁ, Jana. *Proměny společenského postavení českých žen v první polovině 20.století*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, s. 15.

²⁰¹ Tamtéž, s. 49.

²⁰² Tamtéž, s. 50.

²⁰³ Tamtéž, s. 13.

²⁰⁴ BUREŠOVÁ, Jana. Okolnosti a souvislosti postupu žen k podobě společensky samostatné aktivní lidské bytosti. In ČADKOVÁ, Kateřina; LENDEROVÁ, Milena a STRÁNÍKOVÁ, Jana. *Dějiny žen, aneb, Evropská žena od středověku do poloviny 20. století v zasetí historiografie*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006, s. 381.

²⁰⁵ BUREŠOVÁ, Jana. *Proměny společenského postavení českých žen v první polovině 20.století*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, s. 49.

²⁰⁶ BUREŠOVÁ, Jana. Okolnosti a souvislosti postupu žen k podobě společensky samostatné aktivní lidské bytosti. In ČADKOVÁ, Kateřina; LENDEROVÁ, Milena a STRÁNÍKOVÁ, Jana. *Dějiny žen, aneb, Evropská žena od středověku do poloviny 20. století v zasetí historiografie*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006, s. 383.

matkami a manželkami, touží po něčem víc, a mnoho z nich se raději vzdá lásky kvůli své samostatnosti).

4. ČASOPIS EVA²⁰⁷

Časopis *Eva* vycházel v rozmezí let 1928–1943. Do 10. ročníku měl podnadpis *Časopis moderní ženy*, od 11. ročníku se podnadpis změnil na *Časopis vzdělané ženy*. Časopis od prvního do 14. ročníku redigovala Jarmila Nováková. V prvním ročníku měla literární část na starost Máša Broftová a módní část řídila Staša Jílovská, v dalších ročnících se na redakci podílely kromě již zmíněných, Nast'a Švejdová, Ema Řezáčová, Eva Zašlová a Zdena Fuchsová. O grafickou úpravu časopisu se první dva ročníky staral František Tichý, po něm toto místo přebíral Vojtěch Michal, který se o grafickou stránku časopisu staral až do 14. ročníku.²⁰⁸

Eva byl časopis pro vzdělané ženy, jak již bylo zmíněno, samotný podnadpis od 11. ročníku zní *Časopis vzdělané ženy*. Věnoval se různým tématům přes domácnost, péči o děti i o svůj zevnějšek, módu, umění či ruční práce. Stejně tak se v tomto časopise objevovaly i různé druhy textů jako je fejeton, causerie, reportáž, esej, článek a další. Nás ale nejvíce zajímá literatura a literární publicistika. Zajímavého na *Evě* je toho ale mnoho.

Na rozdíl od jiných časopisů pro ženy, se tento snažil jít výš. V *Evě* nenajdeme sentimentální romány ani nic podobného. Například články s tématem péče o děti a jejich zdraví, jsou psány lékaři a odborníky, kteří se snaží matkám-čtenářkám něco předat. Nejsou to žádné nepodložené babské rady. Objevují se zde i texty o výchově, které by se dnes daly považovat za stále aktuální.

Když to shrneme *Eva* je jiná než obyčejné ženské časopisy. *Eva* nutí své čtenářky přemýšlet nad svým obsahem, snaží se je vychovávat a předávat užitečné informace, které využijí jak ve společnosti, tak v rodinném životě.

Tím se dostáváme k autorům, těchto textů. Protože ani ti nejsou nezajímaví ani neznámí. Do *Evy* psali špičkoví autoři a autorky, za které by se ani další periodika nemusela stydět. Co se týče publicistické části, máme zde spoustu významných ženských i mužských jmen – např. Zdena Wattersonová, Milena Jesenská, Karel Poláček, Ondřej Sekora, Olga Scheinpflugová a další.

²⁰⁷ Citace textů z *Evy* pochází z Digitální knihovny: *Eva: časopis moderní ženy*. Praha: Melantrich, 1928–1938. Dostupné také z: <https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:bd556590-a5ee-11e8-a81d-5ef3fc9bb22f>. [citováno 2024-05-17].

²⁰⁸ Jelikož nemáme k dispozici poslední ročník *Evy* nemůžeme říct, jak je to v ročníku posledním. Je pravděpodobné že i poslední ročník redigovala Jarmila Nováková a grafickou úpravu měl na starost Vojtěch Michal, ale nemůžeme to říct určitě, jelikož jsme s tímto pramenem nepracovali.

Stejně tak je to s literaturou, otiskují se zde kvalitní romány i povídky. Máme zde romány a povídky od českých autorů jako je Olga Scheinpflugová, Karel Poláček, Míla Pachnerová, Nina Tučková, Marie Pujmanová, Božena Benešová nebo Josef Knap.²⁰⁹ V *Evě* se ale objevují i povídky a romány od autorů zahraničních, mezi ty patří Rose Macaulay, Francis de Miomandres, Marcel Prévost, Claude Bressac, Colette, Pearl S. Bucková, Vicki Baumová, John Galsworthy a mnoho dalších. U textů zahraničních autorů si můžeme všimnout, že na *Evu* mělo velký vliv anglické a francouzské prostředí.

Přesuňme se k poezii. Ta je sice otiskovaná v menším množství než próza, ale nemůžeme o ní říct, že je nedůležitá nebo nekvalitní. Mezi autory poezie v *Evě* patří Eva Vrchlická, Eva Jurčinová, Karel Erban, Kimi Walló, Jaroslav Seifert, Miloš Holas, Vladimír Raffel, Vilém Závada, Růžena Schwarzová, Jan Zahradníček, Josef Hora, Vítězslav Nezval nebo Arnošt Vaněček.

Těmito výčty jsme se snažili ilustrovat, jak to s autory a kvalitou textů v *Evě* opravdu vypadá. Je z toho jasné, že *Eva* má určitou úroveň, a právě proto je určená moderním a vzdělaným ženám. Někteří z autorů přispíval svými texty dokonce do všech třech částí časopisu – jmenovitě třeba Olga Scheinpflugová.

²⁰⁹ Jmenný seznam autorů tvořících prozaické texty v *Evě* je v příloze.

4.1 PRÓZA

4.1.1 Romány na pokračování

V prvním ročníku nacházíme jasné schéma časopisu, které se jen velmi málo mění. V rámci prózy nás zajímá druhá, třetí, šestá, sedmá a osmá strana, kde se zpravidla prozaické texty otiskují.

Na druhé a třetí straně to bývají většinou krátké povídky, buď jedna dvoustranná nebo dvě kratší. Povídky pochází jak z dílny českých autorů, tak jsou přeložené od zahraničních spisovatelů.

Na straně šesté až osmé je vždy otiskován román na pokračování, v celém prvním ročníku je to román *Babiola*²¹⁰, který dále pokračuje i do ročníku druhého. V prvním ročníku, ale i ročnících dalších si můžeme všimnout tematických čísel. Tato čísla mají texty tematicky laděné např. jarně nebo vánočně. Znamená to tedy, že se v těchto číslech nachází několik textů tematicky zaměřených na jaro (nejen próza, ale i poezie a publicistika).

V druhém ročníku vidíme rozdíly oproti ročníku prvnímu. *Eva* se již více podobá časopisu než knize (upravená titulní stránka, texty rozděleny do sloupců, obtékání fotek textem). Navíc se zde nachází i obsah čísel což je velmi nápomocné při orientaci. Dalším z rozdílů mezi prvním a druhým ročníkem je přítomnost dvojčísel v druhém ročníku (ale i v ročnících dalších). Dvojčísla vycházela hlavně v létě nebo před Vánoci.

Mění se i struktura časopisu. Pravidelně jsou otiskovány dva romány na pokračování, kterými zde jsou *Přetvářka*²¹¹ a *Babiola*. Povídky jsou otiskovány stále, ale jen občasně.

Ve všech dílech druhého ročníku jsou vždy tři strany nového románu, tím je zde *Přetvářka*. *Babiola* je otiskovaná na dvou stranách v čísle. Román *Babiola* pokračuje z prvního ročníku, jeho poslední díl je otištěn ve 14. čísle. V 15. čísle je pouze román *Přetvářka*, ale od dalšího (16.) čísla přejímají místo *Babioly* povídky.

²¹⁰ SCHEINPFLUGOVÁ, Olga. *Babiola*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1928–1929, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 6–8; č. 5, s. 6–8; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–8; č. 18, s. 6–8; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–8; 2, 1929–1930, č. 1, s. 16–17; č. 2, s. 16–17; č. 3, s. 16–17; č. 4–5, s. 18–19; č. 6, s. 16–17; č. 7, s. 16–17; č. 8, s. 16–17; č. 9, s. 16–17; č. 10, s. 16–17; č. 11, s. 16–17; č. 12, s. 16–17; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 19–20.

²¹¹ MACAULAY, Rose. *Přetvářka*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1929–1930, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4–5, s. 6–8; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 4–6; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17–18, s. 6–8; č. 19–20, s. 6–8; č. 21–22, s. 6–8; č. 23–24, s. 6–8; 3, 1930–1931, č. 1, s. 21–22; č. 2, s. 18–19; č. 3, s. 18–19; č. 4, s. 8; č. 5, s. 8; č. 6, s. 14–15; č. 7, s. 7–9; č. 8, s. 14–16; č. 9, s. 18–19; č. 10, s. 18–20; č. 11, s. 19–21; č. 12, s. 21–23; č. 13, s. 20–23; č. 14, s. 19–21; č. 15, s. 20–23; č. 16, s. 20; č. 17, s. 25.

Třetí ročník funguje podobně jako druhý. Prozaické texty již nejsou otiskovány pravidelně na stejných stranách. Z předchozího ročníku zůstává v číslech otiskování dvou románů na pokračování, zde to je pokračování *Přetvářky* a nově otiskovaný román *Pacientka doktora Hegla*²¹². *Přetvářka* končí v 17. čísle, *Pacientka doktora Hegla* v 18. čísle.

V 18. čísle začíná povídka na pokračování jménem *Albina Michajlovna*²¹³, která pokračuje až do posledního čísla tohoto ročníku. V 18. dílu také začíná nový román na pokračování *Ta druhá*²¹⁴.

Čtvrtý ročník funguje ve spoustě věcí jako ročník předchozí. Stále zde jsou otiskovány dva romány na pokračování. Tentokrát je to *Vysoké jarní nebe*²¹⁵ jako román nový a *Ta druhá* jako román pokračující z předchozího ročníku. První román je nejčastěji otiskován na tři strany. Co se týká románu druhého ten je nejčastěji otiskován na dvou stranách.

Povídky jsou otiskovány náhodně. Z povídek na pokračování se zde objevuje *První žena*²¹⁶ po skončení románu *Ta druhá*. *Vysoké jarní nebe* končí v 19. čísle, od 20. čísla přebírá místo tohoto románu další román *Cesta za slávou*²¹⁷.

Pátý ročník opět funguje podobně jako ročník předchozí. Kromě již zmiňovaného románu *Cesta za slávou* je zde otiskována pohádka *Eduant a Francimor*²¹⁸. První román je otiskován převážně na třech stranách. Pohádka většinou zabírá dvě strany čísla časopisu.

²¹² PUJMANOVÁ, Marie. Pacientka dra Hegla. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1930–1931, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 6–7; č. 5, s. 6–7; č. 6, s. 4–6; č. 7, s. 4–6; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 8–9; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–8; č. 18, s. 6–8.

²¹³ VESELÝ, Adolf. Albina Michajlovna. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 17, s. 8; č. 18, s. 8; č. 19, s. 22; č. 20, s. 21; č. 21, s. 21–22; č. 22, s. 9.

²¹⁴ COLETTE. Ta druhá. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–9; č. 21, s. 6–9; č. 22, s. 6–9; 4, 1931–1932, č. 1, s. 19–21; č. 2, s. 22–23; č. 3, s. 22–23; č. 4, s. 28–29; č. 5, s. 22–23; č. 6, s. 19–21; č. 7, s. 22–23; č. 8, s. 22–23; č. 9, s. 19–21; č. 10, s. 24; č. 11, s. 20–21; č. 12, s. 20–21; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 18–19.

²¹⁵ KNAP, Josef. Vysoké jarní nebe. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 12–13; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 14–16; č. 13, s. 5–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–9; č. 17, s. 16–17; č. 18, s. 8–11; č. 19, s. 6–8.

²¹⁶ BUCKOVÁ, Pearl S. První žena. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 14, s. 23–24, č. 15, s. 18–19, č. 16, s. 22–23, č. 17, s. 12–13, č. 18, s. 24–25, č. 19, s. 21–22, č. 20, s. 17–18, č. 21, s. 19–20, č. 22, s. 21–22.

²¹⁷ BAUMOVÁ, Vicki. Cesta za slávou. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 20, s. 6–9; č. 21, s. 9–12; č. 22, s. 6–9; 5, 1932–1933, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 4–6; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 12–14; č. 5, s. 6–8; č. 6, s. 6–9; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 9–12; č. 10, s. 5–8; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 5–7; č. 13, s. 8–10; č. 14, s. 7–9; č. 15, s. 7–8; č. 16, s. 10–12; č. 17, s. 9–12; č. 18, s. 10–13; č. 19, s. 9–12; č. 20, s. 10–13; č. 21, s. 14–16; č. 22, s. 13–15.

²¹⁸ POLÁČEK, Karel. Eduant a Francimor. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1932–1933, č. 1, s. 10–11; č. 2, s. 7–8; č. 3, s. 20–21; č. 4, s. 30–31; č. 5, s. 22–23; č. 6, s. 22–23; č. 7, s. 22–23; č. 8, s. 22–23; č. 9, s. 26–27; č. 10, s. 22–23; č. 11, s. 22–23; č. 12, s. 24–25; č. 13, s. 22–23; č. 14, s. 24–25; č. 15, s. 12.

Edudant a Francimor končí v 15. čísle. Od čísla 16. je otiskován nový román *I v dnešní době...*²¹⁹.

V šestém ročníku pokračuje román *I v dnešní době...* a začíná román *Napříč proudem*²²⁰. Román pokračující z přechozího ročníku je otiskován pokaždé na jiném místě, většinou je první strana románu otištěna kolem 30. strany. Román *I v dnešní době...* končí v šestém čísle. Od pátého čísla se zde objevuje autobiografie *Boj se sněhem a ledem*²²¹ od Leni Riefenstahlové.

Román *Napříč proudem* je otiskován po celý šestý ročník. Zvyšuje se počet stran, které obsahují tento román, nejčastěji to jsou čtyři strany. Od osmého čísla se to mění, část románu (jedna nebo více stran) je vždy otiskována v první části časopisu, další část románu pokračuje na konci časopisu kolem 30. strany, kde je umístěn mezi inzerci. Umístění románu mezi inzerci byl chytrý tah, kterým vydavatel donutil čtenářky inzerci chtě nechtě číst, nebo si jí minimálně všimnout.

Umístění jednoho z románů částečně mezi inzerci pokračuje i v dalších ročnících. V šestém ročníku je oproti předchozímu více povídek. Ve 20. a 21. čísle je povídka na pokračování jménem *Džavni*²²².

Přesuňme se k sedmému ročníku. Zde je otiskován román na pokračování *Ze tří čtvrtin zvědavost*²²³, a také biografie Boženy Němcové se jménem *Cesta Boženy Němcové*²²⁴. Oba tyto texty začínají v sedmém ročníku, a také zde i končí.

²¹⁹ BOO, Sigrid. *I v dnešní době...* In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–9; č. 18, s. 6–9; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–8; č. 21, s. 8–11; č. 22, s. 8–10; 6, 1933–1934, č. 1, s. 33–36; č. 2, s. 29–31; č. 3, s. 26–30; č. 4, s. 31–33; č. 5, s. 29–32; č. 6, s. 27–28.

²²⁰ GALSWOTRHY, John. *Napříč proudem*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1933–1934, č. 1, s. 6–9; č. 2, s. 6–9; č. 3, s. 6–9; č. 4, s. 7–8; č. 5, s. 7–10; č. 6, s. 4–7; č. 7, s. 7–12; č. 8, s. 9, 31–34; č. 9, s. 8–9, 31–34; č. 10, s. 10–11, 29–32; č. 11, s. 6–7, 31–36; č. 12, s. s. 6–7, 31–34; č. 13, s. 5–7, 29–32; č. 14, s. 7–8, 29–32; č. 15, s. 14–16, 31–34; č. 16, s. 14–16, 30–32; č. 17–18, s. 8–11, 33–36; č. 18, s. 8–11, 32–33; č. 19, s. 13–17, 29–32; č. 20, s. 6–8, 30; č. 21, s. 11, 31–33; č. 22, s. 11–13, 30.

²²¹ RIEFENSTAHLOVÁ, Leni. *Boj se sněhem a ledem*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 5, s. 4–5; č. 6, s. 8–9; č. 7, s. 4–6; č. 8, s. 6–7; č. 9, s. 4–5; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 10–12; č. 12, s. 8–10; č. 13, s. 8–10; č. 14, s. 9–11; č. 15, s. 9–12; č. 16, s. 8–10.

²²² RAO, Radža. *Džavni*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 20, s. 12–14, č. 21, s. 9–10.

²²³ THOMASOVÁ, Adrienna. *Ze tří čtvrtin zvědavost*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934–1935, č. 1, s. 14–16, 33–36; č. 2, s. 10–12, 27–30; č. 3, s. 14–15, 28–31; č. 4, s. 18–19, 32, 35–36; č. 5, s. 28–30; č. 6, s. 22–23, 31–32; č. 7, s. 28–30; č. 8, s. 30–32; č. 9, s. 30–32; č. 10, s. 29–32; č. 11, s. 30–32; č. 12, s. 28–33; č. 13, s. 28–32; č. 14, s. 30–35; č. 15, s. 28–32; č. 16, s. 29–34; č. 17–18, s. 31–34; č. 19, s. 27–30; č. 20, s. 27–30; č. 21, s. 28–30.

²²⁴ SYNEK, Emil. *Cesta Boženy Němcové*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934–1935, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 18–20; č. 4, s. 7–9, 32, 35–36; č. 5, s. 14–15; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 13–15; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–7; č. 13, s. 6–7; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 7–9; č. 16, s. 6–8; č. 17–18, s. 8–10; č. 19, s. 6–7; č. 20, s. 8–9; č. 21, s. 4–6; č. 22, s. 6.

Román je v prvních čtyřech číslech a číslo šestém rozdělen na dvě části, stejně jako román v předchozím ročníku. Následně své místo získává na posledních stranách těsně před inzercí a mezi ní, bývá to kolem strany 27 nebo 28 a pokračuje dál. Povídek je zde velké množství, nejsou ale v každém čísle.

V osmém ročníku jsou opět dva texty na pokračování. Jedním z nich je novela *Don Pablo, don Pedro a Věra*²²⁵ od Boženy Benešové. Nevychází po celý ročník, ale končí ve 13. čísle. Text nepřesahuje dvě strany za číslo.

Druhým textem je román *Ženy musí pracovat*²²⁶. Tento román končí v posledním čísle osmého ročníku. Opět dochází k rozdělení románu na dvě části, první část je složena z jedné až dvou stran příběhu umístěných tam kde je místo a druhá část je vložena mezi inzerci. Někdy příběh začíná až na stranách před inzercí, a pak mezi ní plynule přechází.

V devátém ročníku jsou opět dva romány na pokračování. Prvním z nich je *Teta Anna*²²⁷ od Olgy Scheinpflugové, druhým z nich je *Kristina*²²⁸. První z románů je přítomen od prvního do posledního čísla ročníku, druhý román pouze od prvního čísla do čísla 18. Od 18. čísla ale začíná povídka na pokračování jménem *Promeškaná příležitost*²²⁹. Román *Kristina* je otiskován částečně mezi inzercí. Co se týká povídek, ty jsou stejně jako u předchozích ročníků otiskovány nepravidelně. Ale i v tomto ročníku jich je poměrně dost.

Desátý ročník funguje téměř stejně jako ročník předchozí. Máme zde dva texty na pokračování, jeden román *Babí léto*²³⁰ od Elisabeth Corbettové, druhým je autobiografie od

²²⁵ BENEŠOVÁ, Božena. Don Pablo, don Pedro a Věra. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935–1936, č. 1, s. 6–7; č. 2, s. 4–5; č. 3, s. 5–6; č. 4, s. 4–5; č. 5, s. 6–7; č. 6, s. 6–7; č. 7, s. 12–13; č. 8, s. 4–5; č. 9, s. 4–5; č. 10, s. 11–12; č. 11, s. 9; č. 12, s. 8; č. 13, s. 14–15.

²²⁶ ALDINGTON, Richard. Ženy musí pracovat. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935–1936, č. 1, s. 10–11, 28–32; č. 2, s. 18–19, 28–32; č. 3, s. 22–23, 28–32; č. 4, s. 21, 30–36; č. 5, s. 25, 28–30; č. 6, s. 20, 26–28; č. 7, s. 19, 28; č. 8, s. 13, 25–28; č. 9, s. 17, 32; č. 10, s. 8, 27–30; č. 11, s. 26, 29–34; č. 12, s. 14, 28–30; č. 13, s. 27–29; č. 14, s. 14–15, 26–28; č. 15, s. 14–15, 26–32; č. 16, s. 14–15, 26–28; č. 17, s. 12–13, 30–34; č. 18, s. 16–19, 29–32; č. 19, s. 14–15, 22, 28, 32; č. 20, s. 10–12, 28–30; č. 21, s. 16–18, 26–30; č. 22, s. 9.

²²⁷ SCHEINPFLUGOVÁ, Olga. Teta Anna. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936–1937, č. 1, s. 10–12; č. 2, s. 5–6; č. 3, s. 5–7; č. 4, s. 16–18; č. 5, s. 8–10; č. 6, s. 4–5; č. 7, s. 10–11; č. 8, s. 10–11; č. 9, s. 5–6; č. 10, s. 13–14; č. 11, s. 6–7; č. 12, s. 10–11; č. 13, s. 7–8; č. 14, s. 13–14; č. 15, s. 8–9; č. 16, s. 10–11; č. 17, s. 8–9; č. 18, s. 17–18; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 8–10; č. 21, s. 14–16; č. 22, s. 6–8.

²²⁸ HOUGHTON, Claude. Kristina. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936–1937, č. 1, s. 22, 29–34; č. 2, s. 13, 33–36; č. 3, s. 12, 28–32; č. 4, s. 12–13, 32–36; č. 5, s. 14–15, 30–32; č. 6, s. 19–21, 28–30; č. 7, s. 14, 30–32; č. 8, s. 15–16, 28–30; č. 9, s. 18–19, 27, 30; č. 10, s. 24–25, 30, 32–34; č. 11, s. 16, 21–24; č. 12, s. 12, 32–36; č. 13, s. 12, 27–30; č. 14, s. 16–17, 27, 29–30; č. 15, s. 27–32; č. 16, s. 20–23; č. 17, s. 13, 29–31, 34; č. 18, s. 13, 28–30.

²²⁹ MAUGHAN, William Somerset. Promeškaná příležitost. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 18, s. 29–30; č. 19, s. 26, 32–34; č. 20, s. 25, 29–32; č. 21, s. 20; č. 22, s. 12.

²³⁰ CORBETTOVÁ, Elisabeth. Babí léto. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937–1938, č. 1, s. 10–11, 31–33; č. 2, s. 12, 27–32; č. 3, s. 12, 29, 34–35; č. 4, s. 18, 33–42; č. 5, s. 9, 31–32; č. 6, s. 12–13, 29–30; č. 7, s. 17, 23–26; č. 8, s. 18, 27–30; č. 9, s. 15, 25–28; č. 10, s. 15, 19–24; č. 11, s. 10, 25–28; č. 12, s. 14, 29–34; č. 13, s. 22–

Evu Vrchlické jménem *Dětství s Vrchlickým*²³¹. Autobiografie končí v průběhu ročníku a nahrazuje ji další román. Oproti předchozím ročníkům je zde jedno (23.) bonusové číslo.

Autobiografie je otiskována od 1. do 15. čísla, kde bez upozornění končí. *Babí léto* je otiskováno na dvě části, stejně jako tomu bylo u ročníku devátého a dalších předchozích. Román se je přítomen od 1. čísla do čísla 22.

4.1.1.1 *Babiola*²³²

Co se týče románu na pokračování od Olgy Scheinpflugové zpočátku nám představuje malé děvčátko chudého rybáře, kterému utekla žena. Babiola postupně roste a dostává se k bohatému, ale bezdětnému páru, který si ji od otce (nyní již alkoholika) odkoupí. Následují časové skoky a její znuděný život v luxusu, než ji vyhodí z domu a Babiola se musí začít starat sama o sebe.

Je to ale samozřejmě zázračné dítě, které dokáže všechno, co si umane a jde jí to hned a bez tréninku úplně nejlépe ze všech. Je také samozřejmě nadprůměrně inteligentní již od útlého věku. Nezapomínejme, že je také nádherná žena s nejkrásnějšími lýtky, co kdy Paříž, místo, kde se většina děje odehrává, viděla. Chybí jí, ale láska. Nedovede upřímně milovat. Je pracovitá, užívá si pozornosti a projevů náklonnosti od mužů, ale nic to s ní nedělá. Nic k žádnému z nich necítí. Ani k vlastní matce, kterou konečně po letech pozná. Časem ztrácí přátele a sledujeme, že je vlastně velmi znuděná životem, a právě tento pocit lásky jí chybí.

Román končí velkým průvodem k rozpuštění všech vojsk na světě, aby se zabránilo dalším válkám. Toto způsobí Babiolin výrok na čaji, a proto jí všichni provolávají slávu. Ona už ale nechce slávu, je jí 30 let a všechn svůj úspěch a slávu by vyměnila jen za někoho koho by mohla milovat. Na konci románu je vidět reakce na dění ve 30. letech a protiválečné nastavení, snaha o to, aby první světová válka byla také poslední válkou.

23, 29–32; č. 14, s. 25, 28–34; č. 15, s. 16, 29–34; č. 16, s. 19, 23–26; č. 17, s. 22, 31–32; č. 18, s. 28, 32–34; č. 19, s. 22, 27–30; č. 20, s. 8, 20–22; č. 21, s. 20–22; č. 22, s. 19–20, 26–28.

²³¹ VRCHLICKÁ, Eva. *Dětství s Vrchlickým*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937–1938, č. 1, s. 6–7; č. 2, s. 8–9; č. 3, s. 6–7; č. 4, s. 8; č. 5, s. 8; č. 6, s. 8–9; č. 7, s. 10; č. 8, s. 15; č. 9, s. 14; č. 10, s. 14; č. 11, s. 6; č. 12, s. 8; č. 13, s. 12; č. 14, s. 14; č. 15, s. 8.

²³² SCHEINPFLUGOVÁ, Olga. *Babiola*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1928–1929, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 6–8; č. 5, s. 6–8; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–8; č. 18, s. 6–8; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–8; 2, 1929–1930, č. 1, s. 16–17; č. 2, s. 16–17; č. 3, s. 16–17; č. 4–5, s. 18–19; č. 6, s. 16–17; č. 7, s. 16–17; č. 8, s. 16–17; č. 9, s. 16–17; č. 10, s. 16–17; č. 11, s. 16–17; č. 12, s. 16–17; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 19–20.

Vypravěč je zde v er-formě, jako ve většině próz prvního ročníku, i když se objevují i ty psané v ich-formě. Fokalizuje se primárně na postavu Babioly, ale sleduje i osudy a motivace dalších hrdinů s ní spjatých. Vypravěč je vševědoucí, vidí postavám ho hlav, ví, co si myslí, či proč jednají určitým způsobem.

Text je psán velmi čtivě a čte se rychle. Je to způsobeno krátkými odstavci a častým střídáním kratších a delších vět. Delší popisné části jsou prokládány dialogy, což má za účel zaujmout čtenáře a udržet ho při čtení textu. Dialogy jsou přítomny často i samostatně, bez uvozovacích vět.

Počátek románu, který se odehrává v Bidaru, se hodně zaměřuje na děj a jeho průběh, to se mění s příchodem Babioly (teď již jen Babi) do Paříže, kdy po časovém skoku sledujeme hlavně její myšlenky, tužby, názory, motivaci a děje tedy ubývá.

K udržení pozornosti čtenáře slouží i jazyk. Ten není nijak složitý, ale ani přehnaně jednoduchý. Autorka sice využívá různých jazykových prostředků, jako jsou přirovnání, nebo personifikace, ale nijak přemrštěně. Sem tam jazyk v promluvách odpovídá sociální třídě, ke které patří mluvčí, ale vypravěč mluví spisovně. S dobovým kontextem rezonuje využití francouzských vět nebo slov, která zůstávají nepřeložena. Bývají to, ale věty snadno přeložitelné i s minimálními znalostmi francouzštiny.

Výraznými jsou zde motivy lásky, chytrosti (někdy až vychytralosti), naděje, rozpolcenosti či úspěchu, ke konci románu se ale tato naděje či úspěch spíše mění na beznaděj, neštěstí a smutek. Velmi výrazný je kontrast mezi extrémně bohatými a extrémně chudými, obzvlášť když oba tyto póly vidíme z Babiolina pohledu.

4.1.1.2 *Přetvářka*²³³

V tomto překladovém románu od britské spisovatelky sledujeme dvě rozdílné sestry, extrovertní a společenskou Dafne a uzavřenou Daisy, schovávající se za Dafne. Autorka Rose Macaulay popisuje jejich život spolu s rodinou Folyotových, kterým sestry vypomáhají a starají se jim o děti. Po incidentu následuje odjezd sester z Itálie zpět do Anglie. Sledujeme

²³³ MACAULAY, Rose. Přetvářka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1929–1930, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4–5, s. 6–8; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 4–6; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17–18, s. 6–8; č. 19–20, s. 6–8; č. 21–22, s. 6–8; č. 23–24, s. 6–8; 3, 1930–1931, č. 1, s. 21–22; č. 2, s. 18–19; č. 3, s. 18–19; č. 4, s. 8; č. 5, s. 8; č. 6, s. 14–15; č. 7, s. 7–9; č. 8, s. 14–16; č. 9, s. 18–19; č. 10, s. 18–20; č. 11, s. 19–21; č. 12, s. 21–23; č. 13, s. 20–23; č. 14, s. 19–21; č. 15, s. 20–23; č. 16, s. 20; č. 17, s. 25.

jejich život zde, rodinné zázemí a rozpor v Daisině původu (otec z lepších vrstev, matka z nižších vrstev). Najednou se Folyotovi vrací taktéž do Anglie a Dafne se náhodou opět shledává s Raymondem, dospělým synem Folyotových.

Ti se spolu po čase zasnoubí a my zjišťujeme překvapivou skutečnost, a to že nejsou dvě sestry, ale že Dafne a Daisy jsou tatáž osoba. Jsou to jen masky. Daisy se stydí za svou matku nízkého původu, a proto zapírá a snaží se, aby se jejich rodiny neseťkaly. Podobně se snaží tajit i své romány a skrývá se pod pseudonymem. Obě lži ale nakonec vyjdou na povrch. Román končí zrušením zasnoubení a odjezdem Dafne-Daisy do Ameriky na turné k její nově vydané knize.

Konec je šťastný i nešťastný. Daisy je již od začátku zamilovaná do Raymonda, touží si ho vzít, zasnoubí se, milují se, a nakonec se rozejdou. Raymond navíc nepůsobí jako ideální partner. Daisy se ale smiřuje sama se sebou a se všemi svými stránkami/maskami. Zde vidíme velký rozdíl oproti sentimentální literatuře, i když se v díle celou dobu objevuje láska, není zakončením Daisyna osudu. Osud Daisy není určován láskou, a ona i po rozchodu dokáže být šťastná.

Kromě lásky se v tomto románu objevují motivy časté i u ostatních textů v *Evě*, například motiv tajemna, krásy, smutku a mládí. Překvapující je zde i obraz žurnalistiky spojený s hlavní hrdinkou jako novinářkou. Je to krátké nahlédnutí, až kritika toho, že žena může psát jen hloupé články o nesmyslech, a ne to, co by sama chtěla, případně články o nějaké důležité skutečnosti. Podobně také vidíme pohled na mladé slečny jako na autorky knih, když Daisy donese paní Folyotové výtisk svého prvního románu (ona neví, že tu knihu napsala Daisy) začne paní Folyotová kritizovat vydávání románů mladých slečen. Tím je nastíněn pohled na psaní románů o lásce jako na něco zbytečného.

Vypravěč je v *er-formě* a primárně fokalizuje na Daisy. Nicméně fokalizace se velmi často mění, chvíli vidíme pohled matky Daisy, chvíli Raymonda, jeho matky, či mladší sestry. Vypravěč je vševědoucí – ví co si myslí ostatní postavy, jak se cítí, vidí jejich myšlenky. Také je vypravěč postavou mimo text.

Kompozice je v románu chronologická s retrospektivními prvky (různé vzpomínky). Odstavce jsou spíš delší. Tento román je i přes delší odstavce i věty velmi čtivý, čtenář se při četbě nijak nezasekává, nemusí se vracet a číst znovu.

Román bychom zařadili k psychologické próze. Děj není potlačován, ale prostor převážně dostává vykreslení vnitřních světů postav, kde vidíme, že každý z nich má svou skrytou stránku, nikdo nechce, aby ostatní zjistili některé z jeho tajemství.

4.1.1.3 *Pacientka doktora Hegla*²³⁴

Tento román od Marie Pujmanové přichází s příběhem mladé studentky Karly, která má před svatbou s o pár let starším Járou. Dostane se ale do nemocnice kvůli potřebné operaci. Nastanou komplikace a Karla málem zemře, zachrání ji ale úžasný doktor Hegl, do kterého se Karla během svého pobytu zamiluje.

Karla po propuštění z nemocnice začne navštěvovat Heglovy a s doktorem začne mít poměr. Jára nejprve nic netuší, ale následně je spolu přistihne a je mu vše jasné. Snaží se Karlu dostat zpět, ale marně. Ze zlomeného srdce se zabije.

Poměr Karly a Hegla trvá, nicméně časem z něj vyprchá láska a když Karla zjistí, že je těhotná odmítá se dítěte vzdát. Ví sice, že Hegl manželku s dětmi neopustí, a že to bude znamenat konec jejich vztahu, nicméně i přes to si dítě nechá. A právě v tomto malém chlapečkovi najde svůj svět, své poslání, svůj život.

Opět zde máme hořko-sladký konec, Karla přijde o milence a otce dítěte, ale získá dítě, které je jí motorem a světlem v životě. Ztratí lásku, ale získá něco mnohem cennějšího. Znovu je nám ukázán rozdíl mezi sentimentální ženskou literaturou a literaturou pro ženy moderní a vzdělané.

Z témat a motivů, které se objevují i v dalších textech je zde přítomna hlavně láska, mládí, krása, manželství, ale i smutek, nevěra, zlomené srdce či smrt. Tento román se snaží ukázat, že i když se mladá slečna dostane do podobné situace, může příběh nakonec skončit dobře. Může také sloužit jako varování a odrazení mladých čtenářek od tohoto chování, případně sloužit matkám čtenářkám, aby na dcery dohlédly či s nimi mluvily.

Vypravěč je zde ich-formový, ale není jím hlavní hrdinka. Je jím nejmenovaná a neznámá postava v textu, vyprávějící nám příběh, primárně fokalizuje na Karlu. Pohled se střídá podobně jako u předchozích románů, nesledujeme tedy jen Karlu, ale i další z postav a

²³⁴ PUJMANOVÁ, Marie. *Pacientka dra Hegla*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1930–1931, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 6–7; č. 5, s. 6–7; č. 6, s. 4–6; č. 7, s. 4–6; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 8–9; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–8; č. 18 s. 6–8.

vypravěč nám odkrývá jejich myšlenky a motivace (takto třeba zjišťujeme, že paní Heglová moc dobře ví o manžellových nevěrách, i o jeho poměru s Karlou, ale přechází to). Vypravěč je tedy i přesto, že je postavou v textu, vševědoucí.

V textu se objevují delší odstavce, většinou popisující myšlenky a motivy některého z hrdinů, kratší odstavce popisují děj nebo děj mezi dialogy. Dialogy bývají často rychlé a plynulé. Text se čte dobře, relativně rychle a snadno (k tomu dopomáhá i volba jazyka – není okázalý, ale jednoduchý a obyčejný). Kompozice je chronologická.

Tento román opět patří k psychologické próze svým vykreslením hrdinů a střídáním pohledů, tím, že nám ukazuje motivaci chování hrdinů, jejich myšlenky, vykresluje je takové, jaké jsou (například Hegla jako nevěrníka, který Karlu stejně dříve či později opustí) a ne takové jaké je vidí jiné postavy.

4.1.1.4 *Ta druhá*²³⁵

V tomto románu od francouzské spisovatelky Colette, sledujeme příběh rodiny Farouových: Fanny, Jana, jeho otce Velkého Faroua a jeho sekretářky (a milenky) Jany. První část příběhu se odehrává v letním pronajatém sídle, kde pobývá Jana, Fanny a její nevlastní syn Jan. Nakonec se k nim připojí i Farou, ale brzy na to se všichni vrací do Paříže, kde se odehrává zbytek románu.

Fanny během letního pobytu zjistí, že její manžel má poměr se svou sekretářkou a její přítelkyní Janou. Dlouho neví, jak s tím naložit, přemýšlí a uvažuje o tom, ale nakonec se rozhodne Janu konfrontovat. Jana nezapírá, vše přizná a nabídne, že odejde. Fanny se to rozleží v hlavě a dojde k tomu, že je pro ni lepší to Janě odpustit, protože kdyby ji poslala pryč přijde o dobrou přítelkyni, která se o ni stará a pomáhá jí.

Román zobrazuje manželský život takový, jaký je, neidealizovaný a občas velmi krutý. Hlavním tématem je zde nevěra, mezi další motivy, které se zde objevují, patří přátelství, divadlo, herci, manželství, žárlivost a láska (partnerská, ale i mateřská).

Nachází se zde ale zajímavý rozpor při náhledu v románech na ženy a muže. Babiola je v šestnácti letech sice mladá, ale nikdo ji rozhodně nepovažuje za dítě (kromě adoptivní

²³⁵ COLETTE. *Ta druhá*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–9; č. 21, s. 6–9; č. 22, s. 6–9; 4, 1931–1932, č. 1, s. 19–21; č. 2, s. 22–23; č. 3, s. 22–23; č. 4, s. 28–29; č. 5, s. 22–23; č. 6, s. 19–21; č. 7, s. 22–23; č. 8, s. 22–23; č. 9, s. 19–21; č. 10, s. 24; č. 11, s. 20–21; č. 12, s. 20–21; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 18–19.

matky, která touží, aby Babi nikdy nevyrostla), oproti tomu šestnáctiletý Jan v *Té druhé*²³⁶, je stále považován za malé dítě. Muži jsou v románech v šestnácti považováni za dítě, a ženy za téměř dospělé.

Hlavní hrdinkou je zde Fanny, manželka Faroua. Vypravěčem je postava mimo text, v er-formě, navíc vševědoucí (vidí postavám do hlav, ví, co si myslí ostatní), střídá fokalizaci na různé postavy (Fanny, Jan). Ale převážně fokalizuje na Fanny.

Kompozice je chronologická s retrospektivními prvky. Z počátku převažují dialogy a seznámení s postavami (kdo jsou, jak se zde ocitly) přichází až později. Dialogy jsou svižné a rozsáhlé. Odstavce převážně kratší.

Dílo bychom pravděpodobně zařadili mezi psychologickou prózu, podobně jako většinu přechozích románů. Román se převážně zabývá nitrem Fanny, jejími myšlenkami a tím co ji trápí, a taky motivací jejího chování.

4.1.1.5 *Vysoké jarní nebe*²³⁷

Tento román napsal Josef Knap, který je prvním mužským autorem, od kterého je v *Evě* otiskován román na pokračování. V románu sledujeme příběh Marty a Pavla, který pracuje na vývoji letadel, kvůli čemuž se musí na čas uchýlit do Plzně. Zde se setká s Martou, do které se zamiluje a ona se zamiluje do něj. I přes vzájemné rozdíly (Marta má raději přírodu a klid, kdežto Pavel miluje společnost) se rozhodnou se vzít.

Po svatební cestě se přestěhují do Prahy, kde to z počátku vypadá na harmonické soužití, nicméně velmi brzy si Marta uvědomí velké rozdíly mezi jejich časem stráveným jen spolu a obyčejným životem. Pavel touží po chození do společnosti, návštěvách s přáteli a obecně po lidském kontaktu. Marta je pravý opak a ke štěstí jí stačí jen přítomnost a pozornost Pavlova. Jakákoliv snaha toto vyřešit skončí hádkou.

Zlomem se stane Pavlova nevěra. Dohodnou se na půlročním odloučení, aby se následně rozhodli, zda spolu zůstanou či se rozvedou. Marta odjíždí zpět do Plzně za otcem a

²³⁶ COLETTE. Ta druhá. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–9; č. 21, s. 6–9; č. 22, s. 6–9; 4, 1931–1932, č. 1, s. 19–21; č. 2, s. 22–23; č. 3, s. 22–23; č. 4, s. 28–29; č. 5, s. 22–23; č. 6, s. 19–21; č. 7, s. 22–23; č. 8, s. 22–23; č. 9, s. 19–21; č. 10, s. 24; č. 11, s. 20–21; č. 12, s. 20–21; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 18–19.

²³⁷ KNAP, Josef. Vysoké jarní nebe. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 12–13; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 14–16; č. 13, s. 5–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–9; č. 17, s. 16–17; č. 18, s. 8–11; č. 19, s. 6–8.

bratrem, kde se trápí kvůli odloučení. Oproti tomu Pavel je zpočátku ve svém živlu, užívá si společnosti, ale potom na něj odloučení také doléhá. Najde si jiné koníčky, ale Marta mu příliš nechybí. Marta mezitím onemocní a vyléčí se, ale ne zcela.

Doktor ji posílá do hor, a tak Marta poprvé píše manželovi. Pavel je na horách, kde se mu stane nehoda a skončí v sanatoriu. Marta za ním hned cestuje a užívají si zde spolu poslední dovolenou. Marta následně umírá.

Opět zde nemáme šťastný konec, ale vlastně ani konec nešťastný. Marta je na konci svého života konečně šťastná – Pavel je s ní, věnuje se jí, miluje ji, má celou jeho pozornost, tak jak chtěla. Následně ale umírá a Pavel si až teď pořádně uvědomuje, jak moc mu na ní záleží, jak moc ji miluje a jakou chybu udělal, když si jí dostatečně nevážil.

Text má čtenářky upozornit, že nikdy nevíme, kdy přijde náš čas a že manželství nemusí být vždy ideální, i když začíná láskou. Příběh nám ukazuje, že zamilovanost a počáteční láska často nestačí ke šťastnému manželství. Samotná láska prostě není dost, a před manželstvím by se ženy měly více zamýšlet, zda jim tento svazek vydrží po celý život. Oba hrdinové jsou velmi rozdílní už od počátku, ale ani jeden z nich tyto velké rozdíly vidět nechce, což jim oběma nakonec způsobí jen trápení.

Vypravěč je v er-formě, fokalizuje na hlavního hrdinu Pavla, později i na Martu. Během jejich odloučení se fokalizace střídá většinou tak, že v jednom čísle vidíme pohled Pavla, v dalším pohled Marty, nicméně ne vždy se to podaří, takže v jednom čísle můžeme vidět například i kus textu z pohledu Pavla a zbytek z pohledu Marty.

Tato oddělená část je zajímavá i z pohledu kompozice. Pavlova část vypadá jako obyčejné vyprávění, na tom se nic nemění. Mění se ale pohled Marty, který je převážně tvořen z dopisů, které Pavlovi píše, ale neodešle. Text je tedy tvořen jako série dopisů. Ale i v jejím pohledu se nachází i tradiční vyprávění. Celé vyprávění to ozvláštňuje. Kompozice je chronologická, odstavce většinou krátké a dobře čtivé. Výjimkou je jazyk, který je oproti ostatním románům mnohem vytříbenější.

Co se týká žánru, text opět odpovídá psychologickému románu. Obě hlavní postavy procházejí velkým vývojem, nejvíce ale Pavel. Vidíme jeho myšlenky, proč co dělá, tak jak dělá a jak se mění se změnami situace (seznámení s Martou, svatba, líbánky, návštěvy ve společnosti, odjezd Marty...). Dal by se ale klasifikovat i jako román společenský, téma společnosti je zde velmi probíráno (převážně v rozbrojích mezi manžely), objevuje se

částečně i kritika společnosti – Pavlova milenka se vdá za starého žida, protože je bohatý, a potom ho podvádí s mladými muži.

4.1.1.6 *Cesta za slávou*²³⁸

Rakouská autorka Vicki Baumová nám představuje román, kde hlavním hrdinou je tenor Hans zpívající v opeře a dvě jeho žačky z konzervatoře. Elisa a Dima, dívky z konzervatoře, jsou obě zamilovány do jejich profesora, se kterým má časem, jak jedna, tak druhá poměr. On je ale stále zamilován do své exmanželky Marie, která na něj ale nemá čas, je příliš zabraná do své kariéry.

Hanse to ničí, utápí se v alkoholu a vztazích na jednu noc. Útěchou mu ale začnou být Elisa s Dimou, které dochází k němu domů na lekce zpěvu. Hansovi se zalíbí Dima, která je spíš dívčí a ženská. Jejich románek započne. Ve chvílích, kdy ho ale Dima odmítá začíná si další románek s Elisou. Vztah s oběma dívkami ukončuje, když se ozývá doktor jeho exmanželky, že to s ní vypadá špatně a ať přijede.

Marie Hansem se během léta opět sblíží. Dají se spolu znovu dohromady a na začátku školního roku se Hans vrací do Vídně. Marie za ním má přijet, ale nakonec mu jen pošle dopis, že přijede až zjistí, zda je těhotná. Hans se opět začne stýkat s Dimou, nicméně když za ním Marie dorazí na Dimu zapomíná.

Konec je tragicko-nadějný, šťastno-nešťastný, tak jak je v *Evě* zvykem. Elisa, jedno z děvčat, spáchá ze zoufalé lásky sebevraždu. Dima zůstává sama a má v plánu se věnovat kariéře. Hans se vrací k těhotné exmanželce. Po Elisině smrti tak vidíme, že ani její nejlepší přítelkyni, ani její idol (kvůli kterému svůj život skončila) její smrt příliš netíží. Po pohřbu jejich životy pokračují dál. Jediní, na které její smrt doléhá jsou její otec a Delfius, který do ní byl tajně zamilován. Tudíž vidíme konec z jedné z hrdinek, oproti tomu ale nový začátek hrdinky druhé.

Text má za účel odradit od zamilovanosti a románeků s muži nestálými, svůdnými a často střídajícími ženy. Tento typ muže se stejně zachová i k jiným, a dívkám zůstane jen zlomené srdce. Dalším možným poselstvím zde ale může být, že i po rozchodu je možno

²³⁸ BAUMOVÁ, Vicki. *Cesta za slávou*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 20, s. 6–9; č. 21, s. 9–12; č. 22, s. 6–9; 5, 1932–1933, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 4–6; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 12–14; č. 5, s. 6–8; č. 6, s. 6–9; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 9–12; č. 10, s. 5–8; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 5–7; č. 13, s. 8–10; č. 14, s. 7–9; č. 15, s. 7–8; č. 16, s. 10–12; č. 17, s. 9–12; č. 18, s. 10–13; č. 19, s. 9–12; č. 20, s. 10–13; č. 21, s. 14–16; č. 22, s. 13–15.

partnera získat zpět, i když se již setkává s ženou mnohem mladší. Ovšem pouze pokud muž má svou první ženu opravdu rád.

Vypravěč je v er-formě a fokalizuje převážně na postavu Hanse. Nesledujeme ale jenom pohled Hanse, střídá se s pohledem Dimy a Elisy, což nám dopomáhá k vytvoření si uceleného obrazu o příběhu a postavách. Vypravěč je vševědoucí, což vyplývá i z toho, že mění svou fokalizaci na další postavy.

Kompozice je chronologická, občas se objeví retrospektivní pasáž, ale není jich mnoho. Odstavce jsou většinou kratší, sem tam se ale objeví i odstavec delší (například při umírání Elisiny maminky, kdy dlouhé odstavce značí ono dlouhé čekání, než maminka zemře). V díle je velké množství dialogů, občas i mnohem více než odstavců popisných či vyprávěcích. Jazyk je zde velmi strohý. Bez příkras, popisuje, co se děje nebo co si postavy myslí.

Děj se odehrává ve Vídni, ale jednou ze zvláštností je, že Elisa je oslovována jak Eliško, tak Eliso. Jméno Delfius, pravděpodobně odkazuje na minulost této postavy, která se odehrávala v levném baru, kde žil bez peněz a bez rodiny či přátel, dokud mu Hans nepomohl, je to taková ironie – i přes své vznešené jméno, byl chudý a nic neměl. Blíže se ale k tomuto jménu nic nedozvídáme.

Román patří mezi psychologickou prózu, opět zde sledujeme vývoj několika postav. Zajímavé je zde vykreslení hlavních hrdinů a odůvodnění jejich jednání. Hans zničí životy několika dívek, ale zároveň vidíme, že takto nejedná naschvál, jen je zoufalý, osamělý a snaží se tyto pocity nějakým způsobem zahnat. Chová se sice krutě, například k Elise, kterou jen využívá, ale vůbec mu toto chování nedochází. Vidíme i pohledy Elisy a Dimy, jak situaci vnímají, s čím se jedna i druhá potýká doma a co ostatní postavy vědět ani nemohou.

4.1.1.7 *Edudant a Francimor*²³⁹

V tomto příběhu od Karla Poláčka sledujeme čarodějné bratry Edudanta a Francimora a jejich dobrodružství spolu se spolužáky. Kromě zlobení ve škole, ukradnou matce koště, na kterém se s dětmi vydají na školní výlet, to se ale pokazí a musí nouzově přistát. Setkají se s loupežníky, ti je ale při odjezdu nechtějí pustit. Díky pomoci od trpaslíků se jim povede

²³⁹ POLÁČEK, Karel. *Edudant a Francimor*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1932–1933, č. 1, s. 10–11; č. 2, s. 7–8; č. 3, s. 20–21; č. 4, s. 30–31; č. 5, s. 22–23; č. 6, s. 22–23; č. 7, s. 22–23; č. 8, s. 22–23; č. 9, s. 26–27; č. 10, s. 22–23; č. 11, s. 22–23; č. 12, s. 24–25; č. 13, s. 22–23; č. 14, s. 24–25; č. 15, s. 12.

loupežníkům ujet. Potom se vydají na cestu zpět domů, ale zabloudí. Vidí nevidané věci, ale nakonec všichni šťastně dostanou domů..

Tento příběh je jedním z mála z delších textů na pokračování otiskovaných v *Evě*, který má šťastný konec. Odpovídá to také tomu, že to je pohádka. Zajímavě se zde pojí věci a skutečnosti fikční (čarodějnice, kouzelné koště, loupežníci, vodníci, čerti...) s věcmi reálnými (povinná školní docházka), což vyvolává humor. U tohoto textu je na první pohled poněkud překvapivé, že byl otištěn v *Evě*, časopise pro ženy, jelikož je to pohádka pro děti. U tohoto textu není vysvětleno proč zde je. Nicméně když se nad tím zamyslíme, tak to vlastně svou logiku má. Proč je to tedy otištěno v *Evě*? Napadá nás hned několik důvodů.

Prvním z nich je cílení na ženy jako matky, které tuto pohádku mohly číst svým dětem. Druhým z důvodů je to, že Karel Poláček byl váženým spisovatelem, proto se tento text v *Evě* objevil.

Dalším důvodem je odlehčení *Evy*. *Eva* pomocí svých románů hodně vychovává, ukazuje svým čtenářkám sílu lásky, manželství či přátelství, velmi často jsou v textech přítomná i velmi těžká témata (potraty, nevěra, ztráta lásky), tudíž je tento příběh možno vidět i jako formu odlehčení *Evy*, je to text, u kterého se i dospělý zasměje, protože v něm je schované velké množství humoru i pro dospělé.

Vyprávěč je v er-formě. Z počátku fokalizuje na matku bratrů Halabábu, potom ale fokalizuje na čarodějnické bratry a pomocí jej je celou dobu sledujeme. Je vševědoucí, ví, co se děje v situacích, v nichž není ani jeden z bratrů přítomen (například příhoda vodníka na tribuně při fotbale).

Kompozice je chronologická, začíná odchodem bratrů do školy a končí jejich návratem domů. Odstavce jsou kratší a převažuje vyprávěcí část nad dialogy, ty jsou zde také přítomné, ale méně. To odpovídá žánru pohádky. Zajímavý je jazyk postav. Například u loupežníka Celeriniho si můžeme všimnout, že mluví velmi vznešeně, což k postavě loupežníka příliš nesedí a vyvolává to opět humor. Oproti tomu taková královna víl, u které bychom tuto vznešenou mluvu čekali, používá výrazy jako „hambáři hambatý“, což má stejný efekt jako loupežník mluvící vznešeně.

Jak jsme již řekli výše, toto dílo bychom žánrově zařadili jako pohádku. Text má fantaskní prvky (princezny, král, vodník, loupežníci), hrdinové prožívají dobrodružství, konec je šťastný a toto všechno indikuje tento žánr.

4.1.1.8 *I v dnešní době...*²⁴⁰

Tento román na pokračování napsala Sigrid Boo, která byla norskou spisovatelkou. Sledujeme v něm osud Lisy, která žije se svou velkou rodinou a poněkud malým příjmem. Navíc se příběh odehrává během krize, která se na všech podepisuje. Lisu vyhodí z práce a jako zázrakem jí jeden z jejích bratrů sežene místo jiné. Zde se jí časem začne dvořit Hartvig (švagr jejího zaměstnavatele, se kterým mají společnou kancelář).

Ale není jediný. Ještě předtím ji její přítelkyně přesvědčí, aby vyzvedla na nádraží jejího strýce a pomohla mu. Lisa sice někoho vyzvedne a domnívá se o něm, že je to strýc její kamarádky, záhy ale zjistí, že to nebyl on. Navíc náhodou odhalí, že je to advokát a má kancelář o patro výš, než pracuje ona sama.

Lisa se chvíli schází s oběma muži představujícími opačné póly. Hartvig představuje finanční zajištění a klid, pro někoho jako je Lisa je to jako dar z nebe. Björn (advokát z kanceláře o patro výš) je sám chudý, v kanceláři i bydlí a je na tom dost podobně jako Lisa sama. Lisa k němu má ale mnohem blíže citově.

Z počátku si Lisa vybírá Hartviga spolu s jeho penězi a komfortem, který jí může zaručit. Chová se k ní hezky a Lisa věří, že by spolu mohli být spokojení. Přichází tím, ale o Björna. Na konci románu si ale nakonec stejně vybere lásku před komfortem a zasnoubí se s Björnem. Ví, že to spolu budou mít těžké, že nemají moc peněz, ale i tak se rozhodnou jeden po druhého.

Příběh příliš nezapadá k ostatním románům *Evy*. Je dost předvídatelný (pán co dupe v kanceláři je Björn, matkou Hartviga je paní z kavárny, která slyšela Lisiny názory, které se jí nelíbily). Osvěžením je přidání humoru a humorných scén, které také nejsou v románech příliš obvyklé (scéna kdy si Lisa zabouchne klíče, když jde před dům jen v noční košili). Neobvyklým je i konec románu, který skončí pro hrdinku šťastně – vybere si muže, kterého miluje, místo muže, který ji dokáže zajistit (zde se román blíží sentimentálním románům pro ženy).

V románu se neustále opakuje aktuální téma hospodářské krize, a tedy i financí a finančního zajištění, což je pravděpodobně také i hlavním důvodem, proč je tento román otiskován v *Evě*, i když se v mnohém od ostatních románů liší.

²⁴⁰ BOO, Sigrid. *I v dnešní době...* In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–9; č. 18, s. 6–9; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–8; č. 21, s. 8–11; č. 22, s. 8–10; 6, 1933–1934, č. 1, s. 33–36; č. 2, s. 29–31; č. 3, s. 26–30; č. 4, s. 31–33; č. 5, s. 29–32; č. 6, s. 27–28.

Liší se i vypravěčem, příběh totiž vypráví sama hlavní hrdinka Lisa v ich-formě. Po celý průběh románu vidíme jen její pohled. Lisa není vypravěčkou vševědoucí, neví, co si ostatní myslí, odhaduje to jen z jejich tváře nebo toho co slyší.

Kompozice je jako ve většině textů chronologická. Odstavce jsou kratší i delší, delší odstavce jsou často promluvy, ale i vyprávěcí části. V textu je hodně dialogů, které prokládají delší vyprávěcí části. Jazykově text není příliš zajímavý, jazyk je obyčejný, věcný, příliš se zde neobjevuje žádná vznešená mluva, nebo poetické výrazy. Jazyk odpovídá odlehčené formě románu.

Román sice sleduje vnitřní svět hlavní hrdinky Lisy, ale po celou dobu se řeší aktuální téma hospodářské krize a financí. Lisa se také rozhoduje nejen mezi dvěma muži, ale převážně mezi chudobou a bohatstvím, a také mezi láskou a vlažnou nákloností. Jsou zde tedy prvky psychologické prózy, ale toto dílo bychom spíše zařadili ke společenskému románu, jelikož se zde tyto problémy a témata neustále řeší.

4.1.1.9 *Napříč proudem*²⁴¹

Autorem tohoto románu je Angličan John Galsworthy, ten nám představuje příběh Kláry, která utekla od manžela kvůli jeho krutosti v manželském životě. Na lodi z Indie do Anglie potkává Tonyho, který se do ní bezhlavě zamilovává. V Anglii chvíli pobývá s rodinou a následně si Klára nachází vlastní bydlení. Tony se jí stále dvoří, ale Klára k němu chová jen přátelské city. Manžel ji pronásleduje a snaží se ji přesvědčit, aby se s ním vrátila na Ceylon. Klára odmítá.

Zůstává v Londýně, schází se s Tonym ve vsí počestnosti, nicméně nejsou dostatečně opatrní a odtažití. Její manžel je dává k soudu za cizoložství, ke kterému nedošlo, nicméně soud je uzná oba vinnými. Toto rozhodnutí je, ale konečně osvobozuje po dlouhých útrapách se soudem.

²⁴¹ GALSWOTRHY, John. *Napříč proudem*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1933–1934, č. 1, s. 6–9; č. 2, s. 6–9; č. 3, s. 6–9; č. 4, s. 7–8; č. 5, s. 7–10; č. 6, s. 4–7; č. 7, s. 7–12; č. 8, s. 9, 31–34; č. 9, s. 8–9, 31–34; č. 10, s. 10–11, 29–32; č. 11, s. 6–7, 31–36; č. 12, s. s. 6–7, 31–34; č. 13, s. 5–7, 29–32; č. 14, s. 7–8, 29–32; č. 15, s. 14–16, 31–34; č. 16, s. 14–16, 30–32; č. 17–18, s. 8–11, 33–36; č. 18, s. 8–11, 32–33; č. 19, s. 13–17, 29–32; č. 20, s. 6–8, 30; č. 21, s. 11, 31–33; č. 22, s. 11–13, 30.

V příběhu také vidíme Klárinu neprovdanou sestru Dinny, kromě jejích zásahů do hlavního příběhu je vykreslován její vlastní příběh. Čtenáři vidí její nešťastnou lásku, smrt jejího milovaného a na samém konci naději na nové štěstí a novou lásku.

Příběh jako vždy končí hořko-sladce. Klára je konečně volná a konečně můžou s Tonym dělat, co chtějí. Nicméně společnost ji má za „odpadlici“, která byla nevěrná svému manželovi. Dinny přijde o svého milovaného, o kterém tajně doufala, že se nakonec vrátí, nalezne ale lásku a klid u jiného.

Tímto románem, podobně jako v románu předchozím, velmi rezonuje tehdy aktuální téma hospodářské krize a snah s ní něco udělat. Vidíme to jak v nedostatku práce (Tony práci nalezne jen díky Klárinu strýci), tak ve snaze Kláriných rodičů (původně chtějí založit pekárnu, nakonec začnou pěstovat brambory a chovat prasata, což jsou jedny z nejčastěji dovážených potravin).

Eva předkládá svým čtenářkám román od známého autora (John Galsworthy), a sama na to i upozorňuje v první otištěné části, kde je kromě nastínění děje z předchozí knihy, i seznámení s autorem, které má čtenářkám ukázat, že je to autor důležitý a známý. Autor v díle zobrazuje ženu prchající z manželství, které není ideální, a následnou reakci společnosti. Z románu vyzařuje kritika společnosti a touha posunout společnost k modernějším časům.

V tomto románu je vypravěč v *er-formě*, fokalizuje hlavně na Kláru, ale sleduje velkou část děje z pohledu její sestry Dinny, jsou zde i kratší pasáže z pohledu Tonnyho, manžela Kláry či dalších postav. Zároveň je vypravěč také vševědoucí – například když spolu dvě postavy mluví, tak ví, co si obě myslí.

Kompozice je chronologická. Popisné odstavce jsou hlavně dlouhé, v textu ale převažují dialogy. Ty jsou časté a docela rozsáhlé. Co se týká žánru, tak i toho dílo má prvky psychologické prózy, jelikož sledujeme vnitřní vývoj postav, jejich motivaci, myšlenky atd. Převažuje zde ale kritika společnosti, a téma společnosti obecně, proto bychom tento text zařadili k společenskému románu.

4.1.1.10 *Ze tří čtvrtin zvědavost*²⁴²

Zde nám německá autorka Adrienna Thomasová předkládá příběh mladé slečny Barbary žijící během první světové války v maloměstě Magdeburku v Německu. Již od dětství se zná se starším Petrem Schwabem, do kterého se po jeho návratu z války zamiluje, a nakonec se vezmou. Manželství jim, ale dlouho nevydrží, protože Petr čtyři týdny po sňatku umírá ve válce.

Jeho manželka se vydává za jeho sestrou, u níž chvíli pobude. Následně se stěhuje do Frankfurtu, kde se učí hře na klavír. Zde se jí začne dvořit muž (Michael), který ji sleduje. Sejde se s ním a zamiluje se do něj. Několikrát se od sebe odloučí, ale vždy se k sobě zase vrátí. Jednou ale Michael odjede beze slova do Paříže. Barbara se přes to časem přenesla a najde si jinou známou (Roberta). S Robertem se zasnoubí a plánují svatbu, nicméně čtyři týdny před svatbou jí to nedá a Michaelovi zavolá a ten jí to vezme.

Sejdou se, ona ho obeznámí se svou situací. Michael jí nakonec řekne, že si Roberta má vzít. Barbara ho poslechne. Na nádraží si užívá poslední chvíle, které jsou jen její a uvidí přicházející kolegyni, která se s ní jde rozloučit. V panice před ní utíká a skočí před auto. Smrt se stává vysvobozením z její situace.

Román na pokračování končí podobně jako většina z románů otiskovaných v *Evě*, hořko-sladce. Hrdinka sice na konci umírá, ale vidíme, že se tím vyhne životu, který nechce s mužem, kterého již nemiluje.

Jako v jednom z předchozích románů se i zde objevuje téma krize, problém s financemi, ale navíc i téma války. To reflektuje společenskou náladu ve 30. letech a strach z další války. Také je zde snaha poukázat, že ne všichni Němci si přáli válku.

Hledisko je psáno v *er*-formě. Vypravěč je postavou mimo text, je vševědoucí (ví co si myslí i další postavy kromě hlavní hrdinky Barbary). Vypravěč fokalizuje na hlavní hrdinku Barbaru, ale sledujeme i pohledy ostatních hrdinů (např. Petra nebo Michaela).

Kompozice je chronologická, v díle se vyskytuje velké množství dialogů. Popisné a vyprávěcí odstavce jsou nejčastěji delší nebo dlouhé, ale samozřejmě se objevují i odstavce kratší, ty většinou obsahují nějaké vnitřní otázky či rozpory, některého z hrdinů.

²⁴² THOMASOVÁ, Adrienna. *Ze tří čtvrtin zvědavost*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934–1935, č. 1, s. 14–16, 33–36; č. 2, s. 10–12, 27–30; č. 3, s. 14–15, 28–31; č. 4, s. 18–19, 32, 35–36; č. 5, s. 28–30; č. 6, s. 22–23, 31–32; č. 7, s. 28–30; č. 8, s. 30–32; č. 9, s. 30–32; č. 10, s. 29–32; č. 11, s. 30–32; č. 12, s. 28–33; č. 13, s. 28–32; č. 14, s. 30–35; č. 15, s. 28–32; č. 16, s. 29–34; č. 17–18, s. 31–34; č. 19, s. 27–30; č. 20, s. 27–30; č. 21, s. 28–30.

Tento román bychom zařadili také jako psychologický román, protože po celou dobu sledujeme myšlenky hlavní hrdinky, její změnu po ztrátě manžela, další změnu po seznámení s Michaelem a po jejich odloučení. Sledujeme je i před její smrtí a vidíme i důvod proč se vrhne pod jedoucí auto. Jsou zde i prvky románu společenského – např. tematika války, krize a problémy s financemi.

4.1.1.11 *Cesta Boženy Němcové*²⁴³

Cesta Boženy Němcové je biografie prodchnutá fikcí (nelze podložit, jak se Božena ve všech chvílích života cítila, co si myslela, stejně tak její manžel, jsou to dohady) od Emila Synka. Sledujeme v ní život Němcové babičky, potom její matky, a nakonec život samotné Němcové.

Autor popisuje její svatbu s mužem o tolik starším, počátky jejich manželství, sporů, neustálé cestování, seznámení s obrozenci v Praze, její románek s Nebeským, konec románu, odjezd z Prahy, další stěhování, zdravotní problémy Němcové i dětí... Tato biografie končí rozdělením manželů, kdy Němcová s dětmi zůstává sama v Praze a Němec odchází do Uher za lepším výdělkem.

Jako důvod, proč se tento text nachází v *Evě*, vidím vlnu vlastenectví a snahu připomenout velkou českou ženu literátku. Autor se snažil poukázat na to, že Němcová neměla jednoduchý život, ale i tak tvořila a nevzdávala se, takže to lze interpretovat i jako snahu předat její zápal dalším ženám v časech, které taktéž nejsou ideální. Překvapivý je zde bohatý jazyk se spoustou příměrů, zajímavých slovních spojení a někdy až básnických opisů.

Vypravěčem je zde postava mimo text, je vševědoucí a v *er*-formě. Vypravěč nás provází celým textem jako průvodce. Nejprve fokalizuje na kněžnu, potom na Magdalenu Novotnou (babičku), následně na dceru Terezii a po narození dcery Barbory (Boženy Němcové) na ni.

Kompozice je chronologická, začínáme osudem babičky Němcové a postupně pokračujeme až k životu Barbory. V díle je minimum dialogů, převažuje vyprávění a popisy situací, myšlenek a názorů. Odstavce jsou v díle velmi dlouhé, nicméně i přesto není čtení příliš obtížné. Dlouhé odstavce jsou kvůli tomu, že text je pojat jako vyprávění o někom

²⁴³ SYNEK, Emil. *Cesta Boženy Němcové*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934–1935, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 18–20; č. 4, s. 7–9, 32, 35–36; č. 5, s. 14–15; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 13–15; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–7; č. 13, s. 6–7; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 7–9; č. 16, s. 6–8; č. 17–18, s. 8–10; č. 19, s. 6–7; č. 20, s. 8–9; č. 21, s. 4–6; č. 22, s. 6.

jiném, a i kvůli minimu dialogů (jejich převyprávěné obsahy jsou ale právě v těchto dlouhých odstavcích). Text se čte dobře převážně kvůli svému zajímavému tématu, a také kvůli popisu děje ze všech možných pohledů – sledujeme nejen Němcovou, ale i ostatní lidi kolem, reakce společnosti. Tím, jak je text podáván, se stává chytlavým.

Žánrem tento text patří k, jak již bylo řečeno, biografii, jelikož autor popisuje život Němcové.

4.1.1.12 *Don Pablo, don Pedro a Věra*²⁴⁴

V tomto krátkém textu od Boženy Benešové se seznamujeme s její poslední novelou²⁴⁵, kterou dokončila krátce před svou smrtí.²⁴⁶ V textu sledujeme malou jedenáctiletou Věru, která nemá rodiče a vychovává ji babička. S babičkou se spřátelí pan Láb, k němuž babička Věru začne posílat, aby jí pomáhal s Věřinou výchovou. Věra se venku seznámí s Jarkem a vznikne mezi nimi zvláštní přátelství (seznámí se tak, že po něm Věra omylem hodí jeden z míčků, jeden představuje dona Pabla a druhý dona Pedra, Jarek jí míček zabaví a odmítne jí ho vrátit).

Během toho, co Věra dochází k panu Lábovi, se ale stane něco nečekaného. Z Lába se vyklube pedofil a vrhá se na malou Věru. Ta mu uštkne ruku a utíká pryč. Setkává se s Jarkem, který má za to, že je Věra opilá. Jarek ji přesvědčuje, aby mu řekla, co se stalo a Věra tak nakonec udělá. Má strach, že starce zabila. Jarek to jde zkontrolovat a zjistí, že muž žije. Mezi nimi z přátelství pomalu vzniká dětská láska. Jarek Věře slíbí, že až dostuduje a odbude si vojnu, tak že se pro ni vrátí a vezmou se. Dojemnou chvíli přeruší Věřina babička, která Věru odtáhne domů.

Příběh pochází z pera uznávané autorky, což je jedním z důvodů, proč je v *Evě* otiskován. Dalším z nich může být varování pro rodiče, aby nevěřili každému, kdo se jim zdá sympatický a dávali si pozor na to, komu svěřují své dítě. Ne všichni lidé jsou totiž hodní.

²⁴⁴ BENEŠOVÁ, Božena. Don Pablo, don Pedro a Věra. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935–1936, č. 1, s. 6–7; č. 2, s. 4–5; č. 3, s. 5–6; č. 4, s. 4–5; č. 5, s. 6–7; č. 6, s. 6–7; č. 7, s. 12–13; č. 8, s. 4–5; č. 9, s. 4–5; č. 10, s. 11–12; č. 11, s. 9; č. 12, s. 8; č. 13, s. 14–15.

²⁴⁵ Text byl v *Evě* opravdu otiskován pod názvem *Don Pablo, don Pedro a Věra*, název se změnil na *Don Pablo, don Pedro a Věra Lukášová* až při knižním vydání.

²⁴⁶ Božena Benešová zemřela. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 12, s. 8.

Navíc četba tohoto dílka mohla vést k osvětě, kterou matky mohly předávat svým dětem, aby i ony byly opatrné. Z motivů se nám zde již tak nějak tradičně objevuje láska, byť v jiné formě než v ostatních románech. Dále je zde motiv dětství, dětí a velké fantazie.

Vypravěč je v er-formě, patří do oblasti mimo text (není hrdinou v příběhu) a sleduje převážně osud Věry. Fokalizuje ale i například na Jarka a části příběhu nám vypravěč předkládá z jeho úhlu pohledu. Vypravěče bychom označili za vševědoucího, jelikož vidí do hlav více postavám a ví věci, které by Věra samotná nevěděla.

Kompozice je chronologická. Při rozhovorech jsou odstavce převážně kratší a dialogy svižné. Popisné odstavce jsou většinou kratší, ale někdy jsou odstavce i dlouhé, to se týká odstavců na začátku románu, které nás seznamují s dějem a později s odstavci v nichž se nejčastěji reflektují Věřiny myšlenky nebo fantazie o donu Pedrovi a Pablovi. Tento text není románem, nýbrž novelou, na román nezachycuje tak široce postavy a jejich vývoj, navíc je velmi krátký.

4.1.1.13 *Ženy musí pracovat*²⁴⁷

Britský spisovatel Richard Aldington nám předkládá příběh dívky Etty pocházející ze střední třídy, která se chce osamostatnit, ale její rodiče jsou proti. Uteče proto do Londýna, kde nejprve dělá asistentku v kanceláři, dokud její šéf nechce, aby se stala jeho milenkou.

Etta se obrátí na svou přítelkyni Adu, která jí pomůže a zaměstná ji jako svou sekretářku. Seznámí se také s jejím synovcem Ralfem, se kterým se do sebe bezhlavě zamilují. Etta však nechce urazit Adu, a tak se domluví s Ralfem na odloučení, dokud se nebude moct postarat sama o sebe.

Tento plán jim ale přeruší válka, takže se před jeho odjezdem shledávají a zasnubují. Etta mezitím dělá kariéru na ministerstvu války. Konečně má dobrý plat a dokáže i spoustu peněz uspořit. Ralf se vrací na dovolenou a těší se, že budou konečně milenci. To se bohužel nestane, protože Etta dostává zprávu, že je její bratr raněn a nezvěstný. Ralf se po odmítnutí rozčílí a jejich vztah končí.

²⁴⁷ ALDINGTON, Richard. *Ženy musí pracovat*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935–1936, č. 1, s. 10–11, 28–32; č. 2, s. 18–19, 28–32; č. 3, s. 22–23, 28–32; č. 4, s. 21, 30–36; č. 5, s. 25, 28–30; č. 6, s. 20, 26–28; č. 7, s. 19, 28; č. 8, s. 13, 25–28; č. 9, s. 17, 32; č. 10, s. 8, 27–30; č. 11, s. 26, 29–34; č. 12, s. 14, 28–30; č. 13, s. 27–29; č. 14, s. 14–15, 26–28; č. 15, s. 14–15, 26–32; č. 16, s. 14–15, 26–28; č. 17, s. 12–13, 30–34; č. 18, s. 16–19, 29–32; č. 19, s. 14–15, 22, 28, 32; č. 20, s. 10–12, 28–30; č. 21, s. 16–18, 26–30; č. 22, s. 9.

Po delší době se Etta seznámí s Francisem. Zamiluje se do něj, chvíli jsou milenci a ona otěhotní. Francis ji nutí, aby se dítě zbavila (i když je to nelegální), Etta ale odmítá a dítě vychovává sama s přítelkyní Věrou. Přestěhují se na venkov, ale nejsou schopny se samy uživit a vydělávat.

Pomoc jí nabídne její přítelkyně Kitty, která má bohatého manžela. Pomůže Ettě stát se zdatnou obchodnicí a Etta se stává finančně zajištěnou. V práci se seznámí s chudým umělcem, se kterým se nakonec vezmou. Nakonec v novinách objeví na prodej venkovní sídlo, které patřilo Adě, a které si Etta tak zamilovala při práci u ní. Sídlo hned odkoupí.

Nicméně i když je konečně ve svém vysněném sídle stále není spokojena. Dře se, proto aby její dcera měla lepší život než ona, aby si mohla vybrat co chce a dělat, co chce. Svůj život považuje za zmařený, i přesto že dosáhla přesně toho, čeho chtěla. Stala se úspěšnou a samostatnou ženou. Po celou dobu sledujeme Ettin vývoj, její touhy a sny rozdrčené krutou realitou, změnu způsobenou válkou, odsuzující společností a neustálým shonem za penězi. I tady máme konec, který by se dal považovat za šťastný i nešťastný.

V románu vidíme varování před válkou a protiválečné tendence, stejně jako v jiných příspěvcích osmého ročníku *Evy*. Je zde snaha upozornit na nesmyslnost války, na zbytečné umírání, strach, stesk, dokonce i vliv války na ekonomiku. Také je zde ale vykresleno, jak vlastně válka pomohla ženám k dobře placeným místům, která by před ní rozhodně nedostaly. Navíc po válce ženy získávají i právo volit, něco, za co dlouho bojovaly. Objevuje se zde i motiv lásky, která se stává nešťastnou a nekončí dobře, nebo také motiv mateřství. Velmi zřetelný je v díle také motiv feminismu a emancipace (o které defacto celé dílo je).

Vyprávěč je v *er-formě*, není postavou v románu, je to osoba mimo text. Je vševědoucí, a ví co si ostatní hrdinové myslí. Fokalizuje na hlavní hrdinku Ettu, ale jsou zde i pasáže psány z pohledu jiných postav (např. Francise). Francisovy pasáže nám dávají nahlédnout na jeho motivaci a opravdové city k Ettě, takže zjišťujeme, že mu jde jen o poměr, ale rozhodně ne o lásku.

Kompozice je chronologická, neobjevují se ani žádné retrospektivní pasáže. Odstavce jsou převážně kratší, ale sem tam se zde nachází i odstavce delší. Dialogy jsou svižné a je jich zde mnoho, nicméně se nedá říct, že by převažovaly např. nad odstavci popisnými či vyprávěcími.

Tento román má opět velké množství prvků psychologické prózy, jelikož se zaměřuje na nitro Etty, její pohnutky, motivy, myšlenky, jak se postupně časem mění ona samotná, ale i její touhy a sny. Tato změna je způsobena, jednak válkou, ale převážně životními situacemi, ve kterých se Etta nachází, a které se neustále mění. A právě tyto změny a důležitost společnosti, hlavně její kritika nás vedou k tomu, že román je spíš společenský než psychologický. Sledujeme totiž válku, nechť společnosti vidět ženy pracovat, a také téměř až nutnost žen se vdát, aby se dostaly do lepších poměrů.

4.1.1.14 *Teta Anna*²⁴⁸

Tímto románem od Olgy Scheinpflugové nás provází hlavní hrdinka Luisa, která roste z malého dítěte, přes mladou slečnu až po dospělou ženu. V jejích šestnácti letech vidíme její první lásku, která ale rychle končí, kvůli její příliš ochranné matce. Luisa je z rozchodu zničená, proto ji matka pošle studovat do dívčího penzionátu v Londýně. Zde se spřátelí s novinářkou Dorou. Po nějaké době se vrací domů na matčinu svatbu s farmářem Brownem a do penzionátu se již nevrátí. Usadí se spolu s kuchařkou Amálou v Praze, kde žije z peněz po otci a od matky, navíc si vydělává psaním do lepších novin.

Matka ji ale poprosí o půjčku a Lu ji vyhoví. Peníze jí nikdy nevrátí, a proto si Luisa musí sehnat lépe placenou práci. Začne odpovídat na otázky čtenářek v horším časopise a podepisuje se jako Teta Anna. Setkává se s mnoha příběhy žen, kterým musí v jejich svízelné situaci poradit, čímž přichází o své mládí a nevinnost.

Z Luisy se stává nezávislá mladá žena, která se i po prvním milostném fiasku opět zamiluje. Seznámí se s Fredem, zamilují se, schází se, ale najednou se Fred odmlčí. Když jej Luisa navštíví přizná se, že ji podváděl.

Po Fredovi je opět chvíli sama, než se o ni začne ucházet Pavel. Dají se dohromady a Pavel ji dokonce požádá o ruku. Nicméně i s Pavlem se rozejdou. Po rozchodu se chvíli vídá s mladým Lolkem, ale i tento vztah brzy skončí.

Po dlouhé době, kdy je Lu sama, se seznámí s Tomášem. Konečně to vypadá, že Lu našla lásku. Plánují v létě cestu do Paříže, ale Luise přijde dopis od Dory, která je zničená,

²⁴⁸SCHEINPFLUGOVÁ, Olga. *Teta Anna*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936–1937, č. 1, s. 10–12; č. 2, s. 5–6; č. 3, s. 5–7; č. 4, s. 16–18; č. 5, s. 8–10; č. 6, s. 4–5; č. 7, s. 10–11; č. 8, s. 10–11; č. 9, s. 5–6; č. 10, s. 13–14; č. 11, s. 6–7; č. 12, s. 10–11; č. 13, s. 7–8; č. 14, s. 13–14; č. 15, s. 8–9; č. 16, s. 10–11; č. 17, s. 8–9; č. 18, s. 17–18; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 8–10; č. 21, s. 14–16; č. 22, s. 6–8.

musela opustit Spojené státy, kde léta dělala redaktorku z ciziny. Musela opustit svou lásku a žádá Luisu, aby za ní přijela, jelikož v Londýně nikoho nemá.

Luisa stojí před volbou. Jet s Tomášem do Paříže nebo za přítelkyní, která ji potřebuje, do Londýna? Odjezd s Tomášem znamená konec přátelství s Dorou, cesta za Dorou zase znamená konec vztahu s Tomášem? Lu se rozhodne – pojedje za Dorou, která ji potřebuje a Tomáš se s ní rozejde.

Tento text nám ukazuje zajímavý pohled na samostatnou ženu – muži ji milují, ale neožení se s ní, jako manželku si raději zvolí ženu, která je bude potřebovat. Je to pro ně dobrá přítelkyně a kamarádka, ale ne manželka. Proto ji jeden partner za druhým opouští, je totiž moc chytrá, moc samostatná a není dostatečně „ženská“. *Eva* tedy pomocí tohoto románu nepředkládá svým čtenářkám pouze pozitivní obraz ženské samostatnosti, ale poukazuje i na stránky negativní.

Tento román naznačuje, jak je těžké žít jako samostatná žena, jak je důležité ženské vzdělání, opravdové vzdělání, a nejen hodiny šití a vaření. Scheinflugová nám ukazuje, že takový život samostatné ženy je velmi těžký a najít si v takovém případě partnera je nelehké. Zároveň ale poukazuje na důležitost ženského přátelství (když se Lu má rozhodnout, zda pojedje s Tomem do Paříže nebo za zhroucenou Dorou do Londýna, jede za ní, i když ví, že tím přijde o Tomáše). Kniha tedy opět končí šťastně i nešťastně. Luisa přichází o svého milovaného partnera, ale navrací se jí její drahá a dlouho odloučená přítelkyně.

Na pozadí je vykreslena hospodářská krize a nejlépe ji vidíme na příkladu Freda a jeho curyšských továren. Z dalších motivů se zde tradičně nachází láska, finanční problémy, žurnalistika, sociální problémy, krása (Luisina matka je překrásná a má mladistvý vzhled, Luisa je oproti tomu popisována jako ne příliš krásná s chlapeckým vzhledem), nebo samostatnost.

Vypravěč je v *er-formě* a fokalizuje na hlavní hrdinku Luisu Lorenzovou. Je vševědoucí, jelikož vidí ostatním postavám do hlavy. Vypravěč příběhu není postavou v textu, patří mimo text.

Kompozice je chronologická, sledujeme příběh Luisy postupně. V textu je velké množství dialogů (ale nepřevažují nad vyprávěcími či popisnými částmi) a odstavce jsou převážně kratší případně středně dlouhé (oproti ostatním románům).

Text má opět velké množství prvků psychologické prózy, věnuje se Luisině nitru, myšlenkách a důvodům jejího jednání a chování. Částečně román obsahuje i sociální prvky – finanční problémy hlavní hrdinky. Nicméně je ale velmi důležitá Luisina samostatnost, která jí tarasí cestu k „jednoduššímu“ životu a reakce mužů a společnosti k samostatným ženám, objevuje se zde i kritika společnosti a téma hospodářské krize, proto román patří spíše ke společenské próze.

4.1.1.15 *Kristina*²⁴⁹

V tomto díle od Clauda Houghtona sledujeme Petra Brandla²⁵⁰ po smrti jeho ženy Kristiny. Petr nalezne její milostné dopisy, o kterých předpokládá, že patřily jejímu milenci, i přestože nejsou nikomu adresovány. Rozhodne se tedy pátrat mezi jejími přáteli, se kterými se on nestýkal, aby zjistil, který z těchto mužů byl milencem jeho ženy.

Postupně se schází s několika muži, vyptává se jich na Kristinu, jejich vzájemný vztah, ale i vztah Kristiny k ostatním mužským přátelům. Neustále je veden do slepé uličky a milence nemůže najít.

Během svého hledání objeví úplně jiný svět, svět lidí, kteří jsou chudí, ale šťastní. Nemůže pochopit, jak se s nimi jeho manželka mohla stýkat. Časem se ale spřátelí s jedním z nich, s Danem, se kterým začne trávit velkou část času, jelikož je osamělý.

Nakonec Petr usoudí, že milencem je první muž, se kterým se z těchto přátel seznámil, tím je Tony. Rozhodne se jej přepadnou v jeho ateliéru, když ví, že tam bude sám. Zabije ho a rychle prchne z místa činu. Doma na něj ale čeká přítelkyně jeho mrtvé ženy, se kterou mluví o své manželce. Odhalí, že ví o manželčině nevěře, a ona mu na oplátku řekne, že ty dopisy byly pro něj, ne pro milence. Petr z toho šoku ještě ten večer zemře.

Příběh je velmi zvláštní sondou do bohaté společnosti, ale i společnosti chudé. Představuje nám výrazné rozdíly mezi životy lidí, kdy jeden má dostatek financí, že jich tolik ani nespotřebuje, druhý naopak nemá peníze skoro na nic a ve zničených botách.

²⁴⁹ HOUGHTON, Claude. *Kristina*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936–1937, č. 1, s. 22, 29–34; č. 2, s. 13, 33–36; č. 3, s. 12, 28–32; č. 4, s. 12–13, 32–36; č. 5, s. 14–15, 30–32; č. 6, s. 19–21, 28–30; č. 7, s. 14, 30–32; č. 8, s. 15–16, 28–30; č. 9, s. 18–19, 27, 30; č. 10, s. 24–25, 30, 32–34; č. 11, s. 16, 21–24; č. 12, s. 12, 32–36; č. 13, s. 12, 27–30; č. 14, s. 16–17, 27, 29–30; č. 15, s. 27–32; č. 16, s. 20–23; č. 17, s. 13, 29–31, 34; č. 18, s. 13, 28–30.

²⁵⁰ Jedná se o fikční postavu, která nemá nic společného s reálným barokním malířem.

Román nám má ukázat, že se nemáme nechat slepě vést žárlivostí, že máme svým milovaným osobám věřit, a také si jich všimnat, dokud jsou ještě mezi živými. Z motivů se zde objevuje aktuální téma krize, které je přítomno již v několika předchozích románech. Dále tu jsou motivy manželství, smrti, nevěry, třídních rozdílů, vraždy, bohatství a práce. Většina těchto motivů se v románech otiskovaných v *Evě* neustále opakuje. Je to kvůli tomu, že jsou aktuální a pro ženy zásadní.

Vypravěč tohoto románu je v er-formě. Fokalizuje na hlavního hrdinu Petra Brandla, sledujeme jen jeho pohled, focalizace se nepřesouvá na jinou postavu. Vypravěč je také vševědoucím, ví věci, které Petr vědět nemůže.

Kompozice je chronologická s retrospektivním prvky (vzpomínky na první setkání s Kristinou, žádost o ruku a další). V textu je velké množství dialogů a odstavce textu jsou převážně krátké. Promluvy v dialozích jsou také většinou kratší, ale je jich větší množství.

Zařadit tento text k určitému žánru není snadné. Máme zde prvky detektivky nebo kriminálního příběhu (hledání někoho, sledování stop, skládání stop dohromady, vražda), zároveň i prvky románu psychologického – celou dobu sledujeme Petrovu cestu jeho vnitřní boje a motivy jeho chování, ale ani k jednomu z těchto žánrů se tento text nehodí dokonale.

Asi nejvíce se text podobá románu společenskému kvůli střetu dvou světů (bohatých a chudých). Petr se seznamuje s přáteli své zesnulé ženy a objevuje propastný rozdíl, jsou obyčejní, chudí, často na pokraji sil i financí. Většina z nich se ale nehroučí a žije dál. Pro Petra je to šok, jelikož je zvyklý na určitou úroveň, nakonec ale aspoň částečně pochopí, proč na těchto lidech jeho manželka tak lpěla.

4.1.1.16 *Dětství s Vrchlickým*²⁵¹

Tento text se v mnohém podobá *Cestě Boženy Němcové*²⁵², není to ale jen biografie, ale je to autobiografie. Autorka Eva Vrchlická nám svým pohledem předkládá své vzpomínky na otce a básníka Jaroslava Vrchlického. Vidíme ji jako malé dítě, ukazuje nám jejich vztah, rodinu, jak

²⁵¹ VRCHLICKÁ, Eva. Dětství s Vrchlickým. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937–1938, č. 1, s. 6–7; č. 2, s. 8–9; č. 3, s. 6–7; č. 4, s. 8; č. 5, s. 8; č. 6, s. 8–9; č. 7, s. 10; č. 8, s. 15; č. 9, s. 14; č. 10, s. 14; č. 11, s. 6; č. 12, s. 8; č. 13, s. 12; č. 14, s. 14; č. 15, s. 8.

²⁵² SYNEK, Emil. Cesta Boženy Němcové. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934–1935, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 18–20; č. 4, s. 7–9, 32, 35–36; č. 5, s. 14–15; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 13–15; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–7; č. 13, s. 6–7; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 7–9; č. 16, s. 6–8; č. 17–18, s. 8–10; č. 19, s. 6–7; č. 20, s. 8–9; č. 21, s. 4–6; č. 22, s. 6.

rodina fungovala, kam jezdili na prázdniny v létě, jaké lumpárny jako děti dělaly a další příhody.

Text je zajímavý právě tím, že odtajňuje život známého básníka a představuje ho veřejnosti v jiném světle, ve kterém ho nikdo, kromě jeho nejbližších, nezná. Navíc s jeho dcerou a autorkou tohoto textu, Evou Vrchlickou, *Eva* spolupracuje již od prvního dílu prvního ročníku. Toto vidíme jako hlavní dva důvody, proč tento text byl v *Evě* otiskován.

Vypravěčkou v tomto textu je sama autorka a píše v ich-formě. Fokalizuje sama na sebe a předkládá nám své vzpomínky, tak jak si je pamatuje.

Jednotlivé kapitoly na sebe tematicky nenasazují, každá pojednává o něčem jiném (např. jedna je o Vánocích, následující o sportu). V textu je minimum dialogů, převládají popisy a vyprávění. Tomu také odpovídá to, že jsou odstavce na *Evu* extrémně dlouhé. Odstavce i minimum dialogů odpovídají žánru díla – biografie i autobiografie jsou založeny na vyprávění či převyprávování něčeho, proto zde má hlavní roli vypravěč a tomu odpovídají dlouhé vyprávěcí a popisné odstavce a malé množství dialogů.

Jak již bylo řečeno, tento text je autobiografií neboli životopisem, jelikož nám autorka ukazuje svůj život a převážně své dětství.

4.1.1.17 *Babí léto*²⁵³

Tento román od Američanky Elisabeth Corbettové je překvapivý hlavně svou hlavní hrdinkou. Není jí žádná mladá šestnáctiletá slečna, ale stará paní Meigsová, která oslavuje své osmdesáté narozeniny. Žije sama spolu se služkou Annou a zve si domů své kamarádky na hraní bridge. Seznámíme se i s jejími dětmi a vnoučaty a jejich osudy.

Její děti, převážně dcera Millicent, mají za to, že už je příliš stará na to, aby bydlela sama. Shodnou se proto na tom, že se musí k jedné z dcer přestěhovat. Ona s tím zásadně nesouhlasí a chce zůstat ve svém vlastním bytě. Její děti na tom ale trvají, dokonce se kvůli tomu na její narozeniny pohádají.

²⁵³ CORBETTOVÁ, Elisabeth. Babí léto. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937–1938, č. 1, s. 10–11, 31–33; č. 2, s. 12, 27–32; č. 3, s. 12, 29, 34–35; č. 4, s. 18, 33–42; č. 5, s. 9, 31–32; č. 6, s. 12–13, 29–30; č. 7, s. 17, 23–26; č. 8, s. 18, 27–30; č. 9, s. 15, 25–28; č. 10, s. 15, 19–24; č. 11, s. 10, 25–28; č. 12, s. 14, 29–34; č. 13, s. 22–23, 29–32; č. 14, s. 25, 28–34; č. 15, s. 16, 29–34; č. 16, s. 19, 23–26; č. 17, s. 22, 31–32; č. 18, s. 28, 32–34; č. 19, s. 22, 27–30; č. 20, s. 8, 20–22; č. 21, s. 20–22; č. 22, s. 19–20, 26–28.

Skrze hlavní hrdinku sledujeme i osud její vnučky Cecilie, která je velmi krásná, a proto ji muži obletují. Cecilie seznámí babičku s jedním starším a bohatým nápadníkem a potom i s nápadníkem mladším, kterého Cecilie evidentně miluje. Tip (druhý muž) je ale velmi chudý a často mění práci. To ale Cecilie neschvaluje. Pohádají se a Tip zmizí. Cecilie se zasnoubí s druhým nápadníkem. Paní Meigsová ale nevěří, že se vezmou, jelikož ví o její lásce k Tipovi. Proto když ji přijdou její děti opět přemlouvat, aby se k nim nastěhovala, svolí že pokud se Cecilie za tohoto svého snoubence vdá, tak se odstěhuje. Millicent toho hned využije a začne matce balit a přebírat věci.

Paní Meigsová ale není schopna jí v tom zabránit, protože jeden z jejích dobrých přátel zemře. Velmi to s ní otřese a již není dětem schopna vzdorovat. Konec je zde ale překvapivě šťastný. Zjistí proč Tip zmizel a ten se spolu s Cecilí u paní Meigsové setká a vše si vyřikají. Nakonec místo, aby si vzala staršího muže, si ještě toho večera se vezme za muže Tipa.

Millicent zuří a paní Meigsová zavolá svému vnukovi a řekne mu pravdu, jak se cítí, a že se nechce stěhovat. Ráno, když se u ní všichni sejdou se jí zastane a stará paní vyhrává a může zůstat ve svém bytě. Konec je šťastný téměř na všech frontách – Cecilie se vdá z lásky a paní Meigsová zůstává ve svém bytě.

Tento román se vůbec nepodobá tomu, na co jsme v *Evě* zvyklí. Je to způsobeno hlavní hrdinkou, protože když se na text podíváme z blízka, jsou zde aspekty, které jsou i v jiných *Eviných* románech – například mladá slečna a její milostné trable (Cecilie), starší vdaná žena a její mimomanželský románek (dcera Natalie), touha po vlastní domácnosti a finanční problémy (syn Jack a jeho žena). A k tomu, co již z předchozích románů známe, je nám ještě naskytnut pohled staré paní a její vlastní problémy. Nachází se zde motivy lásky, nevěry, manželství, smrti a samostatnosti.

Proč je tedy text v *Evě*? Pravděpodobně kvůli všemu vyjmenovanému. Jsou zde motivy a dějové linky, které se objevují i v jiných otiskovaných románech, ale zároveň zde máme i nový a jiný pohled na věc. Navíc zde vidím i tendenci ženám ukázat, že když je někdo starý, neznamená, že je nesvéprávný a jeho přání by se mělo respektovat, ale i upozornění na to, že všichni jednou zestárnou, stejně tak i čtenářky *Evy*. Navíc přece není rozdíl mezi samostatností ženy mladé oproti ženě staré.

Vypravěč je v er-formě, fokalizuje na paní Meigsovou. Fokalizace se nemění, vše vidíme jen jejíma očima, avšak tyto oči toho vidí hodně a stará paní musí řešit problémy ostatních – proto je vidíme i my. Vypravěč je vševědoucí.

Kompozice je chronologická, text začíná pár dní před osmdesátými narozeninami paní Meigsově a postupně plyne dál. V textu jsou nejčastější krátké odstavce, což je spojeno i s tím, že převládají dialogy. Velké množství dialogů zde je kvůli tomu, aby šlo vykreslit i osudy ostatních postav bez změny vypravěče.

Tento text má také prvky psychologické prózy, protože vidíme hlavně nitro paní Meigsově. Vidíme, jak trpí po smrti svého přítele Cala, jak ztrácí chuť do života a nemá sílu bojovat proti svým dětem. Také vidíme, že chce pro své děti i vnučata to nejlepší, a proto se jim snaží podle svého nejlepšího svědomí pomáhat. I přesto se text spíše řadí ke společenskému románu, protože sledujeme osudy ostatních členů rodiny (vnučky Cecilie, dcery Natalie, syna Jacka a jeho manželky), vidíme, jak společnost nahlíží na nevěru, rozvody, staré lidi, jak např. syn Jack musí s ženou žít v hotelu, protože nemají dostatek financí na vlastní bydlení...

4.1.1.1 Shrnutí

Když se na romány otiskované v *Evě* pořádně zadíváme mají toho mnoho společného. Většina z románů obsahuje téma lásky a převážně to bývá hlavní hrdinka či hrdina, kdo se zamilovává. Láska ale nebývá alfou a omegou života hlavní postavy, jak již bylo několikrát zmiňováno, nejedná se o sentimentální romány pro ženy, láska proto přichází a odchází a hrdinky (protože právě ženy jsou většinou hlavní postavou) velmi často končí samy. To pro ně ale není koncem světa, spíše novým začátkem nebo příležitostí.

Vedle lásky se velmi často objevuje motiv manželství ve všech jeho podobách – některé postavy se z něj snaží dostat, jiné po něm zase touží, další v něm přežívají nebo v něm řeší různé problémy.

Tyto dvě nejčastější témata se zde objevují z jednoduchého důvodu. *Eva* cílí na ženy, kterým je téma lásky i manželství velmi blízké. Snahou časopisu je ale také své čtenářky vychovávat a vést po „správné cestě“, proto svým čtenářkám předkládají určité neideální situace, v nichž čtenářkám ukazují, že je vždy nějaké řešení.

Od pátého ročníku, tedy od roku 1932, k častým tématům přibývá i téma hospodářské krize, financí a finančních problémů, o trochu později i téma války. Tato témata jsou jasnou reakcí na zostření situace v průběhu třicátých let a zobrazují obavu z války a krize.

Co se týká vypravěče, ten je ve většině děl er-formový, tento druh vypravěče je lepší v tom, že má možnost vidět i věci, které vypravěč v ich-formě nemá. Může přeskakovat měnit fokalizaci a klidně čtenářům naznačit či ukázat něco, co hlavní hrdinka/hrdina neví. S er-formou se lépe a jednodušeji pracuje. Podobně je to s tím, že vypravěč je ve většině textů vševědoucí, ale odhaluje nám toho příliš, jen sem tam, občas něco, co bude později důležité.

Kompozice je ve většině případů chronologická a převažují spíše kratší a krátké odstavce nad dlouhými. Je to kvůli rychlejšímu a jednoduššímu čtení, které je v *Eviných* románech preferováno.

Většina románů patří buď k psychologické próze nebo románu společenskému, buď se tedy příběh zaměřuje na jedince, jeho vnitřní změny, pocity a motivaci, nebo se v románu řeší společnost, nejčastěji formou kritiky určitého problému – např. problematika svobodných samostatných žen, které to mají velmi těžké na spoustě úrovní v životě. *Eva* se snaží postavy přiblížit svým čtenářkám a pomocí jejich osudů jim ukázat, že v tom nejsou samotné, v jiných románech zase poukazuje na neideální situace, kterým má být věnováno více prostoru.

4.1.2 Povídky na pokračování

Mezi delší texty vycházející na pokračování v prvním ročníku patří i *Ukradená povídka*²⁵⁴ od Karla Josefa Beneše. Povídka vznikla v návaznosti na nedělní přílohu *Národního osvobození*, kde začal být otiskován příběh na pokračování. K. J. Beneš přepisuje první část tohoto příběhu od Františka Langera a povídku podle sebe zakončuje. Proto je i názvem *Ukradená povídka*, i když ji vlastně neukradl a krádež v ní nefiguruje.

Ukradená povídka je otiskována v pátém, šestém a sedmém díle prvního ročníku. Odehrává se v Praze a sledujeme tragický osud mladého právníka Maška a záhadné Evy, do které se bezhlavě zamiluje. Tato povídka částečně zapadá i nezapadá mezi otiskovanou prózu. Čím tedy zapadá mezi ostatní zkoumané texty?

²⁵⁴ BENEŠ, Karel Jaromír. Ukradená povídka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 5, s. 2–3; č. 6, s. 2–3; č. 7, s. 2.

Jednotlivé kousky povídky vždycky končí napínavě (podobně jako prvních několik částí *Babioly*²⁵⁵), aby navnadily čtenáře ke přečtení zbytku povídky. Je tu přítomno téma lásky a příběh je psán v er-formě, stejně jako zbytek textů. Dále se zde střídá fokalizace na více postav (hlavní hrdina, jeho matka), což je také dosti časté (opět stejný případ jako u *Babioly*).

*Ukradená povídka*²⁵⁶ se liší již na pohled, oproti většině ostatních textů je to délkou svých odstavců, v prvním ročníku *Evy* se většinou setkáváme s odstavci kratšími, zde převažují odstavce delší. To stejné platí pro délku vět, při porovnání např. s *Babiolou* nebo povídkou *Dramata beze slov*²⁵⁷, vidíme, že věty jsou v *Ukradené povídce* mnohem delší. To se ale na konci povídky mění, kvůli vyjádření potřeby strachu a šoku. I jazyk se odlišuje, je velmi květnatý a autor často vrství přídavná jména. Dále se liší trochu i ve vypravěči, ten je sice v er-formě, ale není vševědoucí, nazírá na příběh přes jednotlivé postavy a neví víc než ony (sedí to k tajemnosti povídky).

Další z povídek na pokračování je *Albina Michajlovna*²⁵⁸ od Adolfa Veselého. V této delší povídce sledujeme osud vojáka, který nalezne ve skříni na zámku fotografii záhadné a velmi krásné ženy, do které se ihned zamiluje a chce ji najít a vzít si ji za ženu. Jeho pátrání z počátku vypadá jako neúspěšné, ale nakonec se mu Albinu (ženu na fotce) najít povede. Spřátelí se a chovají k sobě určité city. On má bohužel nehodu na trati a musí jít na operaci. Albina jej přijde navštívit a oběma z nich je jasné, že je to jejich poslední shledání. V této povídce se opět setkáváme se nešťastnou láskou, která ale není konečnou ani pro jednu z postav. Je to smutná záležitost, ale je také novým začátkem pro oba hrdiny.

Častá témata a motivy v této povídce jsou krása, válka a zamilování, které v počátku působí až jako posedlost. Opět zde vidíme, že se určitá témata a motivy v *Evě* velmi často opakují.

Vypravěčem je zde sám hlavní hrdina v ich-formě. Je to typický ich-formový vypravěč, nevidí ostatním do hlavy, není tedy vševědoucí. Vidíme jen jeho myšlenky, motivy,

²⁵⁵ SCHEINPFLUGOVÁ, Olga. Babiola. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1928–1929, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 6–8; č. 5, s. 6–8; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–8; č. 18, s. 6–8; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–8; 2, 1929–1930, č. 1, s. 16–17; č. 2, s. 16–17; č. 3, s. 16–17; č. 4–5, s. 18–19; č. 6, s. 16–17; č. 7, s. 16–17; č. 8, s. 16–17; č. 9, s. 16–17; č. 10, s. 16–17; č. 11, s. 16–17; č. 12, s. 16–17; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 19–20.

²⁵⁶ BENEŠ, Karel Jaromír. Ukradená povídka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 5, s. 2–3; č. 6, s. 2–3; č. 7, s. 2.

²⁵⁷ ACREMAN, Albert. Dramata beze slov. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 8, s. 3.

²⁵⁸ VESELÝ, Adolf. Albina Michajlovna. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 17–22, s. 8, s. 8, s. 22, s. 21, s. 21–22, s. 9.

prožitky a děj obecně. Nevíme tedy přesně jak se cítí Albina, zda ho také má ráda, či co se jí honí hlavou, vidíme jen to, co vypravěč odhaduje.

Kompozice je v povídce chronologická. Odstavce jsou převážně delší, týká se to jak těch zaměřujících se na nitro hlavního hrdiny, i těch popisných. Text je ale většinou krátký (převážně jedna strana v čísle), takže se čte bezproblémově. Opět k tomu napomáhá obyčejný jazyk bez vznešených výrazů či vrstvení slov.

Mezi delší povídky otiskované na pokračování patří i *První žena*²⁵⁹ od Pearl S. Buckové. Sledujeme návrat syna po sedmi letech studií v zahraničí. Doma se na jeho příchod všichni těší, ale zůstávají překvapeni, převážně jeho manželka. Manžel je k ní ale odmítavý a tváří se jako by mu na ní vůbec nezáleželo. Po pár dnech rodinu opět opouští, aby se dostavil do práce ve městě. Manželku s dětmi zde nechává.

To se ale nelíbí jeho otcí, proto si se synem píšou dopisy, a dokonce jej otec jede navštívit. Jeho synovi vadí, že jeho manželka není dostatečně vzdělaná, neumí číst a nehodí se, proto k němu do města, kde takovéto ženy jsou. Posílá manželku do školy, po jejímž dostudování za ním s dětmi může přijet. Ona to však nezvládá, stále musí myslet na své děti a tchána s tchýní, zda jsou v pořádku, zda jim nic nechybí a zda je všechno správně uděláno. Záhy tedy školu opouští, protože se jí tam kvůli starostem nedaří.

Tchán s tchýní to pochopí a jsou vlastně rádi, že se jim snacha, kterou berou jako svou dceru, vrátila. Snacha souhlasí s tím ať si její manžel najde jinou a vzdělanou ženu, že ona se jí stát nemůže. Tchán zasílá dopis synovi, spolu s tím, že se rozhodli si u sebe snachu nechat. To se ale synovi nelíbí. Chce rozvod, i když jsou rodiče proti. Ve městě si již našel adekvátní ženu a chce ji rodičům představit, proto není možno, aby u nich jeho první žena zůstala. Rozhodne se přijet a vše vyřešit osobně. Chce si děti odvést s sebou do města a ji posílá bydlet k nějaké své příbuzné. Žena, zděšena svým osudem, odchází nezpozorována do vedlejší místnosti, kde se oběsí na pásku.

Text je šokující převážně mužovou krutostí. Byť se považuje za moderního a vzdělaného není v něm ani kouska citu a pochopení pro jeho ženu. Vidí jen sebe a své štěstí a potřeby. Na ženu hledí jako na přítěž, za kterou se stydí. Text může být varováním před podobně sobeckými muži. Zároveň je ale varováním i pro ženy, čím vzdělanější budou, tím lépe se budou mít a bude o ně někdo mít zájem. Motivy přítomné v textu jsou láska,

²⁵⁹ BUCKOVÁ, Pearl S. První žena. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 14, s. 23–24, č. 15, s. 18–19, č. 16, s. 22–23, č. 17, s. 12–13, č. 18, s. 24–25, č. 19, s. 21–22, č. 20, s. 17–18, č. 21, s. 19–20, č. 22, s. 21–22.

pracovitost, vzdělání, venkov, rodina a mnoho dalších. Objevuje se velký kontrast moderní společnosti proti společnosti tradiční.

Vypravěč je v er-formě. Je umístěn mimo text, není vlastní postavou. Fokalizuje nejčastěji na otce/tchána a snachu/manželku. Ukazuje nám jejich pohled, myšlenky, trable i pocity, čímž nám ukazuje svou vševědoucnost.

Kompozice je chronologická, odstavce jsou spíš delší, oproti tomu dialogů je méně a jsou svižné. Převažují zde odstavce popisné.

Další delší povídkou je *Džavni*²⁶⁰ příběh o životě indické služky a jejím neštěstím. Seznamujeme se s ní u sestry hlavního hrdiny Ramappy, který od ní vyzvídá pomalu a po kouscích její život a co dělala předtím, že se stala služebnou. Zjišťujeme, že předtím byla vdaná, ale její manžel zemřel, potom co jej uštknul had při praní prádla.

Džavni se přestěhovala k bratrovi a jeho ženě, ta ji ale neměla ráda, ponižovala ji a chovali se k ní velmi krutě. Sprostě jí nadávali a Džavni toto chování musela snášet. Potom odešla k druhému bratru, jehož žena se k ní chovala podobně jako manželka předchozího bratra. Tento bratr ji nechal bydlet v kůlně.

Potom se stala služkou u sestry Ramappy, kde Džavni byla aspoň trochu šťastná a přilnula ke své paní. Povídka končí odjezdem Ramappy s jeho sestrou a jejím manželem, Džavni se s nimi loučí a doprovází je až k řece. Celou cestu ona i její paní pláčou. Jak to s Džavni dopadne, se nedovíme.

Děj se odehrává někde v Indii a povídka je velmi smutná. Jsou zde přítomny motivy smrti, smutku, krutosti, ponižování, chudoby a třídních rozdílů. Text nám ukazuje krutý život, který nemá slitování, ale zároveň veliké sebezapření a vůli k životu. Džavni, i přes to všechno, co prožila nepropadá depresím, ale snaží se být dále veselá. Příkoří bere, tak jak přichází, a pere se s nimi jako lvice.

Tento příběh svým čtenářkám ukazuje nelibou stranu společnosti (nejen) Indie, ale také apeluje na čtenářky, aby se nevzdávaly a s překážkami ve svém životě bojovaly právě jako statečná Džavni. Je zde přítomna i kritika hierarchizace mezi nižší a vyšší společenskou vrstvou (Ramappa nesouhlasí s tím, aby Džavni jedla sama ve chlévě).

²⁶⁰ RAO, Radža. Džavni. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 20, s. 12–14, č. 21, s. 9–10.

Vypravěčem je postava v textu, je jím Ramappa, vypráví v ich-formě, není vševědoucí a o životě Džavni se dozvídá skrz její vyprávění.

Kompozice je chronologická s retrospektivními prvky (vzpomínání Džavni na minulost). Převažují zde dialogy pomocí, kterých se o ní dozvídáme. Odstavce jsou převážně krátké a text svižný.

*Promeškaná příležitost*²⁶¹ je další povídkou na pokračování otiskovanou v devátém ročníku. Sledujeme v ní manželský pár Annu a Albana, kteří se vrací ze Singapuru zpět do Anglie, potom co byl Alban propuštěn z práce. Z počátku vidíme jejich cestu vlakem a ubytování v hotelu v Londýně. Zde si ale Anna nechá hned odnést svá zavazadla z pokoje a čeká až se vrátí Alban. Vracíme se do minulosti a vidíme příčinu jejich návratu z ciziny. Je nám představena vzpoura, které měl Alban zabránit, ale jelikož čelili přesile, neudělal nic a jen zavolal posily. Do té doby, než přijely posily, situaci vyřešil někdo jiný.

Albana si zavolá guvernér a vyhodí ho. Všichni ostatní (včetně Anny) v tom vidí strašnou potupu. Jen Albanovi je to jedno a nijak se nehroučí ostudou. Zde se vracíme k začátku povídky, cestě do Anglie a k Anně čekající na jejího muže. Alban přichází do pokoje a Anna mu vysvětluje, že jej opustí. Alban ji odprošuje, ale Anna je nezlomná a odchází.

V povídce velmi rezonují motivy odvahy, strachu a zbabělosti. Alban je příliš zbabělý, aby s málem mužů, co má čelil sám vzpouře, všichni jej proto odsuzují, včetně jeho ženy. Tu zase všichni litují, protože má za muže zbabělce. Ale je opravdu zbabělcem, protože v osmi lidech nechtěl jít proti stovce povstalců?

Vypravěč v této povídce je v er-formě. Fokalizace se přesouvá z Albana na Annu. Vypravěč je vševědoucí. Zajímavá je zde i kompozice, která není chronologická jako u většiny textů, ale je kruhová – začínáme v přítomnosti, vracíme se do minulosti a postupně se dostáváme opět do přítomnosti. V textu je hodně dialogů a převažují kratší odstavce. Odstavce věnované vyprávění jsou ale dlouhé.

²⁶¹ MAUGHAN, William Somerset. *Promeškaná příležitost*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 18, s. 29–30; č. 19, s. 26, 32–34; č. 20, s. 25, 29–32; č. 21, s. 20; č. 22, s. 12.

4.1.3 Témata a motivy

V této podkapitole se budeme věnovat tématům a motivům v již zmiňovaných románech a povídkách na pokračování, ale i v krátkých povídkách, kterým se kvůli rozsahu práce nemůžeme věnovat jednotlivě. Provedeme přehled nejčastějších témat a motivů v románech a povídkách v *Evě* a pokusíme se nastínit, proč zde jsou přítomny zrovna tyto témata a motivy.

Jak povídky, tak romány jsou tematicky téměř vždy zaměřeny na lásku, nebo je v nich téma lásky alespoň obsaženo. Nebývají to příběhy červené knihovny, ale velmi často se snaží předat nějakou zprávu svým čtenářkám, jak již bylo řečeno u románů na pokračování.

Například v próze *Láska*²⁶² od Štěpánky Petáňové vidíme dva milence, mezi kterými nad rozumem vyhraje touha a oba toho následně litují. Nebo třeba ve stejném ročníku i čísle je povídka *Pompeia*²⁶³ od Sonji Špálové, kde sledujeme dvě kamarádky, z nichž jedna je spokojeně vdaná a druhá svobodná. Neprovdaná přítelkyně neustále haní muže, jak jsou nevěrní, až je z toho ta vdaná nešťastná. Vyvrcholí to tím, že odhalí nevěru manžela právě s touto svou přítelkyní. I zde se skrývá ponaučení pro ženy v manželství.

Téma lásky, ale nemusí být vždycky zobrazeno jen v romantické rovině, je zde přítomna kupříkladu i povídka *O syna a maminku*²⁶⁴ od Zdeňka Róna, pojednávající sice o lásce, ale o čisté lásce mateřské. Ta je zobrazena i v povídce *Když bylo Haně osm let*²⁶⁵, kde si matka sama před smrtí jde lehnout na prkno do stodoly, aby ji pak její nejstarší dcera nemusela sama odnášet a aby ji mladší děti neviděly mrtvou.

Velmi často se v *Evě* objevuje i téma ženské krásy. Všechny hrdinky nebo postavy setkávající se mužským hlavním hrdinou musí být vždy krásné. V povídce *Kráska*²⁶⁶ způsobuje smrt mužů kráska hlavní hrdinky. V povídce *Mrtví se nevracejí*²⁶⁷ zase vidíme vojáka vracejícího se po válce domů, který obdivuje krásu své manželky, která byt' již není v dívčím věku, i tak je pro něj nádherná.

Téma krásy se nachází i v *Pompeie*²⁶⁸ kde je Marjina přítelkyně popisována jako odjakživa krásná dívka s dráždivým půvabem, který jí (spolu s penězi) umožňoval zůstat svobodnou a svádět muže. Její krása uhrane všechny muže, kteří hned zapomínají na své

²⁶² PETÁŇOVÁ, Štěpánka. *Láska*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 2.

²⁶³ ŠPÁLOVÁ, Sonja. *Pompeia*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 3.

²⁶⁴ RÓN, Zdeněk. *O syna a maminku*. In *Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 12, s. 2–3.

²⁶⁵ GIRLING, Katherine Peabody. *Když bylo Haně osm let*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 7, s. 4–5.

²⁶⁶ CORDAY, Michel. *Kráska*. In *Eva. Časopis moderní ženy* 1, 1928, č. 1, s. 2.

²⁶⁷ JIRKO, Miloš. *Mrtví se nevracejí*. In *Časopis moderní ženy* 1, 1928, č. 2, s. 2–3.

²⁶⁸ ŠPÁLOVÁ, Sonja. *Pompeia*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 3.

milované manželky. Podobně to funguje v *Ukradené povídce*²⁶⁹, kde Maška oslní svou krásou Eva. Jako vyzývavě krásná je zase popisována milenka v *Dramatech beze slov*²⁷⁰.

Ve *Venuši Pomocné*²⁷¹ se krása objevuje hned v několika podobách (krása Venuše, krása okamžiku, lehká krása jara). Slečna Alice v *Sebevraždě*²⁷² je také popisována jako kráska, které ostatní ženy její krásu záviděly. Křehká krása Heddy je zase zmiňována v *Lásce v expresu*²⁷³. Krása je dokonce hlavním tématem *Nejkrásnější ženy lázni*²⁷⁴. Pomocí své krásy také obelstí hlavní hrdinka obchodníka v povídce *Lest žen vítězí nad lstí mužů*²⁷⁵, kde ho přesvědčí, že je někým jiným, a on si proto musí vzít nehezku dívku. Čímž se dostáváme i k tomu, že se i v dalších povídkách objevuje kontrast krásy a ošklivosti. Kromě poslední zmiňované to je kontrast sester v *Ábdži-chánum*²⁷⁶.

Krása má v *Evě* více podob, nejčastější z nich je krása milenky, milé nebo ženy po které muž touží. Bývá to krása smyslná, oslňující, nevídaná... Krása byla pro ženy velmi důležitá. V textech působí krása převážně pozitivně, téměř každá hrdinka, do které se muž zamiluje ho ohromí hlavně svou krásou. V povídce *Mrtví se nevracejí*²⁷⁷ je dokonce krása jedním z důvodů proč se hrdina nakonec rozhodne nevykonat svou pomstu. Nicméně například v *Krásce*²⁷⁸ je hrdinčina krása tragická, protože kvůli ní umírají muži, co se na ni snaží ještě chvíli dívat.

Zajímavý je také pohled na zemřelé ženy, ty jsou popisovány jako nadpozemsky krásné a usmívající se. Toto můžeme vidět například v *Kristině*²⁷⁹, kde o ní takto mluví její muž, nebo v povídce *Úsměv*²⁸⁰ od D. H. Lawrence.

Důležitost krásy vychází ze samotného zaměření časopisu, je to časopis pro ženy, jsou tu články zaměřující se na módu, domácnost, a všechno, co má být krásné. Krásná má být

²⁶⁹ BENEŠ, Karel Jaromír. Ukradená povídka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 5, s. 2–3; č. 6, s. 2–3; č. 7, s. 2.

²⁷⁰ ACREMANT, Albert. Dramata beze slov. In *Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 8, s. 3.

²⁷¹ RAFFEL, Vladimír. Venuše Pomocná. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 9, s. 2–3.

²⁷² ŠPÁLOVÁ, Sonja. Sebevražda. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 14, s. 2–3.

²⁷³ HLÁVKA, Miloš. Lásky v expresu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 16, s. 2–3.

²⁷⁴ VAUTEL, Clément. Nejkrásnější žena lázni. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 17, s. 2–3.

²⁷⁵ Lest žen vítězí nad lstí mužů. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 9, s. 9, 12.

²⁷⁶ HEDÁJAT, Sádégh. Ábdži-chánum. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936, č. 4, s. 6–8.

²⁷⁷ JIRKO, Miloš. Mrtví se nevracejí. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 2, s. 2–3.

²⁷⁸ CORDAY, Michel. Krása. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1928, č. 1, s. 2.

²⁷⁹ HOUGHTON, Claude. Kristina. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936–1937, č. 1, s. 22, 29–34; č. 2, s. 13, 33–36; č. 3, s. 12, 28–32; č. 4, s. 12–13, 32–36; č. 5, s. 14–15, 30–32; č. 6, s. 19–21, 28–30; č. 7, s. 14, 30–32; č. 8, s. 15–16, 28–30; č. 9, s. 18–19, 27, 30; č. 10, s. 24–25, 30, 32–34; č. 11, s. 16, 21–24; č. 12, s. 12, 32–36; č. 13, s. 12, 27–30; č. 14, s. 16–17, 27, 29–30; č. 15, s. 27–32; č. 16, s. 20–23; č. 17, s. 13, 29–31, 34; č. 18, s. 13, 28–30.

²⁸⁰ LAWRENCE, David Herbert. Úsměv. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 19, s. 6–7.

upravená domácnost, kde vládne ženská ruka, krásná má být žena samotná, její oblečení a stejně tak vše na co sáhne. Proč se v časopise objevuje sport? Přeci aby čtenářkám redakce ukázala, že správná moderní žena sportuje, aby byla štíhlá a hlavně krásná!²⁸¹ Proto se, zcela logicky, téma krásy objevuje i v literární části časopisu.

Od tématu se přesuneme k motivům jednotlivých povídek. Některé z motivů se opakují v několika textech, stejně tak jsou zde i motivy, které jsou jedinečné a neopakující se.

Často se opakuje motiv tajemství, tajemna, něčeho, co je nám skryto a my tomu chceme přijít na kloub. Takové tajemno je přítomno například v již zmiňované *Ukradené povídce*²⁸², kde se vznáší nad Evou. Stejně tajemno pronásledované zvědavostí nahlédnout pod pokličku je i v povídce *Bída v taftu*²⁸³ od Niny Tučkové, nebo v dílku *Venuše Pomocná*²⁸⁴ od Vladimíra Raffela. Tajemná postava Alice je přítomna v povídce *Sebevražda*²⁸⁵ od Sonji Špálové, a také v *Pracovitá*²⁸⁶ od Colette, kdy se hlavní hrdinka snaží odhalit motivaci tanečnice Heleny. Tajemno nás provází i *Ametystovou povídkou*²⁸⁷, která nám představuje jeskyni plnou pokladů a tajemství. Tajemno provází také celou povídku *Srpnové vedro*²⁸⁸, která začíná tím, že malíř nakreslí tajemnou tvář muže ve vězeňském oblečení. Při procházce ho zaujme sochař tesající náhrobek, jelikož obličej z jeho ranního obrázku patří právě sochaři. Začnou spolu mluvit a malíř si všimne, že na náhrobku je uvedeno jeho jméno, datum narození a jako datum úmrtí dnešní den.

Tajemství a tajemno vždycky přitahuje, je to něco, co nás nutí pokračovat, dokud nedostaneme odpovědi a rozuzlení, stejně tak to má platit na *Eviny* čtenářky. Text je má vtáhnout a donutit přečíst ho celý, případně si pořídit další číslo.

Také motivy nevěry a milencství se v prvním ročníku objevují docela často. Jsou přítomné třeba v povídce *Pompeia*²⁸⁹ od Sonji Špálové, v *Ukradené povídce*²⁹⁰ od K. J.

²⁸¹ BROFTOVÁ, Máša. Eva všemi sporty. *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 11, s. 10.

²⁸² BENEŠ, Karel Jaromír. Ukradená povídka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 5, s. 2–3; č. 6, s. 2–3; č. 7, s. 2.

²⁸³ TUČKOVÁ, Nina. Bída v taftu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 8, s. 2.

²⁸⁴ RAFFEL, Vladimír. Venuše Pomocná. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 9, s. 2–3.

²⁸⁵ ŠPÁLOVÁ, Sonja. Sebevražda. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 14, s. 2–3.

²⁸⁶ COLETTE. Pracovitá. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 11, s. 2–3.

²⁸⁷ RAFFEL, Vladimír. Ametystová povídka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 10, s. 14–15.

²⁸⁸ HARVEY, V. F. Srpnové vedro. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 18, s. 6–7.

²⁸⁹ ŠPÁLOVÁ, Sonja. Pompeia. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 3.

²⁹⁰ BENEŠ, Karel Jaromír. Ukradená povídka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 5, s. 2–3; č. 6, s. 2–3; č. 7, s. 2.

Beneše, románu *Babiola*²⁹¹ od Olgy Scheinpflugové, nebo v textu *Dramata beze slov*²⁹² od Alberta Acremanta. Nevěra je prováděna jak ženskými hrdinkami (*Ukradená povídka*²⁹³, *Josef, Antonín, Gabriel*²⁹⁴), tak hrdiny mužskými (*Dramata beze slov*, *Pompeia*²⁹⁵, *Ta druhá*²⁹⁶).

Nevěra souvisí s tématem lásky, které je v *Evě* velice časté. V každém z příkladů je spouštěčem nevěry něco jiného. U *Babioly* je její nevěrnost způsobena neschopností cítit k někomu lásku, v *Ukradené povídce* je Evina nevěra způsobena jejím nešťastným manželstvím, v *Dramatech beze slov* zase jako důsledek dlouhého a jednotvárného vztahu (i když zde máme jako jediný šťastný konec). U *Pompeii* je nevěra zobrazena jako ukázka nevěrnosti manželů po vyprchání lásky (podobně jako v *Dramatech beze slov* jen je to obohaceno o zradu nejlepší přítelkyně). V *Pacientce doktora Hegla*²⁹⁷ Karlu k nevěře donutí intenzivní citové vzplanutí. Máme zde ale i případy, kdy nevíme proč byly postavy nevěrné, ani co byl spouštěčem (příkladem může být *Poctivec*²⁹⁸ nebo povídka *Josef, Antonín, Gabriel*).

Nevěra zde částečně působí jako odstrašující příklad, kterému se mají čtenářky vyhnout a poučit se z chyb hrdinek/hrdinů těchto příběhů (například se nepřátelit s kamarádkou, která to s námi evidentně nemyslí upřímně jako to bylo v *Pompeie*, nebo se nevzdávat, pokud manžela i přese všechno milujeme jako v *Dramatech beze slov*).

V několika textech se objevuje také motiv smrti, ať už samotného hlavního hrdiny nebo některé z ostatních postav. Smrt je zobrazena hned v první povídce časopisu, kterou je

²⁹¹ SCHEINPFLUGOVÁ, Olga. *Babiola*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1928–1929, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 6–8; č. 5, s. 6–8; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–8; č. 18, s. 6–8; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–8; 2, 1929–1930, č. 1, s. 16–17; č. 2, s. 16–17; č. 3, s. 16–17; č. 4–5, s. 18–19; č. 6, s. 16–17; č. 7, s. 16–17; č. 8, s. 16–17; č. 9, s. 16–17; č. 10, s. 16–17; č. 11, s. 16–17; č. 12, s. 16–17; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 19–20.

²⁹² ACREMANT, Albert. *Dramata beze slov*. In *Časopis moderní ženy* 1, 1929, č. 8, s. 3.

²⁹³ BENEŠ, Karel Jaromír. *Ukradená povídka*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 5, s. 2–3; č. 6, s. 2–3; č. 7, s. 2.

²⁹⁴ PRÉVOST, Marcel. *Josef, Antonín, Gabriel*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 5, s. 20.

²⁹⁵ ŠPÁLOVÁ, Sonja. *Pompeia*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 3.

²⁹⁶ COLETTE. *Ta druhá*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–9; č. 21, s. 6–9; č. 22, s. 6–9; 4, 1931–1932, č. 1, s. 19–21; č. 2, s. 22–23; č. 3, s. 22–23; č. 4, s. 28–29; č. 5, s. 22–23; č. 6, s. 19–21; č. 7, s. 22–23; č. 8, s. 22–23; č. 9, s. 19–21; č. 10, s. 24; č. 11, s. 20–21; č. 12, s. 20–21; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 18–19.

²⁹⁷ PUJMANOVÁ, Marie. *Pacientka dra Hegla*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1930–1931, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 6–7; č. 5, s. 6–7; č. 6, s. 4–6; č. 7, s. 4–6; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 8–9; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–8; č. 18, s. 6–8.

²⁹⁸ VALMER, Binet. *Poctivec*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 16, s. 16–17.

*Kráska*²⁹⁹, kde samotná ženská krása za volantem způsobuje smrt mužských řidičů, kteří se za ní otáčejí a nezvládají řízení.

Dále je motiv smrti zobrazen v *Mrtví se nevracejí*³⁰⁰, kterou napsal Miloš Jirko, kde hlavního hrdinu prohlásí ve válce za mrtvého, i když ještě nezemřel, nebo také v *Ukradené povídce*, kdy smrtí (nejen) hlavního hrdiny celá povídka končí. Také je v *Evě* pár textů kde na konci hlavní hrdina umírá, mezi ně patří *Vysoké jarní nebe*³⁰¹, kde na konci umírá Marta, nebo *Kristina*³⁰², kde v závěru umírá Petr. Podobné je to v povídce *Mea culpa*³⁰³, kde na konci umírá sestra hlavního hrdiny.

Smrtí končí i příběh hrdinky Alice v *Sebevraždě*³⁰⁴. Smrt je zmíněna i v *Lásce v expresu*³⁰⁵, kde medik o slečně říká, že brzy zemře, a slečna se dívá hlavnímu hrdinovi do dlaně na čáru života, kterou mají oba příliš krátkou.

Motiv smrti přítomný v povídce však může skončit i pozitivně, tak je to v povídce *Dům čtyř sebevrahů*³⁰⁶, kde čtyři pokusy o sebevraždu v jednom domě skončí spokojeným společným životem všech čtyř postav.

Smrt se objevuje v různých podobách, často je spojena s motivem tajemna a vyvolává ve čtenářkách překvapení, smutek či šok. Je to jeden z dalších prvků, kterým se upoutává čtenářská pozornost u textu. *Eva* poukazuje na to, že smrt si nevybírání, a proto bychom si měli života vážit a užívat si chvíli se svými blízkými, dokud zde jsou.

Velmi často je také přítomen motiv manželství, téměř v kterékoliv povídce, která je o lásce (buď jde o již sezdaný pár, nebo se pár připravuje ke svatbě). Jsou zde povídky, kdy manželství je spojeno s nevěrou (*Blýskání*³⁰⁷, *Manželé a milenci*³⁰⁸, *Sentimentální*

²⁹⁹ CORDAY, Michel. Krása. *Eva. Časopis moderní ženy* 1, 1928, č. 1, s. 2.

³⁰⁰ JIRKO, Miloš. Mrtví se nevracejí. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 2, s. 2–3.

³⁰¹ KNAP, Josef. Vysoké jarní nebe. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 12–13; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 14–16; č. 13, s. 5–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–9; č. 17, s. 16–17; č. 18, s. 8–11; č. 19, s. 6–8.

³⁰² HOUGHTON, Claude. Kristina. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936–1937, č. 1, s. 22, 29–34; č. 2, s. 13, 33–36; č. 3, s. 12, 28–32; č. 4, s. 12–13, 32–36; č. 5, s. 14–15, 30–32; č. 6, s. 19–21, 28–30; č. 7, s. 14, 30–32; č. 8, s. 15–16, 28–30; č. 9, s. 18–19, 27, 30; č. 10, s. 24–25, 30, 32–34; č. 11, s. 16, 21–24; č. 12, s. 12, 32–36; č. 13, s. 12, 27–30; č. 14, s. 16–17, 27, 29–30; č. 15, s. 27–32; č. 16, s. 20–23; č. 17, s. 13, 29–31, 34; č. 18, s. 13, 28–30.

³⁰³ SZEP, Ernő. Mea culpa. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 8, s. 14.

³⁰⁴ ŠPÁLOVÁ, Sonja. Sebevražda. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 14, s. 2–3.

³⁰⁵ HLÁVKVA, Miloš. Láska v expresu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 16, s. 2–3.

³⁰⁶ VEBER, Pierre-Gilles. Dům čtyř sebevrahů. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 7, s. 19.

³⁰⁷ SCHWARZOVÁ, Růžena. Blýskání. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 17–18, s. 16–18.

³⁰⁸ MAUROIS, André. Manželé a milenci. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1933, č. 1, s. 10.

romance³⁰⁹), ale naopak i povídky představující dlouhé a spokojené manželství – například *Paní Bolenka*³¹⁰ či *Pohádka*³¹¹.

Manželství je zobrazováno velmi často z jednoduchého důvodu, je to něco, co se většiny žen týká. Je to něco, o co mladé ženy usilují, a pro *Eviny* čtenářky to byla donedávna ještě jedna z mála možností, které ženy v životě měly. Navíc je manželství, jak již bylo zmíněno výše, spojeno s láskou, o kterou většina žen usilovala. Většina čtenářek byla také vdaná, a proto je příběhy měly poučit čemu se vyvarovat, případně co a jak dělat pro spokojené manželství.

V menším množství se v *Evě* objevují i motivy automobilu, přesněji žen a automobilů, to je vidět například v románu *Babí léto*³¹² nebo povídce *Krása*³¹³, kde ženské postavy řídí auta. Motivy automobilů zde symbolizují ženinu samostatnost – auto neřídí jen muž, ale může to dělat i žena.

Dále se v *Evě* nachází i motivy školy či studentů a dětství. Školy, děti, studenti a dětství jsou zase motivy blízké ženám, jelikož zastávaly roli matky a hlavní pečovatelky o děti. Toto můžeme vidět v textech *Divoké kosatce*³¹⁴, *Ted' nevím*³¹⁵ (zde i kontrast mládí vs. stáří), *Věrka–hloubalka*³¹⁶, *Vzpomínka z cirkusové arény*³¹⁷ nebo třeba *Méipe*³¹⁸.

Zajímavé je i představení jiných zemí i kultur čtenářkám *Evy*. K tomu slouží povídky jako je *Národové za stolem*³¹⁹, *Mezinárodní vánoce*³²⁰, *Čínské děvče v americké koleji*³²¹, *Džavni*³²² a *Ábdži-chánnum*³²³. Jednotlivé texty se zaměřují na různé země a jejich zvyky a

³⁰⁹ SHARPOVÁ, Margery. Sentimentální romance. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934, č. 1, s. 9.

³¹⁰ KAŠPAROVÁ, Božena. Paní Bolenka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1931, č. 3, s. 17.

³¹¹ BARBUSSE, Henri. Pohádka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1933, č. 4, s. 11–12.

³¹² CORBETTOVÁ, Elisabeth. Babí léto. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937–1938, č. 1, s. 10–11, 31–33; č. 2, s. 12, 27–32; č. 3, s. 12, 29, 34–35; č. 4, s. 18, 33–42; č. 5, s. 9, 31–32; č. 6, s. 12–13, 29–30; č. 7, s. 17, 23–26; č. 8, s. 18, 27–30; č. 9, s. 15, 25–28; č. 10, s. 15, 19–24; č. 11, s. 10, 25–28; č. 12, s. 14, 29–34; č. 13, s. 22–23, 29–32; č. 14, s. 25, 28–34; č. 15, s. 16, 29–34; č. 16, s. 19, 23–26; č. 17, s. 22, 31–32; č. 18, s. 28, 32–34; č. 19, s. 22, 27–30; č. 20, s. 8, 20–22; č. 21, s. 20–22; č. 22, s. 19–20, 26–28.

³¹³ CORDAY, Michel. Krása. In *Eva. Časopis moderní ženy* 1, 1928, č. 1, s. 2.

³¹⁴ MISTRAL, Frédéric. Divoké kosatce. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1931, č. 4, s. 6–7.

³¹⁵ POPEOVÁ, Katherine. Ted' nevím. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 11, s. 4–5.

³¹⁶ SOJKOVÁ, Věra. Věrka–hloubalka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 11, s. 8.

³¹⁷ SOJKOVÁ, Věra. Vzpomínka z cirkusové arény. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 14, s. 6.

³¹⁸ MAUROIS, André. Méipe. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 22, s. 27–32.

³¹⁹ SALCMANOVÁ, M. Národové za stolem. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 5, s. 10–11.

³²⁰ SCHIESZLOVÁ, Olga. Mezinárodní vánoce. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935, č. 4, s. 8–9.

³²¹ SCHIESZLOVÁ, Olga. Čínské děvče v americké koleji. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 15, s. 12–13.

³²² RAO, Radža. Džavni. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 20, s. 12–14, č. 21, s. 9–10.

³²³ HEDÁJAT, Sádégh. Ábdži-chánnum. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936, č. 4, s. 6–8.

tradice. Postavy o sobě buď vypráví, nebo příběh prožíváme i jejich očima a spolu s tím se čtenářky seznamují i se zvyky dané země. Tyto texty jsou otiskovány kvůli poučení čtenářek.

Dalším opakujícím se motivem je příroda, která se vyskytuje v mnohých textech, například: *Hlasy prázdninám!*³²⁴, *První železná noc*³²⁵, *Jihozápadní vítr*³²⁶ nebo *Venuše Pomocná*³²⁷. Převážně jsou obdivovány její krásy a její nespoutanost. Tyto texty vidíme jako potřebu zdůraznit přírodu a její užitečnost a důležitost v době, kdy se všechno mění a modernizuje.

Od sedmého ročníku se v časopisu nalézají i texty, které jsou výrazně proti válce, převážně se to odráží v románech, např. *Ze tří čtvrtin zvědavost*³²⁸, který se snaží volat po míru a děsí se války.

4.1.4 Kompozice

Od motivů se přesuneme ke kompozici těchto textů. Jak již bylo řečeno většina textů pracuje spíše s kratšími odstavci, které se nám jako čtenářům lépe čtou a pomáhají nám v zrychlení procesu čtení. S krátkými odstavci se můžeme setkat například v textech *Od jedenácti do dvou*³²⁹, *Moderní manželství*³³⁰, „*Bubák*“³³¹ a mnoho dalších.

Extrémně krátké jsou odstavce u povídek *Nejkrásnější žena lázni*³³², *Její auto*³³³ a *Siesta*³³⁴, tyto povídky jsou, ale téměř jen dialogy, proto délka odstavců vypadá tak, jak vypadá. Máme zde ale i povídky, které jsou složeny převážně z dialogů, ale odstavce nejsou extrémně krátké a promluvy jsou delší, sem patří *Skřítek oldacz*³³⁵, *Pasové údaje*³³⁶, *Když bylo Haně osm let*³³⁷, *Karty*³³⁸ nebo *Dvě javanské přítelkyně*³³⁹. Povídek, které jsou složeny

³²⁴ V, Vojtěch. Hlasy prázdninám! In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 15, s. 9.

³²⁵ HAMSUN, Knut. První železná noc. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 21, s. 4.

³²⁶ SCHIESZLOVÁ, Olga. Jihozápadní vítr. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 17–18, s. 4–5.

³²⁷ RAFFEL, Vladimír. Venuše Pomocná. In *Eva. Časopis moderní ženy* 1, 1929, č. 9, s. 2–3.

³²⁸ THOMASOVÁ, Adrienna. Ze tří čtvrtin zvědavost. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934–1935, č. 1, s. 14–16, 33–36; č. 2, s. 10–12, 27–30; č. 3, s. 14–15, 28–31; č. 4, s. 18–19, 32, 35–36; č. 5, s. 28–30; č. 6, s. 22–23, 31–32; č. 7, s. 28–30; č. 8, s. 30–32; č. 9, s. 30–32; č. 10, s. 29–32; č. 11, s. 30–32; č. 12, s. 28–33; č. 13, s. 28–32; č. 14, s. 30–35; č. 15, s. 28–32; č. 16, s. 29–34; č. 17–18, s. 31–34; č. 19, s. 27–30; č. 20, s. 27–30; č. 21, s. 28–30.

³²⁹ PILAŘ, František. Od jedenácti do dvou. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 13, s. 2–3.

³³⁰ MANSFIELD, Catherine. Moderní manželství. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 22, s. 10–11, 24–28.

³³¹ HRUBÁ, M. „Bubák“. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937, č. 2, s. 16.

³³² VAUTEL, Clément. Nejkrásnější žena lázni. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 17, s. 2–3.

³³³ VAUTEL, Clément. Její auto. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 17, s. 3.

³³⁴ BERNARD, Tristan. Siesta. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 10, s. 18.

³³⁵ SEKERKA, Martin. Skřítek oldacz. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 17–18, s. 26.

³³⁶ KIEWNARSKA, Jadwiga. Pasové údaje. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 17–18, s. 27–28.

³³⁷ GIRLING, Katherine Peabody. Když bylo Haně osm let. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 7, s. 4–5.

převážně z dialogu, je v *Evě* více. Hodí se k pozdějším ročníkům svou úderností, rychlostí a tím, že jsou kratší (většinou nejvíce jedna strana). Opakem jsou texty jako je *Ukradená povídka*³⁴⁰, *Láska v expresu*³⁴¹, *Bílý jetel*³⁴², *Jihozápadní vítr*³⁴³, *Březen*³⁴⁴ nebo *Poznání sebe*³⁴⁵, kde převažují odstavce delší až dlouhé.

Zároveň jsou zde přítomná i díla začínající delšími odstavci, které se postupně po rozvoji děje zkracují, sem patří povídky *Hlasy prázdninám!*³⁴⁶, *První jarní let*³⁴⁷, *Na prástkách z lásky*³⁴⁸ *Mrtví se nevracejí*³⁴⁹, *O syna a maminku*³⁵⁰, *Rosabel usíná*³⁵¹ a také *Sebevražda*³⁵². Další z povídek začínají kratšími odstavci, pokračuje odstavci dlouhými, ale ke konci se vrací ke krátkým odstavcům, to je například *Venuše Pomocná*³⁵³, *Odjel jsi...*³⁵⁴ nebo *Májový dopis*³⁵⁵. Další z možností je střídání krátkých a delších odstavců – jako je to u povídky *Pompeia*³⁵⁶, *Lázeňské rozjímání*³⁵⁷ nebo *Panenka*³⁵⁸.

Většina povídek tedy využívá buď krátkých odstavců nebo střídání krátkých a dlouhých odstavců, je s cílem zjednodušit a urychlit čtení. Texty jsou mířeny sice na moderní a vzdělanou ženu, ale i tak je potřeba mít na paměti, že ženy tyto časopisy četly ve svém volném čase. Odstavce proto bývají kratší, protože se lépe a rychleji čtou, čtenářka se u nich dlouho nezdrží a ani jí to nebude dělat problém přečíst. Texty ale nejsou příliš primitivní, proto často vidíme i různé střídání kratších odstavců s delšími, v delších (většinou popisných) se čtení zpomaluje, ale hned na ně navazují odstavce kratší, které tento efekt potlačují. Čtenářka se pak při čtení delších pasáží nenudí a časopis neodloží.

³³⁸ ŠETKA, Otakar. Karty. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 5, s. 14.

³³⁹ Dvě javanské přítelkyně. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 20, s. 6–7.

³⁴⁰ BENEŠ, Karel Jaromír. Ukradená povídka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 5, s. 2–3; č. 6, s. 2–3; č. 7, s. 2.

³⁴¹ HLÁVKA, Miloš. Láska v expresu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 16, s. 2–3.

³⁴² CROSBY, Harry. Bílý jetel. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 9, s. 8.

³⁴³ SCHIESZLOVÁ, Olga. Jihozápadní vítr. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 17–18, s. 4–5.

³⁴⁴ PROKŮPEK, Václav. Březen. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 10, s. 4.

³⁴⁵ NOAILLES, Comtesse de. Poznání sebe. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1932, č. 1, s. 4.

³⁴⁶ V., Vojtěch. Hlasy prázdninám! In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 15, s. 9.

³⁴⁷ VALŠÍKOVÁ, M. K. První jarní let. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 13, s. 16.

³⁴⁸ WEBBOVÁ, Marry. Na prástkách z lásky. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 193, č. 10, s. 8.

³⁴⁹ JIRKO, Miloš. Mrtví se nevracejí. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 2, s. 2–3.

³⁵⁰ RÓN, Zdeněk. O syna a maminku. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 12, s. 2–3.

³⁵¹ MANSFIELD, Catherine. Rosabel usíná. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 9, s. 8–9.

³⁵² ŠPÁLOVÁ, Sonja. Sebevražda. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 14, s. 2–3.

³⁵³ RAFFEL, Vladimír. Venuše Pomocná. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 9, s. 2–3.

³⁵⁴ BRENNER, Vanna. Odjel jsi.. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 18, s. 7.

³⁵⁵ T. W. H. Májový dopis. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 13, s. 8.

³⁵⁶ ŠPÁLOVÁ, Sonja. Pompeia. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 3.

³⁵⁷ GYP. Lázeňské rozjímání. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 21, s. 13.

³⁵⁸ PACHNEROVÁ, Míla. Panenka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 15, s. 2–3.

Střídání kratších a delších odstavců v souvislosti s vývojem příběhu a jeho ztvárněním může hrát významnou roli při formování čtenářského zážitku. Kratší odstavce mohou zvýrazňovat dynamiku textu a dodávat textu intenzitu. Při dodání intenzity se zdůrazňují důležité emoce a událost, jež hrdinové prožívají. Střídání kratších a delších odstavců v průběhu povídky či románu pomáhá nejen řídit tempo a rytmus čtení, ale také vytvářet emocionální hloubku a strukturu, která podporuje angažovanost čtenáře a zlepšuje jeho zážitek z textu.

U vět je asi nejčastější střídání vět kratších s větami delšími. V určité míře to vidíme v povídkách *Krása*³⁵⁹, *Mrtví se nevracejí*³⁶⁰ (i když zde je i velké množství vět dlouhých), *Pompeia*³⁶¹ nebo *O syna a maminku*³⁶². Krátké věty mohou zvyšovat napětí, dodávat textu dynamiku a zdůrazňovat klíčové události. Delší věty zase umožňují autorovi rozvést složitější myšlenky, popisy a pocity, čímž přispívají k plynulosti a hloubce textu. Střídání kratších a delších vět přispívá k plynulosti textu, čímž zlepšuje čtenářský zážitek a udržuje čtenářovu pozornost u textu.

V díle *Láska*³⁶³ text začíná krátkými až úsečnými větami, které se postupně prodlužují až na konci textu jsou věty dlouhé. Stejně tak to funguje na začátku povídek *Dramata beze slov*³⁶⁴ nebo *Venuše Pomocná*³⁶⁵, na počátku jsou věty krátké až úsečné, ty jsou ale následně střídány větami delšími, na které navazují zase věty kratší.

Často se také děje, že se věty prodlužují v popisných částech a zkracují v dialogích, to můžeme vidět např. v *Babiolo*³⁶⁶ nebo *Bída v taftu*³⁶⁷. Dlouhé věty převažují v *Sebevraždě*³⁶⁸ (převážně na začátku), nebo u *Pracovitě*³⁶⁹, ale zde se objevuje i typické střídání krátkých vět s dlouhými. U vět to funguje podobně jako u odstavců, důležitá je čtivost textu, pokud by text byl složen pouze z vět dlouhých byl by mnohem náročnější na čtení, pokud by byl složen jen

³⁵⁹ CORDAY, Michel. Krása. *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1928, č. 1, s. 2.

³⁶⁰ JIRKO, Miloš. Mrtví se nevracejí. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 2, s. 2–3.

³⁶¹ ŠPÁLOVÁ, Sonja. Pompeia. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 3.

³⁶² RÓN, Zdeněk. O syna a maminku. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 12, s. 2–3.

³⁶³ PETÁŇOVÁ, Štěpánka. Láska. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 2.

³⁶⁴ ACREMANT, Albert. Dramata beze slov. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 8, s. 3.

³⁶⁵ RAFFEL, Vladimír. Venuše Pomocná. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 9, s. 2–3.

³⁶⁶ SCHEINPFLUGOVÁ, Olga. Babiola. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1928–1929, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 6–8; č. 5, s. 6–8; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–8; č. 18, s. 6–8; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–8; 2, 1929–1930, č. 1, s. 16–17; č. 2, s. 16–17; č. 3, s. 16–17; č. 4–5, s. 18–19; č. 6, s. 16–17; č. 7, s. 16–17; č. 8, s. 16–17; č. 9, s. 16–17; č. 10, s. 16–17; č. 11, s. 16–17; č. 12, s. 16–17; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 19–20.

³⁶⁷ TUČKOVÁ, Nina. Bída v taftu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 8, s. 2.

³⁶⁸ ŠPÁLOVÁ, Sonja. Sebevražda. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 14, s. 2–3.

³⁶⁹ COLETTE. Pracovitá. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 11, s. 2–3.

z vět krátkých tak by byl zase příliš jednoduchý během čtení. Proto většina textů využívá kombinace krátkých a delších vět, aby texty nepřišly o svou čtivost, nebyly nudné, ale zároveň ani příliš jednoduché. Čtenářkám se to dobře čte a neztrácí pozornost.

Střídání krátkých a dlouhých vět má vliv na dynamiku textu a vývoj příběhu. Střídání může být použito k dosažení různých efektů, například k zrychlení či zpomalení tempa textu. Krátké věty slouží k zdůraznění např. emoce či důležité události, oproti tomu dlouhé věty mohou zase vytvářet určitou atmosféru nebo rozvíjet myšlenky. Stejně tak krátké věty mohou vyvolávat napětí a věty dlouhé zase pocít klidu nebo zamyšlení.

Některé z povídek jsou vystavěny jako dopisy, to je případ textů *Odjel jsi...*³⁷⁰, *Něžná láska*³⁷¹, *Bud' zticha, neodmlouvej!*³⁷², *Myšák Mickey nám píše*³⁷³, *Napříč neklidnou Evropou – Litvanka*³⁷⁴ (ale i další texty ze série *Napříč neklidnou Evropou*). Další z kratších textů jsou psány zase formou deníkových zápisů, to je např. *Nejkrásnější dovolená*³⁷⁵, *Včera byla první taneční hodina*³⁷⁶ a *Z cestovního deníku všední ženy*³⁷⁷. Jak již bylo zmíněno výše, velmi často mají povídky i formu dialogu či rozhovoru více osob, to jsou texty: *Pasové údaje*³⁷⁸, *Když bylo Haně osm let*³⁷⁹, *Karty*³⁸⁰ a *Josef, Antonín, Gabriel*³⁸¹.

V pár případech se v *Evě* také nachází kapitoly vyňaté z románů, to se týká textů: *Na prástkách z lásky*³⁸² nebo *Zrození malíře*³⁸³, kde jsou kromě výňatku nachází i jméno autora a celého díla. Tyto texty tu jsou, aby seznámily čtenáře s knižní produkcí Melantrichu, a také aby navnadily čtenářky, ke koupi těchto titulů.

Proč mají tyto ukázky odlišnou kompozici než zbytek povídek? Vidíme v tom snahu texty v *Evě* ozvláštnit, aby nebyly všechny stejné. Při využití textu, který je složen jen z promluv se text může velmi zrychlit, což je v omezeném prostoru časopisu žádoucí. U textů tvářících se jako deníkové zápisy či dopisy pomocí této formy vzniká „hra na autenticitu“ – text je smyšlený, ale tváří se, že by mohl být pravým.

³⁷⁰ BRENNER, Vanna. *Odjel jsi...* In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 18, s. 7.

³⁷¹ BARBUSSE, Henri. *Něžná láska*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 8, s. 15.

³⁷² ENDRIS, Zdeněk. *Bud' zticha, neodmlouvej!* In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 21, s. 13.

³⁷³ KUČERA, Jan. *Myšák Mickey nám píše*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934, č. 4, s. 16–17.

³⁷⁴ BJARNE, Ivan. *Napříč neklidnou Evropou – Litvanka*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 6, s. 10.

³⁷⁵ PŘIBÍK, Jaroslav. *Nejkrásnější dovolená*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 18, s. 14.

³⁷⁶ VAN. *Včera byla první taneční hodina*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 6, s. 10–11.

³⁷⁷ DELAFIELD, E. M. *Z cestovního deníku všední ženy*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 10, s. 12.

³⁷⁸ KIEWNARSKA, Jadwiga. *Pasové údaje*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 17–18, s. 27–28.

³⁷⁹ GIRLING, Katherine Peabody. *Když bylo Haně osm let*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 7, s. 4–5.

³⁸⁰ ŠETKA, Otakar. *Karty*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 5, s. 14.

³⁸¹ PRÉVOST, Marcel. *Josef, Antonín, Gabriel*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 5, s. 20.

³⁸² WEBBOVÁ, Marry. *Na prástkách z lásky*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 193, č. 10, s. 8.

³⁸³ HUMBERGER, Jaroslav. *Zrození malíře*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 9, s. 8.

4.1.5 Vypravěč

V rámci hlediska ve zkoumaných textech převažuje er-formový vypravěč, fokalizující na jednu postavu, a který zároveň není vševědoucí (nevidí ostatním postavám do hlav, neví, co si ostatní myslí, proč jednají, tak jak jednají, neví, co se stane v budoucnosti atd.). Zde jmenujme například povídky *O syna a maminku*³⁸⁴, *Od jedenácti do dvou*³⁸⁵, *Na prvním plese*³⁸⁶, *Dobrodružství ve zdviži*³⁸⁷, *Srdce se vrátila*³⁸⁸, *Lest žen vítězí nad lstí mužů*³⁸⁹, *Cena jedné panenky*³⁹⁰, *O sněžné panně*³⁹¹ nebo *Zlatý zub*³⁹². Další texty v er-formě mají také vypravěče co není vševědoucí, už ale fokalizuje na více postav, to vidíme v textech *Panenka*³⁹³ nebo *Ukradená povídka*³⁹⁴.

V povídce *Jeden den „klasy“*³⁹⁵ se setkáváme s vypravěčem, který je sice er-formový, ale většinu času využívá množného čísla a mluví o třídě (převážně chlapecké části třídy) a je vševědoucí, což není příliš zvykem. Podobně to funguje i v *Básních bez názvu*³⁹⁶ nebo v textu *Matka a kniha*³⁹⁷, kde vypravěč je sice er-formový, ale velmi často oslovuje čtenáře v druhé osobě a také převážně využívá množného čísla. Zde je to způsobeno spojením poezie a prózy v jeden text.

V několika textech je i vypravěč v ich-formě, ale objevuje se v méně textech než er-forma. Navíc se velmi často stává, že tento vypravěč v ich-formě nemluví o sobě, ale o někom jiném, čímž se v textu dostáváme téměř do er-formy, to jsou případy povídek *Bída v taftu*³⁹⁸, *Pracovitá*³⁹⁹, *Nejkrásnější žena lázní*⁴⁰⁰, *Její auta*⁴⁰¹, *Když bylo Haně osm let*⁴⁰², *Martinova maminka*⁴⁰³, *Osel matky Rollinové*⁴⁰⁴... Máme zde i opak, vypravěč je v er-formě, ale

³⁸⁴ RÓN, Zdeněk. O syna a maminku. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 12, s. 2–3.

³⁸⁵ PILAŘ, František. Od jedenácti do dvou. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 13, s. 2–3.

³⁸⁶ MANSFIELD, Catherine. Na prvním plese. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 6, s. 4–5.

³⁸⁷ DURANTY, Walter. Dobrodružství ve zdviži. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 21, s. 19.

³⁸⁸ BUCKOVÁ, Pearl S. Srdce se vrátila. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935, č. 2, s. 5–6.

³⁸⁹ Lest žen vítězí nad lstí mužů. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 9, s. 9, 12.

³⁹⁰ ESPINA, Concha. Cena jedné panenky. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936, č. 4, s. 22.

³⁹¹ HEARN, Lafcardio. O sněžné panně. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 8, s. 4–5.

³⁹² JEAN, Albert. Zlatý zub. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 20, s. 2–3.

³⁹³ PACHNEROVÁ, Míla. Panenka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 15, s. 2–3.

³⁹⁴ BENEŠ, Karel Jaromír. Ukradená povídka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 5, s. 2–3; č. 6, s. 2–3; č. 7, s. 2.

³⁹⁵ PACHNEROVÁ, Míla. Jeden den „klasy“. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 18, s. 2–3.

³⁹⁶ HOLAS, Miloš. Básně bez názvu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 20, s. 2.

³⁹⁷ SVOBODOVÁ, Jiřina. Matka a kniha. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 8, s. 23.

³⁹⁸ TUČKOVÁ, Nina. Bída v taftu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 8, s. 2.

³⁹⁹ COLETTTE. Pracovitá. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 11, s. 2–3.

⁴⁰⁰ VAUTEL, Clément. Nejkrásnější žena lázní. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 17, s. 2–3.

⁴⁰¹ VAUTEL, Clément. Její auto. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 17, s. 3.

⁴⁰² GIRLING, Katherine Peabody. Když bylo Haně osm let. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 7, s. 4–5.

⁴⁰³ GYP. Martinova maminka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 18, s. 13.

vyprávění se odehrává formou přímé řeči, tedy vypráví některá z postav. Takto to funguje v povídce *Fysikální pokusy*⁴⁰⁵.

Nicméně jsou zde přítomny i povídky v ich-formě, které jsou o hlavním hrdinovi, který je sám i vypráví, to je například *Láska*⁴⁰⁶, *Venuše Pomocná*⁴⁰⁷, *Zvolna padá listí...*⁴⁰⁸, *Malý svět*⁴⁰⁹ a či *Láska v expresu*⁴¹⁰, *Hannover o půl třetí zrána*⁴¹¹ a mnoho dalších textů.

Vypravěč převážně není vševědoucí, vychází to z charakteru většiny textů, kdy na konci dochází k překvapivému rozuzlení zápletky (např. v *Pompeie*⁴¹² zoufalá Marja nechápe proč jí její přítelkyně v noci neotevřela, když ráno přijde její manžel a jde z něj cítit voňavka Marjiny přítelkyně, pochopí to), v takovýchto případech by nešlo vystavět děj povídky tak, jak je, pokud by byl přítomen vševědoucí vypravěč. Er-forma je využívána mnohem více kvůli její jednodušší výstavbě textu, navíc nám vypravěč může ukázat o něco víc než vypravěč v ich-formě, který je navíc krajně subjektivní.

V *Evě* se nám objevuje i několik textů, které nejsou psány z pohledu lidí – například v *Bambim*⁴¹³ sledujeme děj z pohledu zvířete, stejně tak je to v povídce *Host*⁴¹⁴, jen se tentokrát jedná o opici, v textu *Útěk do Egypta*⁴¹⁵ nám většinu textu zase vypráví vrba. Je to zajímavé ozvláštňení oproti tradičním textům.

Zajímavé jsou i bezejmenné postavy v povídkách, to se týká textů *Schodiště jara*⁴¹⁶, *Ametystová povídka*⁴¹⁷ nebo *Třináctiletá*⁴¹⁸. Nicméně je to pochopitelné, pokud postava v povídce jméno nepotřebuje, proč jí ho dávat. Navíc tato bezejmennost může působit i tajemně.

⁴⁰⁴ TRÍSKOVÁ, Elvíra. Osel matky Rollinové. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 19, s. 12.

⁴⁰⁵ KÄSTNER, Erich. Fysikální pokusy. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936, č. 2, s. 12.

⁴⁰⁶ PETÁŇOVÁ, Štěpánka. Láska. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 2.

⁴⁰⁷ RAFFEL, Vladimír. Venuše Pomocná. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 9, s. 2–3.

⁴⁰⁸ TAIT, Agnes. Zvolna padá listí. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 22, s. 28–30.

⁴⁰⁹ BEHREND, Alice. Malý svět. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 7, s. 6.

⁴¹⁰ HLÁVKA, Miloš. Láska v expresu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 16, s. 2–3.

⁴¹¹ BOCHOŘÁKOVÁ-DITTRICHOVÁ. Hannover o půl třetí zrána. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 6, s. 14–15.

⁴¹² ŠPÁLOVÁ, Sonja. Pompeia. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 3.

⁴¹³ SALTEN, Felix. Bambi. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 2, s. 4.

⁴¹⁴ MIOMANDRES, Francis de. Host. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1929, č. 3, s. 14.

⁴¹⁵ LAGERLÖFOVÁ, Salma. Útěk do Egypta. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934, č. 4, s. 4–6.

⁴¹⁶ ŘEZÁČ, Václav. Schodiště jara. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 12, s. 14.

⁴¹⁷ RAFFEL, Vladimír. Ametystová povídka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 10, s. 14–15.

⁴¹⁸ ALTENBERG, Petr. Třináctiletá. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 16, s. 16.

4.1.6 Epika a lyrika

Co se týká lyričnosti a epičnosti textů, vypadá to následovně: v *Evě* výrazně převažují texty epické. Textů lyrických tu je velmi málo, ale jsou zde. Jedná se o texty – *Březen*⁴¹⁹, *Poznání sebe*⁴²⁰ a *Básně bez názvu*⁴²¹.

Převaha epických textů není příliš překvapivá, epika se k povídkám hodí a využívá mnohem více než lyrika. Oproti tomu lyrika se v prozaických textech nevyskytuje tak často, předpokládáme tedy, že v *Evě* jsou lyrické prozaické texty využity k ozvláštnění a jsou spojeny s krásnem – jsou estetické, často se v nich krása vyskytuje a samotné se snaží krásné být.

Kromě textů lyrických se zde v menším množství objevuje i básnická próza. Do této skupiny patří i většina textů lyrických, kromě nich jsou to texty jako *Vánoční nokturno*⁴²², *Láska*⁴²³, *Bílý jetel*⁴²⁴. U poezie v próze jsou důvody její přítomnosti v časopise stejné jako u textů lyrických. Jsou estetické, krásné a často spojeny s láskou.

4.1.7 Autoři a autorky, hrdinové a hrdinky

V jednom ročníku *Evy* je průměrně kolem 10–20 prozaických textů. Výjimkou z tohoto schématu je ročník šestý, kde je románů a povídek 31. Prózu v *Evě* píšou jak ženy, tak muži a ve většině ročníků jsou počty textů od mužů a žen buď vyrovnány, nebo je otištěných textů od mužů o trochu více než těch od žen.

Výjimkou z tohoto pravidla je osmý ročník, kde má ženskou autorku 10 textů a jen tři texty mají autora mužského. Je to velká přesila, oproti prvním ročníkům, kde to bylo spíše opačně. Ne vždy se nám, ale povede určit pohlaví autorů, jelikož někteří autoři užívají pseudonymy.

Přesuneme se k hlavním hrdinům i hrdinkám. Ve většině ročníků buď převažuje počet ženských hlavních hrdinek nad počtem mužských hrdinů, nebo jsou texty s hrdiny obou pohlaví vyrovnané. Párkrát se stane, že mužských hrdinů je více než ženských, to je případ

⁴¹⁹ PROKŮPEK, Václav. Březen. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 10, s. 4.

⁴²⁰ NOAILLES, Comtesse de. Poznání sebe. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1932, č. 1, s. 4.

⁴²¹ HOLAS, Miloš. Básně bez názvu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 20, s. 2.

⁴²² JAMMES, Francis. Vánoční nokturno. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1933, č. 4, s. 4.

⁴²³ PETÁŇOVÁ, Štěpánka. Láska. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 2.

⁴²⁴ CROSBY, Harry. Bílý jetel. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 9, s. 8.

prvního a čtvrtého ročníku. Od čtvrtého ročníku navíc přichází změna. Objevují se romány a povídky, kde je více hlavních hrdinů – jsou jimi jak ženy, tak muži zároveň.

Spousta textů z pohledu muže je pro ženy poučná, protože se tam objevuje kritika něčeho, co ženy dělají a muži nemají rádi. Také jsou v *Evě* texty z pohledu malých chlapců, což může ženám napomáhat se vcítit do svých synů a pochopit je. Nebo můžeme sledovat slečnu či ženu pohledem muže, což nám předkládá nový pohled na věc.

Z těchto porovnání vidíme, že *Evě* nešlo nutně jen o to otiskovat texty žen (i když i to bylo důležité), ale převážně o kvalitu textů. Proto se v *Evě* objevuje velké množství textů psaných i muži. *Eva* raději otiskla zajímavý, výchovný nebo poučný text napsaný mužem než hloupost, kterou napsala žena.

4.1.8 Shrnutí

V *Evě* je opravdu velké množství různorodé prózy. Mezi nejčastější témata a motivy patří láska, krása, tajemství, smrt, nevěra a milenectví. Příběhy často předávají čtenářkám morální poselství nebo kritizují společenské normy a společnost samotnou. Láska je součástí téměř každého příběhu a má mnoho podob. Krása je zobrazována v různých formách, často jako důležitá vlastnost žen, a je spojena s pozitivními i negativními důsledky. Tajemství a tajemno přitahují čtenáře svou napínavostí a nevěra slouží jako častý dramatický prvek.

Povídky v *Evě* kombinují romantické a sociální motivy, aby oslovily čtenářky a poskytly jim nejen zábavu, ale i podněty k zamyšlení nad jejich vlastními životy a postavením ve společnosti.

Co se týká kompozice většina textů kombinuje kratší odstavce s delšími, stejně tak je to u vět. Krátké odstavce a věty zvyšují dynamiku a zjednodušují čtení, což je ideální pro čtení ve volném čase. Dialogy a střídání krátkých a dlouhých odstavců a vět udržují texty živé a poutavé. Delší odstavce a věty umožňují rozvíjet složitější myšlenky a pocity, čímž texty získávají hloubku. Použitím formátů jako dopisy, deníkové zápisky nebo výňatky z románů dochází k ozvláštňení textů a „hře na autenticitu“. Obecně je důraz kladen na čtivost a dynamiku, aby texty byly pro čtenářky přitažlivé a zajímavé.

V rámci hlediska v povídkách jasně převažuje vypravěč v er-formě, který není vševědoucí (u románů většinou vševědoucí bývá, je to dáno rozsahem textu) a fokalizuje na hlavního hrdinu. Er-forma je preferována pro svou jednodušší strukturu a možnost

překvapivého rozuzlení zápletky. Máme zde ale i větší množství textů v ich-formě, s vypravěčem, který také není vševědoucí a sám nám příběh vypráví. Objevují se zde specifické případy zahrnující vypravěče v množném čísle nebo oslovující čtenáře v druhé osobě, stejně tak jsou specifické texty z pohledu zvířat či rostlin.

Většina textů je epická, pár z nich jsou lyrické nebo lyricko-epické. V prozaické části se nachází i několik textů básnické prózy. Texty zveřejňované v *Evě* píšou jak muži, tak ženy, i když mužské příspěvky jsou o něco častější. Oproti tomu texty zase mají více hlavní hrdinku ženskou. Nicméně nejde primárně o pohlaví autorů či hrdinů, ale spíš o kvalitu daného příspěvku.

4.2 POEZIE

Poezie není otiskována zdaleka tak často jako próza, nicméně je zde přítomná, a proto se o ní zmíníme. V *Evě* funguje poezie převážně jako „doplňek“ ostatních textů (např. v číslech věnovaných určitému tématu, jak jsme již zmiňovali výše).

Přejdeme k tomu, jak poezie v *Evě* opravdu vypadá. Náznak pravidelnosti je v prvním ročníku *Evy*, kde je otiskována téměř v každém čísle buď čistě poezie (přesněji v 1., 2., 3., 4., 9., 10., 11., 14., 15., 17. a 20.) nebo básnická próza (ta je zahrnuta výše v próze). A například v čísle 11 je otištěna více než jedna báseň.

V dalších ročnících i tato nepatrná pravidelnost mizí a básně jsou otiskovány zřídka (při porovnání s prózou). Převážně nemají pevné místo v časopise, i když občas se snaha o to objeví (v druhém ročníku je pět z osmi textů otištěno na straně 14, podobně ve třetím ročníku je velká část básní na straně osm). Množství básní v ročnících se různí, nelze proto říct, že by byl postupný nárůst nebo pokles. Některé ročníky mají básní více, jiné méně.

V pozdějších ročnících (pátý, osmý, devátý a desátý) se setkáváme s tím, že byť poezie není v každém čísle, jednou za čas se v čísle objeví ve větším množství (dvě až tři básně na číslo), většinou je to buď jedna strana nebo dvoustránka věnovaná poezii, někdy jsou součástí jen básně, jindy k tomu i vysvětlující text⁴²⁵, často jsou básně spojeny tématem⁴²⁶ nebo pochází od jednoho autora⁴²⁷. Kromě samotných básní se v *Evě* nachází i spousta článků o poezii⁴²⁸, které ji rozebírají, případně poezie vychází k nějakému výročí, např. jubileum Máchy⁴²⁹.

Básně, které *Eva* otiskovala jsou jak od autorů českých, tak překladové (převážně z angličtiny, francouzštiny a němčiny). Jsou zde ale i básně ve slovenštině.

4.2.1 Témata a motivy

Láska je, stejně jako v próze, nejčastějším tématem poetických textů. Setkáme se s ní v různých formách ve většině básní. Nejčastěji to bývá láska milenecká či partnerská (většina

⁴²⁵ Např: HARTL, Antonín. Jaro a láska ve středověké lyrice německé. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 13, s. 9.

⁴²⁶ Např: SOMMER, Václav. Sous les toits de Paris. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 6, s. 9.

⁴²⁷ Např: SEIFERT, Jaroslav. Vajdštejnská zahrada. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936, č. 3, s. 4.

⁴²⁸ ZÁVADA, Vilém. Z nové české poesie. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, č. 2, s. 7. Nebo: ZÁVADA, Vilém. První knížky básní. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, č. 3, s. 25.

⁴²⁹ Z díla a zápisků Karla Hynka Máchy. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 13, s. 11.

textů to ale nerozlišuje), láska krásná a zamilovaná, to je třeba v básni *Milostná píseň*⁴³⁰, *Na prahu*⁴³¹, *Rozhovor na rozhraní roku*⁴³² nebo *Probuzení*⁴³³.

Často se ale objevuje i láska nešťastná případně básně v nichž figuruje zlomené srdce. Mezi takovéto texty patří: *Podletní den*⁴³⁴, *Vzpomínka*⁴³⁵, *Spartský karneval*⁴³⁶, *Romance*⁴³⁷ nebo *Chopinův valčík*⁴³⁸. Láska, která začíná nešťastně, ale končí šťastně je v básni *Román*⁴³⁹.

Láska je nejčastějším tématem básní kvůli tomu, že je to láska. Je to něco, co ženy zajímá, co chtějí a o čem rády čtou, a tím to v nich vyvolává emoce. Proto je v *Evě* tolik otiskovaná poezie s tématem lásky. Nemusí to být jen láska šťastná, ba naopak nešťastná láska končící zlomeným srdcem vyvolá ve čtenářce ještě víc emocí.

Dalším výrazným motivem je touha. Ta je přítomna v básních *Tenis*⁴⁴⁰, *Na prahu*⁴⁴¹, *Milostná píseň*⁴⁴², *Probuzení*⁴⁴³, *Verše*⁴⁴⁴ a mnoho dalších. Touha je téměř ve všech případech spojená s tématem lásky. Milenka touží po milenci, který je daleko, milenec zase touží po milence, která je zadaná a nemá zájem. Motiv touhy přidává vášeň do básně a činí ji více živelnou a působící na emoce.

Dalším velmi opakovaným motivem je krása. Převážně se mluví o kráse fyzické a ženské, to lze vidět v textech: *Tenis*⁴⁴⁵, *Evě*⁴⁴⁶, *Dívky z kanceláře*⁴⁴⁷ nebo *Lorelei*⁴⁴⁸. Když se zastavíme u popisů ženské krásy, překvapuje nás, jak často se spolu s motivem krásy objevuje motiv ženských ňader, žádná jiná část těla v básních není takto opěvována. Ženská ňadra jsou zmiňována v textech: *Šlěpěje ticha*⁴⁴⁹, *Milostná píseň*⁴⁵⁰, *Májové opojení*⁴⁵¹, *Verše*⁴⁵² a *Ironické předjaří*⁴⁵³.

⁴³⁰ MERTL, Karel. Milostná píseň. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 14, s. 2.

⁴³¹ GABE, Dora. Na prahu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1931, č. 2, s. 22.

⁴³² JIRKO, Miloš. Rozhovor na rozhraní roku. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 2.

⁴³³ DESBORDES-VALMORE, Marcellina. Probuzení. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 22, s. 8.

⁴³⁴ JURČINOVÁ, Eva. Podletní den. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 21, s. 10.

⁴³⁵ SPITZOVÁ, Anděla. Vzpomínka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 18, s. 9.

⁴³⁶ HILAR, Karel Hugo. Spartský karneval. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 6, s. 7.

⁴³⁷ SAJÍC, Jan. Romance. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 11, s. 2.

⁴³⁸ JURČINOVÁ, Eva. Chopinův valčík. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1928, č. 2, s. 2.

⁴³⁹ RIMBAUD, Arthur. Román. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 10, s. 14.

⁴⁴⁰ VOJTA, Pavel. Tennis. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 11, s. 2.

⁴⁴¹ GABE, Dora. Na prahu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1931, č. 2, s. 22.

⁴⁴² MERTL, Karel. Milostná píseň. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 14, s. 2.

⁴⁴³ DESBORDES-VALMORE, Marcellina. Probuzení. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 22, s. 8.

⁴⁴⁴ HOLAS, Miloš. Verše. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 10, s. 11.

⁴⁴⁵ VOJTA, Pavel. Evě. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 11, s. 2.

⁴⁴⁶ HAAS, Hugo. Evě. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 7, s. 9.

⁴⁴⁷ NEZVAL, Vítězslav. Dívky z kanceláře. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 21, s. 4.

⁴⁴⁸ EICHENDORFF, Josef von. Lorelei. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 13, s. 8.

⁴⁴⁹ HOLAS, Miloš. Šlěpěje ticha. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 9, s. 10.

U krásy se důvod přítomnosti tohoto motivu liší od prózy. Poetické texty nemají ženu přesvědčit, že musí být sama krásná, svěží, mladá a vysportovaná. Tyto texty jsou psány převážně muži, jsou spíše takovými oslavnými písněmi na ženskou krásu. Zmínění ženských nader v tomto kontextu vnáší náznak erotiky do básní.

Velmi často se v básních nachází příroda, ať už v podobě, lesa (*Kraj pozdní jeseň pozlatila*⁴⁵⁴), pole (*Podzimní večer*⁴⁵⁵, *Píseň Ofelie*⁴⁵⁶) nebo třeba zahrady (*V zahradě*⁴⁵⁷, *Probuzená*⁴⁵⁸). Z přírody pochází i květiny, které se v básních také objevují, např. *Předjaří*⁴⁵⁹, *Italský sonet*⁴⁶⁰, *Vzpomínka*⁴⁶¹, *Dívka a květiny*⁴⁶² nebo třeba *Z léta*⁴⁶³ obzvlášť často se jedná o růže – *Stance*⁴⁶⁴, *Spomalovanou stuhou*⁴⁶⁵, *Zkušenosti*⁴⁶⁶, *Podletní den*⁴⁶⁷ nebo *Probuzená*⁴⁶⁸.

S přírodou se také pojí koloběh roku a změny s ním spojené, tedy roční období. Motivy jara (*Rok co rok*⁴⁶⁹, *Jang-ti*⁴⁷⁰), či podzimu (*Podzimní večer*⁴⁷¹) se v *Evě* nalézají ve větším množství než motivy léta či zimy, nicméně většinou bývají v básni spojené – báseň o podzimu mluví i o přicházející zimě např. *Kraj pozdní jeseň pozlatila*⁴⁷², báseň o jaru mluví i o létě např. *Jaro*⁴⁷³. Takovéto texty často pojednávají spíš negativně o konci či zániku něčeho než o začátku něčeho nového, mezi takovéto texty patří: *Podzim u přívozu*⁴⁷⁴, *Na prahu*

⁴⁵⁰ MERTL, Karel. Milostná píseň. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 14, s. 2.

⁴⁵¹ JIRKO, Miloš. Májové opojení. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 13, s. 9.

⁴⁵² HOLAS, Miloš. Verše. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 10, s. 11.

⁴⁵³ HOLAS, Miloš. Ironické předjaří. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 10, s. 11.

⁴⁵⁴ BLOK, Alexandr. Kraj pozdní jeseň pozlatila. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935, č. 2, s. 12.

⁴⁵⁵ SPRINGER, F. A. Podzimní večer. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 23–24, s. 20.

⁴⁵⁶ BLOK, Alexandr. Píseň Ofelie. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 19, s. 8.

⁴⁵⁷ VANĚČEK, Arnošt. V zahradě. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 13, s. 5.

⁴⁵⁸ SCHWARZOVÁ, Růžena. Probuzená. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 12, s. 14.

⁴⁵⁹ SPRINGER, F. A. Předjaří. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 11, s. 8.

⁴⁶⁰ JURČINOVÁ, Eva. Italský sonet. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 17, s. 11.

⁴⁶¹ SPITZOVÁ, Anděla. Vzpomínka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 18, s. 9.

⁴⁶² WALLÓ, Kimi. Dívka a květiny. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934, č. 3, s. 16.

⁴⁶³ ERBAN, Karel. Z léta. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 15, s. 2.

⁴⁶⁴ MOREAS, Jean. Stance. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1930, č. 1, s. 4.

⁴⁶⁵ GOETHE, Johann Wolfgang. S pomalovanou stuhou. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 12, s. 25.

⁴⁶⁶ VANĚČEK, Arnošt. Zkušenosti. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 16, s. 11.

⁴⁶⁷ JURČINOVÁ, Eva. Podletní den. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 21, s. 10.

⁴⁶⁸ SCHWARZOVÁ, Růžena. Probuzená. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 12, s. 14.

⁴⁶⁹ HORA, Josef. Rok co rok. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 12, s. 3.

⁴⁷⁰ Jang-ti. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 12, s. 16.

⁴⁷¹ SPRINGER, F. A. Podzimní večer. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 23–24, s. 20.

⁴⁷² BLOK, Alexandr. Kraj pozdní jeseň pozlatila. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 19, č. 2, s. 12.

⁴⁷³ HOLAS, Miloš. Jaro. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 14, s. 6.

⁴⁷⁴ SPRINGER, F. A. Podzim u přívozu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 21, s. 3.

*podzimu*⁴⁷⁵, *Jarní*⁴⁷⁶ nebo *V podzimu nad městem*⁴⁷⁷. Takže v nich můžeme mluvit nejen o motivu určitých ročních období, ale i o motivu konce.

Příroda je místo, kde se milenci setkávají či na sebe teskně čekají, anebo si v ní hojí své zlomené srdce. Převážně je tedy příroda romantickou kulisou, nebo je ve spojení např. s létem a ukazuje nám pole plné úrody. V tomto směru je téma přírody neoddelitelnou součástí básně. V případě romantické kulisy je příroda spíše estetickým doplňkem básně.

Končí ale i jiné věci než jen roční období. Například láska v *Manželství*⁴⁷⁸. Také se v *Evě* vyskytují básně, v nichž figuruje motiv smrti. Mluvíme o básních *Květen v San Marcu*⁴⁷⁹, *Zářivé zvony*⁴⁸⁰ nebo *Přístav v Marseille*⁴⁸¹.

Motivy smrti a konce jsou v poezii časté. Je to něco, co čtenářky sice děsí, ale také překvapuje a nutí číst dál. V textech otištěných v *Evě* nevidíme žádné extrémní apokalyptické výjevy hromadných vražd či sebevražd, smrt se objevuje jen v náznacích a nutí čtenářky se nad textem hlouběji zamyslet.

V několika textech se nachází i křesťanské motivy, motivy víry či Boha. Jedná se o texty *Prokletí*⁴⁸², *Kajícnice*⁴⁸³ a *Lucerna*⁴⁸⁴. Křesťanské motivy jsou zde využity spíše jako metafora (v první básni), nebo je podnětem k úvaze lyrického subjektu (v druhé básni), ve třetím textu tyto motivy značí naději. Ve všech textech má tedy křesťanská víra jiný účel než přilákat čtenáře, jde zde spíše o vykreslení určité situace.

Poezie je otiskována převážně nepravidelně a má v *Evě* své místo, hlavně kvůli svému estetickému účinku. Témata a motivy poezie se v mnoha bodech protínají s prózou (např. téma lásky, motiv přírody nebo smrti), ale ne vždy má stejný motiv stejný účel, např. krása. Jsou zde i motivy, které v próze nemáme – například motivy křesťanské. Hlavním úkolem poezie v *Evě* je vyvolat nějaký pocit ve svém čtenáři – ať již hezký nebo ošklivý, nebo na něj nějak působit.

⁴⁷⁵ VIEDNEROVÁ, Věra Hana. Na prahu podzimu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 20, s. 2.

⁴⁷⁶ HOLAS, Miloš. Jarní. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 10, s. 2.

⁴⁷⁷ SPRINGER, F. A. V podzimu nad městem. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1929, č. 3, s. 14.

⁴⁷⁸ VIEDNEROVÁ, Věra Hana. Manželství. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 13, s. 2.

⁴⁷⁹ JURČINOVÁ, Eva. Květen v San Marcu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 14, s. 6.

⁴⁸⁰ MALÍŘOVÁ, Helena. Zářivé zvony. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935, č. 3, s. 6.

⁴⁸¹ VRCHLICKÁ, Eva. Přístav v Marseille. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1928, č. 1, s. 2.

⁴⁸² ŠNOBR, Jan. Prokletí. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 17, s. 2.

⁴⁸³ ZÁVADA, Vilém. Kajícnice. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 11, s. 2.

⁴⁸⁴ SCHEINPFLUGOVÁ, Olga. Lucerna. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 16, s. 8.

4.3 LITERÁRNÍ PUBLICISTIKA

Publicistika v *Evě* zahrnuje mnoho různých typů textů. Časté jsou různé druhy reportáží (cestopisné, ze společnosti...), rozhovorů, filmových, literárních a divadelních recenzí, esejí, komentářů, článků o aktualitách, zpráv o událostech, fejetonů, causerií... Tematicky jsou tyto texty velmi rozmanité a různorodé. Většina z nich řeší nějaké aktuální téma. Některé příspěvky jsou zaměřeny na to čtenářky pobavit, jiné jim mají ukázat něco co neznají, jiné je seznámit s akcemi, které proběhly, další nastínit životy celebrit... Témat probíraných v *Evě* je opravdu velké množství.

S literaturou jsou spojeny převážně literární fejetony a literární causerie, které se zabývají buď samotnou literaturou nebo tématy s ní spojenými, může se jednat o texty spojené s určitou knihou, literárním tématem, existujícím nebo pomyslným spisovatelem...

Dále se v *Evě* o literaturu zajímají recenze – otiskované skoro v každém díle o různých knihách. Nejčastěji to bývají knihy zrovna vycházející nebo knihy které nedávno vyšly. Kromě recenzí se v *Evě* objevují i texty o samotných spisovatelích, jejich životě nebo úmrtí. Publicistiky o literatuře v časopisu není příliš mnoho, ale zase zde není úplnou vzácností. *Eva* dává mnohem větší prostor samotné literatuře než textech o ní.

4.3.1 Literární fejetony a causerie

O fejetony v *Evě* rozhodně není nouze. Je jich zde spousta a na rozličná témata. Některé se věnují módě, další hudbě, Vánocům, sportu a mnoha dalším tématům. Fejetonů zabývajících se literaturou je v časopise spíše poskrovnu. Podobně je to v *Evě* také s literárními causeriemi, proto tyto dva podobné žánry uvádíme v jedné kapitole.

Musíme ale podotknout, že *Eva* všechny tyto texty uvádí jako causerie. Když se na ně podíváme, zjistíme, že to není úplně pravdou. Samozřejmě tu causerie jsou, viz níže, ale většinou se jedná o fejetony. Fejeton je dle Halady a Osvaldové v *Slovníku žurnalistiky* definován jako text snažící se navázat kontakt se čtenářem, má lehkou stylistickou formu a snaží se téma vidět z nového úhlu.⁴⁸⁵ Causerie je zase definovaná jako vtipná úvaha psaná

⁴⁸⁵ OSVALDOVÁ, Barbora. Fejeton. In OSVALDOVÁ, Barbora a HALADA, Jan (ed.). *Slovník žurnalistiky: výklad pojmů a teorie oboru*. Páté, doplněné a rozšířené vydání (v Nakladatelství Karolinum druhé). Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2023, s. 93–95.

v lehkém a subjektivním tónu, má působit jako by čtenář byl na besedě s autorem. Oproti fejetonu má oslabenou gradaci a pointu.⁴⁸⁶

Máme zde například fejeton *Když jsme čtli Galsworthyho Ságu*⁴⁸⁷, v němž autorka pojednává o vlivu této jeho tvorby na sebe, ale i další jedince ve společnosti.

Ve fejetonu *Jak by napsal vánoční povídku*⁴⁸⁸ zase vidíme humorný text složený z příspěvků několika autorů – Čapka, Peroutky a Scheinpflugové, a vymyšlených osob, kteří uvádí své velmi krátké povídky na téma Vánoce.

V causerii *Literární šaty*⁴⁸⁹ nám autorka textu ukazuje důležitost oblečení literárních postav. Šaty hrdinek mluví za ně, využívají neverbální komunikace a náznaků. Navíc zde autorka předpokládá určitou znalost literárních textů (mluví o Ireně ze *Ságy rodu Forsytů*, knihu ale nezmiňuje, buď to musíte znát, což autorka evidentně předpokládá, nebo si onu Irenu, manželku Soamose, dohledat, abyste pochopili pointu). Poukazuje na to, jak jsou i takovéto detaily v díle důležité.

Jedním z dalších fejetonů je *Přírodní diletant*⁴⁹⁰, který byť už tematicky trochu odbíhá k tématu přírody, referuje o nárocích na život autora a jeho preferované formě odpočinku a oddechu. Sledujeme vnitřní změny v emocích autora a kritiku jeho předchozího intelektuálního života, který byl povýšený. I přesto ale svou práci nezatrácuje, jen se od ní najednou dokáže na chvíli odpoutat a uvědomit si, že se kolem ní netočí celý svět.

Částečně se také téma autorství a literatury objevuje v textu *Proměny*⁴⁹¹ od Colette, tu jsme již v práci zmiňovali jako autorku románu *Ta druhá*⁴⁹². Hlavním tématem tohoto textu také není literatura, ale autorka zde mluví o své tvorbě, a nejen pozitivních reakcích svých čtenářů na její další činnosti, kromě té literární. Tento text nás zasvěcuje do světa spisovatelky, ukazuje nám, jaké je to být autorem a jaké na vás mají lidé, kteří vás ani neznají, nároky.

⁴⁸⁶ ČEŇKOVÁ, Jana. Causerie. In OSVALDOVÁ, Barbora a HALADA, Jan (ed.). *Slovník žurnalistiky: výklad pojmů a teorie oboru*. Páté, doplněné a rozšířené vydání (v Nakladatelství Karolinum druhé). Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2023, s. 52–53.

⁴⁸⁷ ŠKLÍBOVÁ, Hana. Když jsme čtli Galsworthyho Ságu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 8, s. 25.

⁴⁸⁸ PŘIBÍK, Jaroslav. Jak by napsal vánoční povídku. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1931, č. 4, s. 9.

⁴⁸⁹ ŘEZÁČOVÁ, E. Literární šaty. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 8, s. 25.

⁴⁹⁰ DRAF. Přírodní diletant. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 19, s. 26.

⁴⁹¹ COLETTE. Proměny. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 21, s. 8.

⁴⁹² COLETTE. *Ta druhá*. 3, 1931, č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–9; č. 21, s. 6–9; č. 22, s. 6–9; 4, 1931–1932, č. 1, s. 19–21; č. 2, s. 22–23; č. 3, s. 22–23; č. 4, s. 28–29; č. 5, s. 22–23; č. 6, s. 19–21; č. 7, s. 22–23; č. 8, s. 22–23; č. 9, s. 19–21; č. 10, s. 24; č. 11, s. 20–21; č. 12, s. 20–21; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 18–19.

Posledním z textů, které zmíníme, je *Eva čte*⁴⁹³, zde autora zajímá, co vzdělané čtenářky *Evy*, vlastně čtou. Mluví o jiných, ne tolik vzdělaných ženách, co se ženou za méně kvalitní literaturou nebo často komolí jména autorů, co někde slyšely. Z textu vyplývá, že čtenářky *Evy* čtou převážně časopisy, ale knihy už tolik ne, takže to působí jako výtky určená právě jim, aby začaly více číst i knihy, nejen periodika.

Z uvedené texty se liší jeden od druhého a nabízí nám nové pohledy na různé literární oblasti. Texty mají za úkol čtenářky nasměrovat určitým směrem, vzdělávat je a také se snaží je vychovávat. V každém textu je jeho cíl trochu jiný. Jednou je čtenářkám ukázán život autorů, i s těmi nelehkými částmi a možnostmi úniku.

Jindy se jim někdo jiný snaží vštípít, aby četly více kvalitní knihy. V dalším textu vidíme pohled na svět po přečtení ságy, což má čtenářky motivovat si ji přečíst, a navíc nad tím i přemýšlet, protože od toho literatura přeci je. Stejně tak tuto snahu vidíme v textu o osaceni literárních hrdinek, kdy čtenářky po jeho přečtení si příště jistě dají pozor na to, co na sobě daný hrdina či hrdinka má, a zda to nemá s něčím jiným v knize souvislost.

4.3.2 Recenze

Literární recenze se zpravidla objevují v rubrice Literatura, která je v navazujících číslech (od třetího ročníku) přejmenována na Kulturní marginalie. Později když se rubriky ujímá Božena Benešová je opět přejmenována na Literaturu (od jedenáctého čísla sedmého ročníku. Po smrti Benešové do rubriky přispívají další autoři. Od 9. ročníku rubrika Literatura mizí, nicméně texty o literatuře zůstávají. V jednom čísle jsou otištěny jeden až tři texty recenze nějakého literárního díla.

Bývá zde recenzována jak poezie, tak próza. Ale nejen to, jsou zde i recenze na vydané dopisy důležitých osobností (např. *Milostné dopisy Frant. Lad. Riegra a Marie Palacké*⁴⁹⁴) nebo třeba sborníky (např. *F. X. Šaldovi k 22. prosinci 1932*⁴⁹⁵) Podobně to funguje i u žánru – otiskují se recenze na to, co vychází a bude nějakým způsobem zajímat ženy, takže například i recenze dětských knih (*Marin Michaelis: BIBI*⁴⁹⁶).

⁴⁹³ JIRKO, Miloš. *Eva čte*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 7, s. 4.

⁴⁹⁴ Nk. *Milostné dopisy Frant. Lad. Riegra a Marie Palacké*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 11, s. 25.

⁴⁹⁵ Nk. *F. X. Šaldovi k 22. prosinci 1932*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 11, s. 25.

⁴⁹⁶ Dr. F. Marin Michaelis: *BIBI*. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 6, s. 24.

Recenzují se jak díla autorů českých, tak zahraničních (zde je hodnocen i předklad dané knihy a kvalita překladatelovy práce – kritika této práce např. v *Pierre Jean Jouve: Hekaté*⁴⁹⁷). Některé recenze jsou velmi pozitivní (např. *Willa Catherová: Stíny na úskalí*⁴⁹⁸), ale nejsou tady jen texty chválící, vyskytují se zde i texty opravdu kritické (např. *František Götz: Padající hvězdy*⁴⁹⁹).

Recenze se nevztahují pouze na knihy vydané Melantrichem (i když jejich knihy se v této rubrice také objevují), ale pochází z různých nakladatelství. Recenzují se i texty spolupracovníků *Evy*, a dokonce jsou kritizovány, a nejen slepě oslavovány, jako např. ve *Vilém Závada: Siréna*⁵⁰⁰. V rubrice se objevují i recenze na otiskované texty, např. román na pokračování – *Marie Pujmanová: Pacientka dra Hegla*⁵⁰¹, tato recenze vyšla ale až potom, co tento román byl v *Evě* zakončen.

Obě tyto skutečnosti, jak díla jiných nakladatelství, tak kritika vlastních autorů, nám ukazují, že tyto recenze byly skutečně kvalitní a pečlivě promyšlené, nikoli jen povrchní chvála vytvořená rychle bez hlubšího zamyšlení. Recenze nastíní děj a následně hodnotí tematickou stránku textu, kompozici a výstavbu textu, hlavního hrdinu či hrdinku, styl autora či autorky a vlastně cokoliv, co recenzenta na textu buď zaujme, nebo naopak velmi naštvě.

Pro čtenářky *Evy* to znamená, že tato rubrika s recenzemi je vytvořena z velmi kvalitních příspěvků, často propojených i s texty zde otiskovanými. Čtenářky zde mohou najít tipy na kvalitní literaturu, nebo naopak tipy čemu se vyhnout. A i přesto že je *Eva* hlavně časopisem pro ženy, nenajdeme zde recenze na sentimentální ženské romány (jak je již jasné z kapitoly o próze).

Často jsou zde otiskovány recenze děl uznávaných českých autorů jako byli Závada, Pujmanová, Vančura, Hostovský, Kafka, Šalda, Benešová, Čapek a další, ale také zde jsou i recenze knih překladových známých i méně známých autorů (např. Julien Green, Arnold Zweig, Hervey Allen, Thomas Mann, Sigrid Undsetová...). Rubrika slouží nejen k recenzím (i když jsou to nejčastěji otiskované texty v ní), ale jak jsme již výše nastínili, i k dalším textům, které jsou spojené s literaturou, čímž pomáhá čtenářkám se v literárním světě orientovat.

⁴⁹⁷ A. Pierre Jean Jouve: Hekaté. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1932, č. 4, s. 32.

⁴⁹⁸ F. Willa Catherová: Stíny na úskalí. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 5, s. 24.

⁴⁹⁹ K. František Götz: Padající hvězdy. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1932, č. 1, s. 26.

⁵⁰⁰ Nk. Vilém Závada: Siréna. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 10, s. 24.

⁵⁰¹ F. Marie Pujmanová: Pacientka dra Hegla. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 6, s. 22.

4.3.5 Texty o literárních osobnostech

Kromě již dříve zmíněných textů se v *Evě* v menším množství vyskytují i různé texty o autorech, které jsou ale ve většině případů spojeny s jejich dílem a literaturou. Velmi často jsou texty součástí, již výše zmiňované, rubriky Literatura. Ale nejsou zde otiskovány nijak pravidelně.

Jde například o text *Paní Pearl S. Bucková*⁵⁰², který referuje o autorce, jejím životě a zkušenostech s Čínou, které následně využila při tvorbě své povídky *První žena*⁵⁰³, která v *Evě* poprvé vychází ve stejném čísle jako tato recenze. Další z možných textů je třeba oznámení o dalším románu na pokračování, které doprovází text o autorovi/autorce a nastínění díla – např. *Nový román Evy*⁵⁰⁴ o Vicki Baumové a jejím románu *Cesta za slávou*⁵⁰⁵.

Podobně to funguje například ve článku *Literární cena Melantricha*⁵⁰⁶, kde nás autor seznamuje s Vladislavem Vančurou, Františkem Chudobou a Egonem Hostovským jakožto výherci této ceny. Každému z těchto tří autorů je věnován odstavec pojednávající o spisovateli a jeho dosavadním literárním díle. Také jsou v *Evě* otiskovány i např. nekrology váženého autora či autorky (již zmiňovaný text o úmrtí Boženy Benešové⁵⁰⁷).

Jedním z rozsáhlejších textů je *Dluh Karolině Světlé*⁵⁰⁸, ve kterém je popsán její život, přes rodinné poměry, manželství nebo vztah s Nerudou. Text je sice částečně také recenzí (autorka zmiňuje nově vyšlou knihu), nicméně až na pár hodnotících vět je text převážně o Světlé. Stejně tak bychom mohli uvést text *Karolina Světlá*⁵⁰⁹, který je ale téměř slovo od slova stejným textem jen s pár obměnami, například zde chybí ona recenzní část.

Dalším z rozsáhlejších textů je *In memoriam Aloise Jiráska*⁵¹⁰, který referuje o Jiráskově životě i díle. Podobně je to i v textu *In memoriam*⁵¹¹, který je o životě a smrti

⁵⁰² ŠPAČKOVÁ, L. Paní Pearl S. Bucková. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 14, s. 22.

⁵⁰³ BUCKOVÁ, Pearl S. První žena. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 14, s. 23–24, č. 15, s. 18–19, č. 16, s. 22–23, č. 17, s. 12–13, č. 18, s. 24–25, č. 19, s. 21–22, č. 20, s. 17–18, č. 21, s. 19–20, č. 22, s. 21–22.

⁵⁰⁴ R. Nový román Evy. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 19, s. 24.

⁵⁰⁵ BAUMOVÁ, Vicki. Cesta za slávou. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 20, s. 6–9; č. 21, s. 9–12; č. 22, s. 6–9; 5, 1932–1933, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 4–6; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 12–14; č. 5, s. 6–8; č. 6, s. 6–9; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 9–12; č. 10, s. 5–8; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 5–7; č. 13, s. 8–10; č. 14, s. 7–9; č. 15, s. 7–8; č. 16, s. 10–12; č. 17, s. 9–12; č. 18, s. 10–13; č. 19, s. 9–12; č. 20, s. 10–13; č. 21, s. 14–16; č. 22, s. 13–15.

⁵⁰⁶ -ov-. Literární cena Melantricha. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 11, s. 24.

⁵⁰⁷ Božena Benešová zemřela. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 12, s. 8.

⁵⁰⁸ MAJEROVÁ, Marie. Dluh Karolině Světlé. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 9, s. 24.

⁵⁰⁹ MALÍNSKÁ, I. Karolina Světlá. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 10, s. 27.

⁵¹⁰ MALÍNSKÁ, Irena. In memoriam Aloise Jiráska. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 11, s. 25.

⁵¹¹ JELENOVÁ, Růžena. In memoriam. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 22, s. 26–27.

Jarmily Haškové. Rozdílem je, že u Jirásků se mluví převážně o jeho díle, oproti tomu u Haškové autorka mluví hlavně o jejím těžkém životě a věčném humoru.

Jsou zde přítomny i texty o životech zahraničních autorů, např. *Emile Zola a Jeanne Rozerotová*⁵¹², pojednávající o jejich poměru, dětech, vztahu jeho manželky k jeho nemanželským dětem a také o jeho náhlé smrti. Dále jsou tu i texty o autorech ne tolik známých, např. *Pavla Kytlicová zemřela*⁵¹³.

Asi nejčastěji byly texty otiskovány k určitému významnému výročí, např. *Jubileum Boženy Němcové*⁵¹⁴ tento text byl vydán k 70. výročí jejího úmrtí, text zmiňuje její těžký život, literární dráhu i nemoci. Ale také tu jsou texty vydávané k narozeninám autorů, např. *Jubileum Terezie Vansové*⁵¹⁵.

V této kapitole nesmíme opomenout dva delší texty z prózy, o kterých jsme již mluvili. Jsou jimi *Cesta Boženy Němcové*⁵¹⁶ a *Dětství s Vrchlickým*⁵¹⁷. I přesto, že tyto texty patří svým stylem spíše k próze (u obou textů je to dané jejich vypravěčem, který je vševědoucí a ví, co si postavy myslí), nemůžeme je nezmínit.

*Cesta Boženy Němcové*⁵¹⁸ je biografií a snahou zmapovat život Boženy Němcové a seznámit s ním čtenářky. Sledujeme její život i cestu k literatuře. *Dětství s Vrchlickým*⁵¹⁹ je oproti tomu takové nahlédnutí pod pokličku, zobrazení známého autora v úplně jiném světle, než ho literární scéna zná.

Texty o autorech se v *Evě* vyskytují, ale není jich mnoho, časopis se spíše zaměřuje na texty literární případně jejich recenze. Když už se zaměřují na osobnosti bývají to více slavné osobnosti, a hlavně herečky nebo herci než autoři.

⁵¹² TRÍSKOVÁ, Eliška. Emile Zola a Jeanne Rozerotová. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 16, s. 22.

⁵¹³ F. J. Pavla Kytlicová zemřela. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 9, s. 24.

⁵¹⁴ MALÍNSKÁ, Irena. Jubileum Boženy Němcové. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 8, s. 26.

⁵¹⁵ –vč–. Jubileum Terezie Vansové. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 13, s. 24.

⁵¹⁶ SYNEK, Emil. Cesta Boženy Němcové. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934–1935, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 18–20; č. 4, s. 7–9, 32, 35–36; č. 5, s. 14–15; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 13–15; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–7; č. 13, s. 6–7; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 7–9; č. 16, s. 6–8; č. 17–18, s. 8–10; č. 19, s. 6–7; č. 20, s. 8–9; č. 21, s. 4–6; č. 22, s. 6.

⁵¹⁷ VRCHLICKÁ, Eva. Dětství s Vrchlickým. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937–1938, č. 1, s. 6–7; č. 2, s. 8–9; č. 3, s. 6–7; č. 4, s. 8; č. 5, s. 8; č. 6, s. 8–9; č. 7, s. 10; č. 8, s. 15; č. 9, s. 14; č. 10, s. 14; č. 11, s. 6; č. 12, s. 8; č. 13, s. 12; č. 14, s. 14; č. 15, s. 8.

⁵¹⁸ SYNEK, Emil. Cesta Boženy Němcové. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934–1935, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 18–20; č. 4, s. 7–9, 32, 35–36; č. 5, s. 14–15; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 13–15; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–7; č. 13, s. 6–7; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 7–9; č. 16, s. 6–8; č. 17–18, s. 8–10; č. 19, s. 6–7; č. 20, s. 8–9; č. 21, s. 4–6; č. 22, s. 6.

⁵¹⁹ VRCHLICKÁ, Eva. Dětství s Vrchlickým. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937–1938, č. 1, s. 6–7; č. 2, s. 8–9; č. 3, s. 6–7; č. 4, s. 8; č. 5, s. 8; č. 6, s. 8–9; č. 7, s. 10; č. 8, s. 15; č. 9, s. 14; č. 10, s. 14; č. 11, s. 6; č. 12, s. 8; č. 13, s. 12; č. 14, s. 14; č. 15, s. 8.

O autorech se často objevují zmínky v článcích orientovaných na něco jiného, než je jejich život (celoživotní dílo, nová kniha). Většina těchto textů má za cíl poukázat na autora a jeho dílo v rámci nějakých aktualit (při výhře ceny, při výročí, při vydání nové knihy o osobě). Ale když se jedná o důležité osobnosti je jim věnován vlastní prostor (např. právě Němcová nebo další výše zmiňovaní).

Čtenářky se díky těmto informacím mohou seznámit s životem autorů, zajímavostmi z jejich života (např. článek o Zolově poměru), novými informacemi o díle, a tím vším se postupně a nenásilně vzdělávat.

4.4 ČASOPIS EVA ZA DRUHÉ REPUBLIKY A PROTEKTORÁTU

V jedenáctém ročníku máme z počátku jeden román na pokračování, později ho ale doplní druhý román na pokračování, tak jak to bylo u ročníků předchozích. Celým ročníkem nás provází román od K. J. Beneše *Kouzelný dům*⁵²⁰, od 13. čísla přibývá text od Martina Klána *Vzali se ve snu*⁵²¹, příběh psaný formou dopisů, deníkových zápisů či lístků podstrčených pode dveřmi. V menší míře jsou zastoupeny i povídky. Přítomná je i poezie, v podobném rozsahu jako v předchozích ročnících, také se zde nachází i dvojstránky určené jen poezii, např. *Věčný hlas srdce na vlnách verše*⁵²².

Podobně jako v předchozích ročnících se zde objevují i různé texty o literatuře, o autorech a jejich tvorbě případně knižní novinky a jejich nastínění, např. *Milostné jaro Mikoláše Alše*⁵²³, *Nové knihy básnické*⁵²⁴, *Nově přeložené knihy*⁵²⁵ nebo třeba *České jaro v Nerudových feuilletech*⁵²⁶.

Změny jsou zjevnější v neliterární části časopisu, je zde hodně anket a textů o ženské práci. Častěji se objevují i texty určené pro hospodyně. Velkým rozdílem je reakce časopisu na Mnichovskou dohodu a na vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava. Na Mnichovskou dohodu *Eva* jasně reagovala v textu *Soukromý dopis o věcech nás všech*⁵²⁷, oproti tomu při vyhlášení protektorátu se v časopise nic neděje, neobjevuje se žádná reakce a obsahově bychom jej nerozeznali od čísla předchozího.

Ve dvanáctém ročníku se nám zvyšuje množství literatury, máme zde tři texty na pokračování, jedním z nich je pohádka pro děti i maminky *Zuzanka objevuje svět*⁵²⁸, dalším

⁵²⁰ BENEŠ, Karel Jaromír. Kouzelný dům. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 11, 1939, č. 1, s. 11–12, 16, 26–28; č. 2, s. 6–7, 26–28; č. 3, s. 8–9, 26–28; č. 4, s. 12–13, 26–27; č. 5, s. 11–12, 24–26; č. 6, s. 8, 22–23, 27–30; č. 7, s. [?]; č. 8, s. 6–7, 25–28; č. 9, s. 10–11, 27–30; č. 10, s. 11–12, 26–28; č. 11, s. 14–15, 26–28; č. 12, s. 14–15, 25–26; č. 13, s. 8, 28–30; č. 14, s. 8–9, 28–30; č. 15, s. 18, 24–26; č. 16, s. 14, 24–26; č. 17, s. 8, 26–28; č. 18, s. 6, 23–26; č. 19, s. 8, 21–26.

⁵²¹ KLÁN, Martin. Vzali se ve snu. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 11, 1939, č. 13, s. 10–12; č. 14, s. 12–13; č. 15, s. 9–11; č. 16, s. 10–11; č. 17, s. 12–13; č. 18, s. 14–15; č. 19, s. 10–11; č. 20, s. 10–11; č. 21, s. 14–15.

⁵²² Věčný hlas srdce na vlnách verše. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 11, 1939, č. 9, s. 8–9.

⁵²³ Milostné jaro Mikoláše Alše. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 11, 1939, č. 9, s. 12–13.

⁵²⁴ ZÁVADA, Vilém. Nové knihy básnické. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 11, 1939, č. 13, s. 13.

⁵²⁵ D. Nově přeložené knihy. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 11, 1939, č. 11, s. 13.

⁵²⁶ PRAŽÁK, Přemysl. České jako v Nerudových feuilletech. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 11, 1939, č. 10, s. 9.

⁵²⁷ JESENSKÁ, Milena. Soukromý dopis o věcech nás všech. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 10, 1938, č. 21, s. 4.

⁵²⁸ CHVOJKOVÁ, Helena. Zuzanka objevuje svět. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 12, 1940, č. 1, s. 9–10; č. 2, s. [?]; č. 3, s. 9–10; č. 4, s. 11–12; č. 6, s. 15–16; č. 7, s. 9–10; č. 8, s. 15–16; č. 9, s. 9–10; č. 10, s. I–II; č. 11, s. 9–10; č. 12, s. 9–10; č. 13, s. 9–10; č. 14, s. 13–14; č. 15, s. 15–16; č. 16, s. 11–12; č. 17, s. 9–10; č. 18, s. 9–10; č. 19, s. 11–12.

jsou *Alšovy listy milostné*⁵²⁹, což jsou milostné dopisy Mikoláše Aleše a dále zde je román *Nikdo se nevrací zpět*⁵³⁰. *Alšovy listy milostné* končí v 11. čísle, od 18. čísla je otiskovaný román-dialog *A ještě mi řekni...*⁵³¹, který pokračuje i v dalším ročníku. V menším měřítku se zde vyskytují i povídky. I v tomto ročníku se nachází poezie a obvyklé dvoustránky jí věnované, např. *Z pokladů staročeské poesie milostné*⁵³², ale jsou zde i básně otiskované po jedné, jejichž množství se oproti předchozímu ročníku zvětšilo a jsou téměř v každém čísle.

Co se týče textů o literatuře, tak i ty zde jsou v podobném měřítku jako v ročníku předchozím. Máme zde texty o knihách nově vycházejících (*O nových knihách*⁵³³), texty o autorech (*Za Helenkou Malířovou*⁵³⁴), o autorech a jejich díle (*Poslední román Heleny Malířové*⁵³⁵), texty o literatuře (*Básník a ženská móda*⁵³⁶) a další. V neliterárních částech si, ale můžeme všimnout německého vlivu na formování časopisu – už se nevyskytují téměř žádné názory autorů na různá témata a velmi často jsou otiskovány texty o Německu (*Německý Červený kříž v míru a ve válce*⁵³⁷) či jeho ženách (*Dnešní německé studentky*⁵³⁸).

Třináctý ročník je rozdělen třináctým číslem. Do dvanáctého čísla je podoba *Evy* stejná jako u předchozích ročníků, od třináctého čísla se časopis radikálně zkracuje (většina čísel má pod 20 stran, důvodem je pravděpodobně nedostatek papíru) a také mizí obsah (snaha šetřit místo).⁵³⁹

Z literatury jsou ve 13. ročníku otiskovány další dva texty na pokračování, prvním z nich je román *Zahrada blaženosti*⁵⁴⁰, druhým z nich jsou *Epištoly k nesmělým milencům*⁵⁴¹.

⁵²⁹ SVOBODA, Emanuel. Alšovy listy milostné. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 12, 1940, č. 1, s. 8; č. 2, s. [?]; č. 3, s. 8; č. 4, s. 10; č. 5, s. 8; č. 6, s. 6; č. 7, s. 11; č. 9, s. 11; č. 10, s. 8; č. 11, s. 8.

⁵³⁰ CĚSPEDES, Alba de. Nikdo se nevrací zpět. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 12, 1940, č. 1, s. 12–13, 26–28; č. 2, s. [?]; č. 3, s. 6–7, 25–28; č. 4, s. 7–8, 22–24; č. 5, s. 14, 22–24; č. 6, s. 11, 23–26; č. 7, s. 14, 22–24; č. 8, s. 11, 21; č. 9, s. 20, 22–24; č. 10, s. 9, 23–24; č. 11, s. 11, 22–24; č. 12, s. 16, 22–24; č. 13, s. 13, 26–28; č. 14, s. 17; č. 15, s. 11, 24–26; č. 16, s. 13, 22–24; č. 17, s. 20, 22–24; č. 18, s. 11–13, 23–24; č. 19, s. 13, 24; č. 20, s. 12–13, 20–24; č. 21, s. 14–15, 25–28; č. 22, s. 22, 27–32.

⁵³¹ SYLVA, A. Ještě mi řekni... In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 12, 1940, č. 18, s. 7; č. 19, s. 14; č. 20, s. 7; č. 21, s. 12; č. 22, s. 18; 13, 1941, č. 1, s. [?]; č. 2, s. 12; č. 3, s. 11; č. 4, s. 15; č. 5, s. 15; č. 6, s. 9; č. 7, s. [?]; č. 8, s. 11; č. 9, s. 14; č. 10, s. 13; č. 11, s. 8; č. 12, s. 9; č. 13, s. [?]; č. 14, s. 6; [?]; č. 17, s. 5.

⁵³² Z pokladů staročeské poesie milostné. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 12, 1940, č. 10, s. 6–7.

⁵³³ ZD. O nových knihách. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 12, 1940, č. 16, s. 8.

⁵³⁴ VODRÁČKOVÁ, S. Za Helenkou Malířovou. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 12, 1940, č. 6, s. 7.

⁵³⁵ MAJEROVÁ, Marie. Poslední román Heleny Malířové. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 12, 1940, č. 6, s. 7.

⁵³⁶ PRAŽÁK, Přemysl. Básník a ženská móda. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 12, 1940, č. 17, s. 16.

⁵³⁷ PROCHÁZKOVÁ, Alena. Německý Červený kříž v míru a ve válce. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 12, 1940, č. 13, s. 8.

⁵³⁸ PROCHÁZKOVÁ, Alena. Dnešní německé studentky. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 12, 1940, č. 14, s. 12.

⁵³⁹ To nám velmi ztěžuje naši práci, jelikož je zbytek tohoto ročníku, i ročník 14. ve velmi špatném stavu a spousta stran se nedochovala.

⁵⁴⁰ HIGGINS PROUTY, Olive. Zahrada blaženosti. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 13, 1941, č. 1, s. [?]; č. 2, s. 6–7, 13, 24; č. 3, s. 15, 23–24; č. 4, s. 13, 23–28; č. 5, s. 10–11, 26–28; č. 6, s. 14, 26–28; č. 7, s. [?]; č. 8, s. 21, 24–28; č. 9, s. 15, 26–28; č. 10, s. 12, 24–28; č. 11, s. 10, 14, 24–28; č. 12, s. 12, 25–28; č. 13, s. [?]; č. 14, s. [?];

K nim se přidává román-dialog z předchozího ročníku jménem *A ještě mi řekni.... Epištoly k nesmělým milencům* končí v průběhu ročníku a místo nich přibývá román *Bohdana*⁵⁴². Povídky zde jsou v menším množství, ale oproti tomu poezie je opět ve velkém množství.

I v tomto zkráceném ročníku máme texty o literatuře, i když tu jsou omezeně a méně než v ročníku předchozím, jsou to převážně texty o nově vycházejících knihách (*Nové české knihy*⁵⁴³), na ostatní články nezbyvá prostor. Neliterární část se velmi často věnuje jak a co uvařit z přídělů a opět je zde velké množství článků o Německu.

Čtrnáctý ročník vypadá stejně jako druhá část třináctého ročníku. Jsou zde dva prozaické texty na pokračování, jedním z nich je *Zahrada blaženosti* pokračující z přechodného ročníku a končící v sedmém čísle, dalším je román *Talisman*⁵⁴⁴. Povídky jsou otiskovány stále v menším množství, oproti tomu poezie je téměř v každém čísle. I články o literatuře téměř mizí, sem tam se někdy objeví (např. *Řádky o nových knihách*⁵⁴⁵).⁵⁴⁶

Z výše napsaného textu vidíme, že literatura v *Evě* přetrvává i přes konec druhé republiky a válku a s tím spojenými komplikacemi (jako byl například nedostatek papíru). Jedenáctý a dvanáctý ročník se ještě v mnohém podobají ročníkům vycházejícím za první republiky.

Od poloviny třináctého ročníku, jak již bylo řečeno, se ale časopis velmi zkracuje. Část vyhrazená románům na pokračování zůstává, což nám značí jejich důležitost pro *Evu*. Na druhou stranu po zkrácení časopisu se zde objevuje mnohem méně literární publicistiky a povídek. Válka se promítá nejen do technických problémů, ale i do obsahu (články na podporu Německa, o německých ženách nebo přípravy jídel z přídělů). Časopis *Eva* v průběhu těchto ročníků procházel velkými změnami, a i přes nepříznivou dobu se snažil zůstat, co nejvíc věrný své podobě za první republiky.

č. 15, s. 8; č. 16, s. 8–9; č. 17, s. 10–12; č. 18, s. 8–11; č. 19, s. 8–9, 11; č. 20, s. [?]; č. 21, s. 10, s. [?]; č. 22, s. 12–13; 14, 1942, č. 1, s. [?]; č. 2, s. 10; č. 3, s. 9, 13; č. 4, s. 12, 15; č. 5, s. 14–15; č. 6, s. 10–11; č. 7, s. 14.

⁵⁴¹ KONRÁD, Karel. Epištoly k nesmělým milencům. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 13, 1941, č. 1, s. [?]; č. 2, s. 11; č. 3, s. 8; č. 4, s. 8; č. 5, s. 13; č. 6, s. 8; č. 7, s. [?]; č. 8, s. 8.

⁵⁴² JOHN, Jaromír. Bohdana. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 13, 1941, č. 9, s. 11–12; č. 10, s. 11; č. 9; č. 12, s. 10–11; č. 13, s. [?]; č. 14, s. 7; č. 15, s. 6.

⁵⁴³ ZÁVADA, Vilém. Nové české knihy. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 13, 1941, č. 12, s. 8.

⁵⁴⁴ BENEŠ, Karel Jaromír. Talisman. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 14, 1942, č. 1, s. 8–9; č. 2, s. 5; č. 3, s. 6; č. 4, s. 8; č. 5, s. 8; č. 6, s. 8; č. 7, s. 4, 11; č. 8, s. 7; č. 9, s. 6; č. 10, s. 7, 13; č. 11, s. [?]; č. 12, s. [?]; č. 13, s. 10–11; č. 14, s. 12–13; č. 15, s. 10; č. 16, s. 10; č. 17, s. 12–13; č. 18, s. 7, 13; č. 19, s. [?]; č. 20, s. 8, 12; č. 21, s. 6, 10; č. 22, s. 10.

⁵⁴⁵ ZÁVADA, Vilém. Řádky o nových knihách. In *Eva. Časopis vzdělané ženy*, 14, 1942, č. 8, s. 8.

⁵⁴⁶ Zde považujeme za důležité připomenout, že jsme k dispozici měli exempláře, v nichž se spousta stran nedochovala, tudíž tím je naše analýza poznamenaná.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zjistit, jakou pozici má literatura v časopise *Eva*, zda je literatura pro *Evu* důležitým prvkem nebo jen doplňkem. Myslíme si, že z našeho výzkumu je jasné, že literatura je pro tento časopis velmi důležitá.

V každém čísle je otiskováno několik prozaických textů, romány i povídky, velmi často jsou zde přítomné i básně. Těm jsou věnovány i celé stránky či dvoustránky v pozdějších ročnících. Když jeden z románů skončí buď hned ve stejném čísle nebo v dalším navazujícím je vymezený prostor vyplněn dalším románem nebo aspoň povídkou na pokračování. Literatura je v *Evě* všudypřítomná.

Eva je opravdu literatury plná, nenajde se v ní jediné číslo, kde by nebyl ani jediný literární text nebo literární publicistika. Pravidelně to je jeden až dva romány (nebo povídky) na pokračování, recenze nebo jiný literární text v literární rubrice, velmi často báseň nebo další krátká povídka.

Ukázali jsme si také, že romány nejsou sentimentální, ale ve většině případů buď psychologické nebo společenské sondy. Hrdinky se sice zamilovávají, ale láska pro ně rozhodně není celoživotním cílem a ani alfou a omegou jejich žití (snad kromě Marty z povídky *Vysoké jarní nebe*⁵⁴⁷, zde je ale důležitější, co to znamená pro Pavla). Témata jsou často velmi těžká (např. smrt, krize, nevěra) a hrdinky zdaleka nekončí vždy šťastně, ba naopak. Nejsou pasivní, ale průbojné, jdou si za tím, co chtějí, i když často potom něčeho litují nebo skončí se zlomeným srdcem. Radši přijdou o lásku než přijít o sebe sama.

Literatura má čtenářky *Evy* hlavně vychovávat, představovat jim silné hrdinky jako vzory silným ženám, podporovat je v emancipaci, samostatnosti a nezávislosti na mužích. Velmi často je mají literární texty v něčem poučit, případně je odradit od určitého chování nebo jim poradit, jak se v dané chvíli zachovat (velmi často je to přítomno v textech s motivem nevěry).

Je důležité zmínit, že i přesto *Eva* nehlásá k mužům nenávist. Muži jsou prezentováni jako partneři, jako milenci, jako manželé, ale žádná z hrdinek k nim necítí nenávist jen kvůli tomu, že to jsou muži. To, že muži nejsou nenáviděni, lze ilustrovat i na tom, kolik mužských hrdinů se v *Evě* vyskytuje.

⁵⁴⁷ KNAP, Josef. Vysoké jarní nebe. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 12–13; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 14–16; č. 13, s. 5–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–9; č. 17, s. 16–17; č. 18, s. 8–11; č. 19, s. 6–8.

Literatura v *Evě* má své čtenářky rozvíjet, nutit je, aby se nad texty zamyslely, aby četba románu, povídky, básně či literárního fejetonu nebyla jen zbytečné promarnění času, ale aby to čtenářkám něco dalo. Aby o tom mohly mluvit dále se svými přítelkyněmi a hromadně se rozvíjet. Literární publicistika se snaží nenásilně vzdělávat ženy prostřednictvím recenzí a textů o literárních osobnostech.

V práci jsme si také ukázali, že ani autoři literárních textů nejsou nikým neznámým, ale velmi často to jsou to přední odborníci ve své oblasti. Několik z nich jsme si zmínili v kapitole čtvrté a pro ucelený pohled uvádíme v příloze i seznam autorů a autorek prózy, abychom předložili podklad našeho tvrzení. I autorská základna ukazuje, že časopis *Eva* byl opravdu pro moderní a vzdělané ženy, jak tvrdí jeho podtitul.

RESUMÉ

Hlavním cílem této práce bylo zmapovat pozici literatury v meziválečném časopise *Eva*. Objektem této práce je již zmíněný meziválečný časopis *Eva*, vycházející v letech 1928–1943. *Eva* byl časopis určený vzdělaným ženám z vyšší třídy a ve své době byl jediným svého druhu.

Nás v naší analýze zajímá primárně meziválečné období, tedy roky 1928–1938, což odpovídá prvním deseti ročníkům tohoto časopisu. Zbytek, ročníky jedenáctý až čtrnáctý, uvádíme jen pro dokreslení vývoje časopisu. S posledním patnáctým ročníkem jsme nepracovali, jelikož jsme jej neměli k dispozici.

Pomocí vymezených dílčích cílů jsme se pokusili zjistit kolik je v *Evě* literatury, jakou zde má literatura funkci, v jaké formě se literatura vyskytuje, jak vypadá a kdo ji píše. Zajímalo nás i zda byla literatura jako taková pro *Evu* důležitá, či byla jen prvkem, který v ní byl vedlejší. Krátce jsme se věnovali i literární publicistice v *Evě* otiskována.

Z našeho zkoumání vychází následovně – literatura je pro *Evu* velmi důležitá a rozhodně nebyla jen vedlejším prvkem. Značí to pravidelnost jejího otiskování nebo množství věnované literatuře v jednom čísle, což je pravidelně kolem pěti a více stran v časopise, který měl kolem třiceti stran. Na těchto stranách jsou otiskovány převážně romány na pokračování (ve většině ročníku jsou dva). Nechybí zde ani povídky na pokračování či kratší povídky a texty, které jsou otiskovány nepravidelně, ale zabírají v *Evě* další místo, čímž zvětšují počet stran věnovaných literatuře. Stejně tak to funguje u poezie. Ta má v pozdějších ročnících dokonce vyhrazené vlastní strany či dvoustránky.

Literatura v *Evě* má hlavní funkci vzdělávací, snaží se své čtenářky ovlivňovat, formovat a ukazovat jim důsledky určitých činů, ze kterých si čtenářky mají vzít poučení. Toto vzdělávání, ale probíhá nenásilně, většinou formou románů či povídek., ale i pomocí literární publicistiky. Částečně má *Eva* sloužit i k pobavení, což vidíme například u fejetonů nebo humoristických povídek.

Autoři románů, povídek, básní či příspěvků literární publicistiky nejsou nikým neznámým, jsou to známé a uznávané osobnosti, což jen poukazuje, na to, jakou *Eva* měla úroveň. Kromě samotné literatury jsou v *Evě* otiskovány i publicistické články o ní, ať už se jedná o recenze, fejetony, causerie nebo texty o autorech.

SUMMARY

The main goal of this work was to map the position of literature in the interwar magazine *Eva*. The object of this work is the already mentioned interwar magazine *Eva*, published in the years 1928–1943. *Eva* was a magazine aimed at educated upper-class women and was the only one of its kind in its time.

In our analysis, we are primarily interested in the interwar period, i.e. the years 1928–1938, which corresponds to the first ten years of this magazine. The rest, the eleventh to fourteenth editions, are presented only to illustrate the development of the magazine. We did not work with the last fifteenth year because we did not have it available.

Using defined sub-objectives, we tried to find out how much literature there is in *Eva*, what function literature has here, in what form literature is found, what it looks like and who writes it. We were also interested in whether literature as such was important to *Eva*, or whether it was just an element that was secondary to her. We also briefly devoted ourselves to literary journalism in *Eva otikškována*.

The following emerges from our investigation - literature is very important to *Eva* and was definitely not just a secondary element. It indicates the regularity of its printing or the amount devoted to literature in one issue, which is regularly around five or more pages in a magazine that had around thirty pages. On these pages are mostly serialized novels (there are two in most years). There are also short stories to be continued or shorter stories and texts that are printed irregularly, but occupy another place in *Eva*, thus increasing the number of pages devoted to literature. It works the same way with poetry. In later years, it even has its own dedicated pages or double pages.

The literature in *Eve* has an educational function, it tries to influence, shape and show its readers the consequences of certain actions, from which the readers are supposed to learn. This education, however, takes place non-violently, mostly in the form of novels or short stories, but also with the help of literary journalism. In part, *Eva* is also meant to entertain, which we see, for example, in *feuilletons* or humorous stories.

The authors of novels, short stories, poems or contributions of literary journalism are not unknown to anyone, they are well-known and respected personalities, which only shows what level *Eva* had. In addition to the literature itself, journalistic articles about it are also printed in *Eva*, whether they are reviews, *feuilletons*, talkies or texts about authors.

POUŽITÁ LITERATURA

Primární literatura (Prameny)

Eva: časopis moderní ženy. Praha: Melantrich, 1928-1943. Dostupné také z:
<https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:bd556590-a5ee-11e8-a81d-5ef3fc9bb22f>

Sekundární literatura

Knihy

BEDNAŘÍK, Petr; JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. druhé upravené a doplněné vydání. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-0553-3.

BUREŠOVÁ, Jana. *Proměny společenského postavení českých žen v první polovině 20. století*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. ISBN 80-244-0248-3.

MUKAŘOVSKÝ, Jan, ed. *Dějiny české literatury: literatura od konce 19. století do roku 1945. Díl 4*. Praha: Victoria Publishing, 1995. ISBN 80-85865-48-3.

JIRÁK, Jan; KÖPPLOVÁ, Barbara a WOLÁK, Radim, ed. *Česká novinářka: k postavení a obrazu novinářek v českých médiích*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0056-7.

KONČELÍK, Jakub; VEČEŘA, Pavel a ORSÁG, Petr. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8.

LEHÁR, Jan; STICH, Alexandr; JANÁČKOVÁ, Jaroslava a HOLÝ, Jiří. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Třetí vydání. *Česká historie, sv. 4*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2020. ISBN 978-80-7422-746-2.

OSVALDOVÁ, Barbora a ČENKOVÁ, Jana. *Česká publicistika mezi dvěma světovými válkami*. První republika, 7. svazek. Praha: Academia, 2017. ISBN 978-80-200-2754-2.

OSVALDOVÁ, Barbora a HALADA, Jan, ed. *Slovník žurnalistiky: výklad pojmů a teorie oboru*. Páté, doplněné a rozšířené vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2023. ISBN 978-80-246-5592-5.

Studie v časopisech a sbornících

ČADKOVÁ, Kateřina; LENDEROVÁ, Milena a STRÁNÍKOVÁ, Jana. *Dějiny žen, aneb, Evropská žena od středověku do poloviny 20. století v zasetí historiografie*. Sborník příspěvků z IV. pardubického bienále, 27.–28. dubna 2006. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006. ISBN 80-7194-920-5.

PENKALOVÁ, Lenka. *Rubriky pro ženy v českých denících 20. let 20. století: Případ Lidových novin a spor o koncepci ženské rubriky pod vedením Marie Fantové a Mileny Jesenské / Women's columns in Czech Newspapers of 1920's*. [Online]. *Mediální studia / Media Studies*. 2012, roč. 6, č. 02, s. 136–147. ISSN 18019978. Dostupné z:
https://medialnistudia.fsv.cuni.cz/front.file/download?file=2012_02_01_penkalova.pdf.
[citováno 2024-01-30].

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Seznam autorů a autorek prózy

Příloha B: Seznam zkoumaných prozaických textů

PŘÍLOHA A: Seznam autorů a autorek prózy

A. Smržová

A. Spěšná

Adolf Veselý

Adrienna Thomasová

Agnes Tait

Albert Acremant

Albert Jean

Alice Behrend

André Maurois

Arthur Caldeer-Marshall

Binet Valmer

Božena Benešová

Božena Kašparová

Catherine Mansfield

Claude Bressac

Claude Houghton

Clément Vautel

Colette

Comtesse de Noailles

Concha Espina

D. H. Lawrence

Dolly Frank

Dr. Hage

E. M. Delafield

E. Spitz

Elizabeth Corbettová

Elvíra Třísková

Eric Steward-Tattersall

Erich Kästner

Ernö Szep
Eva Vrchlická
Eva Zašlová
Felix Salten
Felix Timmermans
Francis de Miomandres
Francis Jammes
František Pilař
Frédéric Mistral
Gyp
H. Bochořáková-Dittrichová
Hans Christian Andersen
Harry Crosby
Heinz Politzer
Helena Chvojková
Helena Malířová
Henri Barbusse
Hugh Walpole
Ivan Bjarne
J. Rybová
J. Tvrdoň
Jadwiga Kiewnarska
Jan Čep
Jan Kučera
Jan Wenig
Jaroslav Humberger
Jaroslav Přibík
Jiří Mařánek
Jiří Vyšinský
Jiřina Svobodová

Jitka Skálová
John Galsworthy
Josef Knap
K. Pirner
K. Stender
Karel Jaromír Beneš
Karel Poláček
Katherine Peabody Girling
Katherine Popeová
Knut Hamsun
Lafcadio Hearn
Ludvík Wohl
M. Hrubá
M. K. Valšíková
M. Salcmanová
Marcel Prévost
Margery Sharpová
Marie Majerová
Marie Pujmanová
Marry Webbová
Martin Sekerka
Maryna Fričová
Maurice Bedel
Michael Arbaud
Michel Corday
Míla Pachnerová
Miloš Hlávka
Miloš Holas
Miloš Jirko
Morley Callaghan

Nina Tučková
Olga Scheinpflugová
Olga Schieszlová
Ota Vojtíšek
Otakar Šetka
Pearl S. Bucková
Petr Altenberg
Pierre Billotey
Pierre-Gilles Veber
Princezna Bilbesco
Rabindranat Takúr
Radža Rao
Rainer Maria Rilke
Richard Aldington
Rose Macaulay
S. Klos
Sádegh Hedájat
Saki
Sally
Salma Lagerlöfová
Sigrid Boo
Sonja Špálová
Štěpánka Petáňová
T. W. H.
Tristan Bernard
V. F. Harvey
Václav Prokúpek
Václav Řezáč
Van.
Vanna Brenner

Vee Terrys' Perlmanová

Věra Sojková

Vicki Baumová

Vladimír Raffel

Vojtěch V.

Vojtěch Válek

W. S. Maugham

Walter Duranty

Zdeněk Endris

Zdeněk Rón

PŘÍLOHA B: Seznam zkoumaných prozaických textů

1. ročník

- ACREMANT, Albert. Dramata beze slov. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 8, s. 3.
- BENEŠ, Karel Jaromír. Ukradená povídka. In *Eva. Časopis pro vzdělané ženy*, 1, 1929, č. 5, s. 2–3; č. 6, s. 2–3; č. 7, s. 2.
- COLETTE. Pracovitá. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 11, s. 2–3.
- CORDAY, Michel. Krása. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1928, č. 1, s. 2.
- HLÁVKA, Miloš. Láska v expresu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 16, s. 2–3.
- HOLAS, Miloš. Básně bez názvu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 20, s. 2.
- JEAN, Albert. Zlatý zub. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 20, s. 2–3.
- JIRKO, Miloš. Mrtví se nevracejí. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 2, s. 2–3.
- PACHNEROVÁ, Míla. Jeden den „klasy“. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 18, s. 2–3.
- PACHNEROVÁ, Míla. Panenka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 15, s. 2–3.
- PETÁŇOVÁ, Štěpánka. Láska. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 2.
- PILÁŘ, František. Od jedenácti do dvou. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 13, s. 2–3.
- RAFFEL, Vladimír. Venuše Pomocná. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 9, s. 2–3.
- RÓN, Zdeněk. O syna a maminku. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 12, s. 2–3.
- SCHEINPFLUGOVÁ, Olga. Babiola. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1928–1929, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 6–8; č. 5, s. 6–8; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–8; č. 18, s. 6–8; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–8.
- ŠPÁLOVÁ, Sonja. Pompeia. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 4, s. 3.
- ŠPÁLOVÁ, Sonja. Sebevražda. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 14, s. 2–3.
- TUČKOVÁ, Nina. Bída v taftu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, 1929, č. 8, s. 2.
- VAUTEL, Clément. Její auto. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 17, s. 3.
- VAUTEL, Clément. Nejkrásnější žena lázní. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 1, č. 17, s. 2–3.

2. ročník

ALTENBERG, Petr. Třináctiletá. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 16, s. 16.

BERNARD, Tristan. Siesta. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 10, s. 18.

FRYČOVÁ, Maryna. Povídka o dvou stařenkách a jedné peřině. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 21–22, s. 20.

MACAULAY, Rose. Přetvářka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1929–1930, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4–5, s. 6–8; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 4–6; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17–18, s. 6–8; č. 19–20, s. 6–8; č. 21–22, s. 6–8; č. 23–24, s. 6–8.

MIOMANDRES, Francis de. Host. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1929, č. 3, s. 14.

PRÉVOST, Marcel. Idyla. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 23–24, s. 20–21.

RAFFEL, Vladimír. Ametystová povídka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 10, s. 14–15.

RILKE, Rainer Maria. Kismet. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 19–20, s. 18–19.

ŘEZÁČ, Václav. Schodiště jara. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 12, s. 14.

ŘEZÁČ, Václav. Schodiště jara. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 12, s. 14–15.

SCHEINPFLUGOVÁ, Olga. Babiola. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1929–1930, č. 1, s. 16–17; č. 2, s. 16–17; č. 3, s. 16–17; č. 4–5, s. 18–19; č. 6, s. 16–17; č. 7, s. 16–17; č. 8, s. 16–17; č. 9, s. 16–17; č. 10, s. 16–17; č. 11, s. 16–17; č. 12, s. 16–17; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 19–20.

SCHWARZOVÁ, Růžena. Blýskání. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 17–18, s. 16–18.

SKÁLOVÁ, Jitka. Jezulátko v lese. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1929, č. 4–5, s. 17.

VALMER, Binet. Poctivec. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 2, 1930, č. 16, s. 16–17.

3. ročník

BRESSAC, Claude. Eva. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 6, s. 9.

COLETTE. Ta druhá. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–9; č. 21, s. 6–9; č. 22, s. 6–9.

CROSBY, Harry. Bílý jetel. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 9, s. 8.

HAMSUN, Knut. První železná noc. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 21, s. 4.

KAŠPAROVÁ, Božena. Banální případ bláhového děvčete. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 15, s. 10.

KAŠPAROVÁ, Božena. Unuděný milenec. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 21, s. 22.

MACAULAY, Rose. Přetvářka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1930–1931, č. 1, s. 21–22; č. 2, s. 18–19; č. 3, s. 18–19; č. 4, s. 8; č. 5, s. 8; č. 6, s. 14–15; č. 7, s. 7–9; č. 8, s. 14–16; č. 9, s. 18–19; č. 10, s. 18–20; č. 11, s. 19–21; č. 12, s. 21–23; č. 13, s. 20–23; č. 14, s. 19–21; č. 15, s. 20–23; č. 16, s. 20; č. 17, s. 25.

MARÁNEK, Jiří. Talisman In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 6, s. 7–8.

PUJMANOVÁ, Marie. Pacientka dra Hegla. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1930–1931, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 6–7; č. 5, s. 6–7; č. 6, s. 4–6; č. 7, s. 4–6; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 6–8; č. 11, s. 8–9; č. 12, s. 6–8; č. 13, s. 6–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–8; č. 18 s. 6–8.

VESELÝ, Adolf. Albina Michajlovna. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 3, 1931, č. 17–22, s. 8, s. 8, s. 22, s. 21, s. 21–22, s. 9.

4. ročník

BAUMOVÁ, Vicki. Cesta za slávou. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 20, s. 6–9; č. 21, s. 9–12; č. 22, s. 6–9.

BEDEL, Maurice. Dívčí výchova. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 6, s. 23.

BILLOTEY, Pierre. Pád. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 12, s. 17.

BUCKOVÁ, Pearl S. První žena. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 14, s. 23–24, č. 15, s. 18–19, č. 16, s. 22–23, č. 17, s. 12–13, č. 18, s. 24–25, č. 19, s. 21–22, č. 20, s. 17–18, č. 21, s. 19–20, č. 22, s. 21–22.

COLETTE. Ta druhá. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1931–1932, č. 1, s. 19–21; č. 2, s. 22–23; č. 3, s. 22–23; č. 4, s. 28–29; č. 5, s. 22–23; č. 6, s. 19–21; č. 7, s. 22–23; č. 8, s. 22–23; č. 9, s. 19–21; č. 10, s. 24; č. 11, s. 20–21; č. 12, s. 20–21; č. 13, s. 16–17; č. 14, s. 18–19.

KAŠPAROVÁ, Božena. Paní Bolenka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1931, č. 3, s. 17.

KNAP, Josef. Vysoké jarní nebe. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 12–13; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 14–16; č. 13, s. 5–8; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 6–8; č. 16, s. 6–9; č. 17, s. 16–17; č. 18, s. 8–11; č. 19, s. 6–8.

MISTRAL, Frédéric. Divoké kosatce. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1931, č. 4, s. 6–7.

PIRNER, K. Slečna Jínonoš. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1931, č. 4, s. 10–11.

PRÉVOST, Marcel. Josef, Antonín, Gabriel. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 5, s. 20.

PROKŮPEK, Václav. Březen. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 10, s. 4.

PROKŮPEK, Václav. Říjen. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 21, s. 4.

SALTEN, Felix. Bambi. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 2, s. 4.

VEBER, Pierre-Gilles. Dům čtyř sebevrahů. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 4, 1932, č. 7, s. 19.

5. ročník

BAUMOVÁ, Vicki. Cesta za slávou. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1932–1933, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 4–6; č. 3, s. 6–8; č. 4, s. 12–14; č. 5, s. 6–8; č. 6, s. 6–9; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 9–12; č. 10, s. 5–8; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 5–7; č. 13, s. 8–10; č. 14, s. 7–9; č. 15, s. 7–8; č. 16, s. 10–12; č. 17, s. 9–12; č. 18, s. 10–13; č. 19, s. 9–12; č. 20, s. 10–13; č. 21, s. 14–16; č. 22, s. 13–15.

BOO, Sigrid. I v dnešní době... In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 16, s. 6–8; č. 17, s. 6–9; č. 18, s. 6–9; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 6–8; č. 21, s. 8–11; č. 22, s. 8–10.

GIRLING, Katherine Peabody. Když bylo Haně osm let. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 7, s. 4–5.

NOAILLES, Comtesse de. Poznání sebe. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1932, č. 1, s. 4.

POLÁČEK, Karel. Edudant a Francimor. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1932–1933, č. 1, s. 10–11; č. 2, s. 7–8; č. 3, s. 20–21; č. 4, s. 30–31; č. 5, s. 22–23; č. 6, s. 22–23; č. 7, s. 22–23; č. 8, s. 22–23; č. 9, s. 26–27; č. 10, s. 22–23; č. 11, s. 22–23; č. 12, s. 24–25; č. 13, s. 22–23; č. 14, s. 24–25; č. 15, s. 12.

SPĚŠNÁ, A. Zrádný telefon. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 8, s. 11.

STENDER, K. Z konfesí žebráka rychlosti. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 9, s. 6–7.

STEWART-TATTERSALL, Eric. Dáma opouštějící sanatorium In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1932, č. 2, s. 18–19.

STEWART-TATTERSALL, Eric. Úsměv. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 5, 1933, č. 10, s. 4–5.

6. ročník

BARBUSSE, Henri. Něžná láska. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 8, s. 15.

BARBUSSE, Henri. Pohádka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1933, č. 4, s. 4.

BIBESCO, Princezna. Tyrkys. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 17–18, s. 13–16.

BOO, Sigrid. I v dnešní době... In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1933–1934, č. 1, s. 33–36; č. 2, s. 29–31; č. 3, s. 26–30; č. 4, s. 31–33; č. 5, s. 29–32; č. 6, s. 27–28.

BRENNER, Vanna. Odjel jsi... In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 18, s. 7.

ENDRIS, Zdeněk. Buď zticha, neodmlouvej!. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 21, s. 13.

ENDRIS, Zdeněk. Klára miluje obdiv. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 7, s. 9.

FRANK, Dolly. Úplná pravda. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 17–18, s. 13.

GALSWOTRHY, John. Napříč proudem. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1933–1934, č. 1, s. 6–9; č. 2, s. 6–9; č. 3, s. 6–9; č. 4, s. 7–8; č. 5, s. 7–10; č. 6, s. 4–7; č. 7, s. 7–12; č. 8, s. 9, 31–34; č. 9, s. 8–9, 31–34; č. 10, s. 10–11, 29–32; č. 11, s. 6–7, 31–36; č. 12, s. s. 6–7, 31–34; č. 13, s. 5–7, 29–32; č. 14, s. 7–8, 29–32; č. 15, s. 14–16, 31–34; č. 16, s. 14–16, 30–32; č. 17–18, s. 8–11, 33–36; č. 18, s. 8–11, 32–33; č. 19, s. 13–17, 29–32; č. 20, s. 6–8, 30; č. 21, s. 11, 31–33; č. 22, s. 11–13, 30.

- GYP. Martinova maminka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 18, s. 13.
- HAGE. Vysoká zeď kolem nás. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 19, s. 7.
- HARVEY, V. F. Srpnové vedro. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 18, s. 6–7.
- JAMMES, Francis. Vánoční nokturno. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1933, č. 4, s. 4.
- KIEWNARSKA, Jadwiga. Pasové údaje. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 17–18, s. 27–28.
- KLOS, S. Strach. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 19, s. 7.
- LAWRENCE, David Herbert. Úsměv. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 19, s. 6–7.
- MAUROIS, André. Manželé a milenci. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1933, č. 1, s. 10.
- MAUROIS, André. Pětiminutové romány, ples. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 9, s. 9.
- PERLMANOVÁ, Vee Terrys'. Den matek. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 13, s. 4–5.
- POPEOVÁ, Katherine. Teď nevím. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 11, s. 4–5.
- PŘIBÍK, Jaroslav. Nejkrásnější dovolená. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 18, s. 14.
- RAO, Radža. Džavni. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 20, s. 12–14, č. 21, s. 9–10.
- SALCMANOVÁ, M. Národové za stolem. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 5, s. 10–11.
- SEKERKA, Martin. Skřítek oldacz. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 17–18, s. 26.
- SCHIESZLOVÁ, Olga. Jihozápadní vítr. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 17–18, s. 4–5.
- SOJKOVÁ, Věra. Věrka–hloubalka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 11, s. 8.
- SOJKOVÁ, Věra. Vzpomínka z cirkusové arény. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 14, s. 6.
- TAKÚR, Rabindranat. Výchova papouška. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 14, s. 6.

TŘÍSKOVÁ, Elvíra. Osel matky Rollinové. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 19, s. 12.

WENIG, Jan. Prázdniny chlapeckého srdce. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 16, s. 10.

WENIG, Jan. Vyjíždka v předjaří. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 6, 1934, č. 10, s. 4–5.

7. ročník

ARBAUT, Michael. Povídání o půvabu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 21, s. 23.

CALLAGHAN, Morlay. V zahradě poznání. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 15, s. 4–5.

ČEP, Jan. Memento mori. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934, č. 1, s. 4–5.

DELAFIELD, E. M. Z cestovního deníku všední ženy. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 10, s. 12.

DURANTY, Walter. Dobrodružství ve zdviži. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 21, s. 19.

KUČERA, Jan. Myšák Mickey nám píše. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934, č. 4, s. 16–17.

LAGERLÖFOVÁ, Salma. Útěk do Egypta. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934, č. 4, s. 4–6.

MANSFIELD, Catherine. Moderní manželství. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 22, s. 10–11, 24–28.

MANSFIELD, Catherine. Na prvním plese. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 6, s. 4–5.

SHARPOVÁ, Margery. Sentimentální romance. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934, č. 1, s. 9.

SCHIESZLOVÁ, Olga. Čínské děvče v americké koleji. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 15, s. 12–13.

SMRŽOVÁ, A. Interview se čtrnáctiletou. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 12, s. 18.

SPITZ, E. Toaleta. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 11, s. 15.

SYNEK, Emil. Cesta Boženy Němcové. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934–1935, č. 1, s. 6–8; č. 2, s. 6–8; č. 3, s. 18–20; č. 4, s. 7–9, 32, 35–36; č. 5, s. 14–15; č. 6, s. 6–8; č. 7, s. 6–8; č. 8, s. 6–8; č. 9, s. 6–8; č. 10, s. 13–15; č. 11, s. 6–8; č. 12, s. 6–7; č. 13, s. 6–7; č. 14, s. 6–8; č. 15, s. 7–9; č. 16, s. 6–8; č. 17–18, s. 8–10; č. 19, s. 6–7; č. 20, s. 8–9; č. 21, s. 4–6; č. 22, s. 6.

THOMASOVÁ, Adrienna. Ze tří čtvrtin zvědavost. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934–1935, č. 1, s. 14–16, 33–36; č. 2, s. 10–12, 27–30; č. 3, s. 14–15, 28–31; č. 4, s. 18–19, 32, 35–36; č. 5, s. 28–30; č. 6, s. 22–23, 31–32; č. 7, s. 28–30; č. 8, s. 30–32; č. 9, s. 30–32; č. 10, s. 29–32; č. 11, s. 30–32; č. 12, s. 28–33; č. 13, s. 28–32; č. 14, s. 30–35; č. 15, s. 28–32; č. 16, s. 29–34; č. 17–18, s. 31–34; č. 19, s. 27–30; č. 20, s. 27–30; č. 21, s. 28–30.

VAN. Včera byla první taneční hodina. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1935, č. 6, s. 10–11.

VOJTÍŠEK, Ota. Heleniny knížky. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 7, 1934, č. 2, s. 9.

8. ročník

ALDINGTON, Richard. Ženy musí pracovat. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935–1936, č. 1, s. 10–11, 28–32; č. 2, s. 18–19, 28–32; č. 3, s. 22–23, 28–32; č. 4, s. 21, 30–36; č. 5, s. 25, 28–30; č. 6, s. 20, 26–28; č. 7, s. 19, 28; č. 8, s. 13, 25–28; č. 9, s. 17, 32; č. 10, s. 8, 27–30; č. 11, s. 26, 29–34; č. 12, s. 14, 28–30; č. 13, s. 27–29; č. 14, s. 14–15, 26–28; č. 15, s. 14–15, 26–32; č. 16, s. 14–15, 26–28; č. 17, s. 12–13, 30–34; č. 18, s. 16–19, 29–32; č. 19, s. 14–15, 22, 28, 32; č. 20, s. 10–12, 28–30; č. 21, s. 16–18, 26–30; č. 22, s. 9.

BEHREND, Alice. Malý svět. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 7, s. 6.

BENEŠOVÁ, Božena. Don Pablo, don Pedro a Věra. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935–1936, č. 1, s. 6–7; č. 2, s. 4–5; č. 3, s. 5–6; č. 4, s. 4–5; č. 5, s. 6–7; č. 6, s. 6–7; č. 7, s. 12–13; č. 8, s. 4–5; č. 9, s. 4–5; č. 10, s. 11–12; č. 11, s. 9; č. 12, s. 8; č. 13, s. 14–15.

BOCHOŘÁKOVÁ-DITTRICHOVÁ, H. Hannover o půl třetí zrána. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 6, s. 14–15.

BUCKOVÁ, Pearl S. Srdce se vrátila. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935, č. 2, s. 5–6.

Lest žen vítězí nad lstí mužů. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 9, s. 9, 12.

MANSFIELD, Catherine. Hodina zpěvu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 15, s. 9–10.

SALLY, Soucit. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 18, s. 9.

SCHIESZLOVÁ, Olga. Dvanáctileté. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 16, s. 6–7.

SCHIESZLOVÁ, Olga. Mezinárodní vánoce. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935, č. 4, s. 8–9.

T. W. H. Májový dopis. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 13, s. 8.

TAIT, Agnes. Zvolna padá listí. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 22, s. 28–30.

TIMMERMANS, Felix. Loď kongo pluje k cecilce. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935, č. 4, s. 10–11.

TVRDOŇ, J. Proč nemají slováčtí kluci anděla strážce. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1936, č. 12, s. 9–10.

ZAŠLOVÁ, Eva. Zašustily taftové sukýnky. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 8, 1935, č. 2, s. 7.

9. ročník

ANDERSEN, Hans Christian. Těžká početní úloha. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 12, s. 8–9.

BJARNE, Ivan. Napříč neklidnou Evropou, Holanďanka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936, č. 3, s. 8.

ČEP, Jan. Žně. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 17, s. 6–7.

ESPINA, Concha. Cena jedné panenky. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936, č. 4, s. 22.

HEARN, Lafcardio. O sněžné panně. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 8, s. 4–5.

HEDÁJAT, Sádégh. Ábdži-chánum. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936, č. 4, s. 6–8.

HOUGHTON, Claude. Kristina. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936–1937, č. 1, s. 22, 29–34; č. 2, s. 13, 33–36; č. 3, s. 12, 28–32; č. 4, s. 12–13, 32–36; č. 5, s. 14–15, 30–32; č. 6, s. 19–21, 28–30; č. 7, s. 14, 30–32; č. 8, s. 15–16, 28–30; č. 9, s. 18–19, 27, 30; č. 10, s. 24–25, 30, 32–34; č. 11, s. 16, 21–24; č. 12, s. 12, 32–36; č. 13, s. 12, 27–30; č. 14, s. 16–17, 27, 29–30; č. 15, s. 27–32; č. 16, s. 20–23; č. 17, s. 13, 29–31, 34; č. 18, s. 13, 28–30.

- KÄSTNER, Erich. Fyzikální pokusy. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936, č. 2, s. 12.
- MANSFIELD, Catherine. Rosabel usíná. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 9, s. 8–9.
- MANSFIELD, Catherine. Stříbrňák. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 12, s. 6–7.
- MAUGHAN, William Somerset. Promeškaná příležitost. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 18, s. 29–30; č. 19, s. 26, 32–34; č. 20, s. 25, 29–32; č. 21, s. 20; č. 22, s. 12.
- MAUROIS, André. Méipe. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 22, s. 27–32.
- POLITZER, Heinz. Víla z vánoční ulice. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936, č. 4, s. 9.
- SCHEINPFLUGOVÁ, Olga. Teta Anna. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1936–1937, č. 1, s. 10–12; č. 2, s. 5–6; č. 3, s. 5–7; č. 4, s. 16–18; č. 5, s. 8–10; č. 6, s. 4–5; č. 7, s. 10–11; č. 8, s. 10–11; č. 9, s. 5–6; č. 10, s. 13–14; č. 11, s. 6–7; č. 12, s. 10–11; č. 13, s. 7–8; č. 14, s. 13–14; č. 15, s. 8–9; č. 16, s. 10–11; č. 17, s. 8–9; č. 18, s. 17–18; č. 19, s. 6–8; č. 20, s. 8–10; č. 21, s. 14–16; č. 22, s. 6–8.
- SVOBODOVÁ, Jiřina. Matka a kniha. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 8, s. 23.
- VÁLEK, Vojtěch. Mládě. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 19, s. 10–11.
- VYŠINSKÝ, Jiří. Ženy nemohou být poctivé. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 19, s. 17.
- WEBBOVÁ, Marry. Na prástkách z lásky. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 9, 1937, č. 10, s. 8.
- 10. ročník**
- CALDEER-MARSHALL, Arthur. Slaměný klobouk. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 18, s. 10.
- CORBETTOVÁ, Elisabeth. Babí léto. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937–1938, č. 1, s. 10–11, 31–33; č. 2, s. 12, 27–32; č. 3, s. 12, 29, 34–35; č. 4, s. 18, 33–42; č. 5, s. 9, 31–32; č. 6, s. 12–13, 29–30; č. 7, s. 17, 23–26; č. 8, s. 18, 27–30; č. 9, s. 15, 25–28; č. 10, s. 15, 19–24; č. 11, s. 10, 25–28; č. 12, s. 14, 29–34; č. 13, s. 22–23, 29–32; č. 14, s. 25, 28–34; č. 15, s. 16, 29–34; č. 16, s. 19, 23–26; č. 17, s. 22, 31–32; č. 18, s. 28, 32–34; č. 19, s. 22, 27–30; č. 20, s. 8, 20–22; č. 21, s. 20–22; č. 22, s. 19–20, 26–28.
- Dvě javanské přítelkyně. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 20, s. 6–7.
- HRUBÁ, M. „Bubák“. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937, č. 2, s. 16.

- HUMBERGER, Jaroslav. Zrození malíře. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 9, s. 8.
- CHVOJKOVÁ, Helena. Holčičky to vidí jinak. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 23, s. 6–7.
- MAJEROVÁ, Marie. Sen o věčném květu. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 13, s. 10–11.
- MALÍŘOVÁ, Helena. Má sestra. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937, č. 3, s. 8.
- RYBOVÁ, J. On a ona. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 19, s. 8.
- SAKI. Vypravěč pohádek. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 5, s. 12.
- SZEP, Ernö. Mea culpa. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 8, s. 14.
- ŠETKA, Otakar. Karty. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 5, s. 14.
- V., Vojtěch. Hlasy prázdninám! In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 15, s. 9.
- VÁLEK, Vojtěch. Šlápěje v blátě. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 11, s. 4–5.
- VALŠÍKOVÁ, M. K. První jarní let. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 13, s. 16.
- VRCHLICKÁ, Eva. Dětství s Vrchlickým. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1937–1938, č. 1, s. 6–7; č. 2, s. 8–9; č. 3, s. 6–7; č. 4, s. 8; č. 5, s. 8; č. 6, s. 8–9; č. 7, s. 10; č. 8, s. 15; č. 9, s. 14; č. 10, s. 14; č. 11, s. 6; č. 12, s. 8; č. 13, s. 12; č. 14, s. 14; č. 15, s. 8.
- VRCHLICKÁ, Eva. Štědrovečerní hostina. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 23, s. 24, 29, 32–34.
- WALPOLE, Hugh. Vlák od tatínka. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 23, s. 24, 35–36.
- WOHL, Ludvík. Zmizelý expres. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 16, s. 14–16.
- Zamilovaný starý mládenec. In *Eva. Časopis moderní ženy*, 10, 1938, č. 7, s. 11.